

53

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

PETRIȘOR CIOROBEA
AUGUSTIN GURAN

Misiunea „Foka"

EDITURA MILITARĂ

Petrișor Ciorobea & Augustin Guran

Misiunea „Foka”

EDITURA MILITARĂ, BUCUREȘTI, 1980

Ilustrația copertei: Al. Iulian

Celor care veghează corola
de lumină a patriei

Autorul

I. Undeva în Europa

Jeannine, vila cochetă ridicată pe fâșia de uscat înfiptă ca o lance în azurul Mediteranei, nu se deosebea prea mult de suratele ei Mireille și Paulette, dispuse în stânga și în dreapta. Părea mai îmbătrânită, datorită zidurilor marcate de vreme. Localnicii pretindeau că generalul Napoleon Bonaparte, în drum spre Italia, în timpul campaniei din 1796-1797, ar fi poposit de câteva ori și la Jeannine. De altfel un impunător monument ecvestru, ridicat în piața „Jean Jaurés”, confirma acest fapt.

Cele trei clădiri făceau parte dintre acele intangibile refugii, denumite atât de prozaic. „proprietăți particulare”. Într-una din încăperile situate la etajul întâi al vilei Jeannine se puneau la punct ultimele detalii

ale unei acțiuni ce va da multă bătaie de cap ofițerilor de securitate români. Și nu numai lor...

Atmosferă glacială, în ciuda zăpușelii meridionale ce obliga turiștii să caute mângâierea valurilor sau să se retragă sub paravanul efemer al umbrelelor multicolore presărate pe plajă.

— Ei bine?! articulă un ins în vârstă, probabil personajul central al adunării și gazda casei.

— A sosit! răspunse altul mai tânăr.

— O.K.! În ce stadiu vă aflați?

— Totul este pregătit!

— Riscuri?

— Minime! Țin de neprevăzut...

— ...și de securitatea română!

— Omul de legătură? reluă impasibilă gazda.

— A fost găsit. Numai că...

— Continuați!

— Procentul...

— O.K.! În acest caz vom fi siguri de el.

În încăpere se strecură un garçon cu fața cerată. Se apropie de masă și, cu gesturi de păpușă mecanică, umplu paharele cu whisky, sifon și cuburi de gheață.

— „Voiajorul”?

Întrebarea șefului rămase fără răspuns. Cel căruia îi fusese adresată privea în direcția ospătarului care,

indiferent la cei din jur, alimenta frapierele cu sticle de Mogador.

— Este surdo-mut, întreg personalul casei e alcătuit din surdo-muți!

Se iscă o ușoară rumoare.

— Poate fi cumpărat!

Gazda schiță un gest, parcă pentru a îndepărta o insectă ce i se așezase pe obrazul stâng.

Interlocutorul îi dădu alt înțeles.

Apoi stăpânul casei ridică plictisit paharul. Cei prezenți îl imitară.

Catedrala rusească, o rara avis în oceanul gotic din această parte a Europei, stârnea interesul firesc al turiștilor de pretutindeni.

În momentul în care grupul de români se răspândi pe sub bolțile edificiului, o tânără se retrase și se așeză pe una din banchetele fixate în perete. Nu manifesta nici cel mai mic interes pentru locul în care se afla. Chipul ei trăda o acută stare de neliniște, pe care încerca anevoie s-o ascundă.

— Vă pot ajuta cu ceva? i se adresă amabil un compatriot.

— Mulțumesc... mă simt mai bine. O ușoară migrenă... probabil curentul din autocar...

— Sunt medic! Dați-mi, vă rog, mâna! Da, aveți pulsul

puțin accelerat. Vă pot oferi un phenacod. Este tot ce am la mine...

Tânăra nu-i răspunse. Căzu inertă în brațele medicului, uluit de brusca întorsătură a lucrurilor.

Hotel-bar „Negresco”[1]. Aici era punctul de întâlnire între Bulevardul „Promenades des Anglais” și strada „Paul Arene”. Aici sfârșea lumea cazinourilor și a localurilor de lux, „Ivoire”, „Bar-Casino Ruhl”, „Hotel Lido”, „Bar Capitol” și începea lumea sordidă a bistrourilor și a dughenelor marinărești.

Un Lincoln decapotabil frână lin lângă bordură. Cei doi pasageri, un bărbat venerabil și o tânără fermecătoare, fură întâmpinați de un majordom în livrea cu fireturi, ce nu mai contenea cu temenelele.

Domnul în vârstă îi întinse o bancnotă și-i zise: – Ochii pe mașină!

— Yes sir! răspunse omul vârându-și bancnota în buzunar.

Perechea se așeză la o masă rezervată. Un chelner în

---

[1] Hotelul Negresco este un hotel de lux situat pe Promenade des Anglais din Nisa. A obținut cea de-a cincea stea în august 2009. El este unul dintre puținele stabilimente hoteliere ce au supraviețuit în activitate de la începutul secolului al XX-lea și unul dintre ultimele hoteluri independente din această clasă. Fațadele sale au un aspect neoclasic, cu o ornamentație opulentă cvasi-barocă. El figurează ca și hotelurile Sacher din Viena, Ritz din Paris sau Astoria din Bruxelles printre locurile mitice ale industriei hoteliere de lux.

frac luă cu gesturi maiestuoase comenzile.

— Ai fost minunată, draga mea! deschise discuția bărbatul.

Gustă din paharul cu gin.

— Mi-e teamă! N-o să mai rezist mult timp! spuse ea.

Tânăra comandase o porție de „pêches aux abricotes”, dar nu se atingea de ea.

— Azi ai dovedit că îți cunoști bine rolul. Încă puțin și vei profita, din plin, de viața adevărată.

Spunând acestea, bărbatul scoase din buzunarul interior al hainei un carnețel.

— Poftim! Contul tău crește! Și nu uita onorariul ce-l vei încasa la încheierea afacerii... Orice serviciu se plătește!

Orchestra localului cânta o melodie populară românească.

— Am o senzație ciudată. Parcă m-aș găsi în România și, în același timp, foarte departe de ea.

— Mi se pare firesc, draga mea.

— Să ne înțelegem. Nu sunt o sentimentală și nu dau... doi bani pe anumite convingeri, indiferent care ar fi ele. Pe mine mă interesează doar contul acesta... Banii... în rest mă privește cum îmi aranjez viața.

Ești leită bunicul tău! L-am cunoscut.

— În schimb, eu nu mi-l amintesc. Să punem, mai bine, punct subiectului. Mă îngrijorează, puțin,

medicul!

— Ooo, nu este ceea ce crezi! Poftim fotografiile.

— Ați prevăzut totul?

— Întocmai, draga mea. Nu are de ce să-ți fie teamă.

Ciocniră paharele, urându-și succes.

II. Instructorul școlii de zbor fără motor

Maiorul își parcă mașina în apropierea hangarului principal. Nu apucă să închidă bine portiera că și zări silueta cunoscută a instructorului școlii de planorism.

— 'Trăiți, tovarășe maior! Ce vânt vă aduce pe la noi?

Bănacu Zamfir, căci acesta era numele instructorului, pusese întrebarea pe un asemenea ton, încât te-ai fi așteptat, dintr-o clipă în alta, să-i ofere maiorului tradiționala pâine și sare.

— Poate aveți din nou o misiune în tandem?!

Mustața instructorului, gen coadă de rândunică, se arcui caraghios. Maiorul Axente Zidaru râse. Îl molipsise veselia celuilalt. În urmă cu un an „cooperase” cu Bănacu. Un străin se afla în „cursă contra cronometru” spre frontieră. Se grăbea să ajungă cât mai repede acasă. Avea și motive. „Colecționase” dintr-un muzeu românesc, ca „suvenir” – cum încercase să se disculpe mai târziu – o pânză de mare valoare. Ofițerul primise ordin să-l percheziționeze urmând să

stabilească și modus operandi. Muzeul, important edificiu de cultură, era prevăzut cu tot ceea ce închipuise tehnica, până la acea oră. În materie de garantare a securității exponatelor. Iar tehnica și-ar fi făcut pe deplin datoria, dacă muzeograful de serviciu – un ins complexat, o „scârnăvie”, cum îl etichetase tânărul său colaborator, locotenentul Stavilă – n-ar fi decuplat sistemul de alarmă. N-o făcuse pentru bani. Individul voise, pur și simplu, să se răzbune pe director, fiindcă acesta nu-i acordase o bonificație. „Te prinde mirarea! exclamase Stavilă. Cât de meschini sunt uneori oamenii! Omul ăsta are sufletul negru ca tăciunele! Se înșală cine crede că puntea corabiei noastre este imaculată; mai apar ploșnițe uitate prin cine știe ce cotloane”. Maiorul îi dăduse dreptate. În meseria sa nu o dată strivise gângănii de tot felul. O făcuse întotdeauna cu fermitate, încredințat că nu este numai un act de salubritate civică, ci și o obligație față de cei care îl investiseră cu o asemenea misiune. Cuvintele tânărului locotenent îi merseseră direct la inimă. Și-l apropiase. Nu era acțiune mai deosebită în care locotenentul Stavilă să nu figureze ca principal colaborator al maiorului Zidaru. Maiorul își îndeplinise cu bine misiunea. E drept, o anumită contribuție avusese și Bănacu Zamfir, deoarece el pilotase avionul școlii și-l depusese pe ofițer la vamă înaintea sosirii

„voiajorului” acela.

Își strânseră mâinile cu gestul oamenilor care se cunosc de multă vreme. În realitate maiorul nu-l mai întâlnise pe Bănacu, de atunci, decât de vreo două-trei ori, cu totul întâmplător, când amândoi s-au rezumat doar la un scurt schimb de amabilități. De astă dată, se părea că Bănacu i-ar fi putut fi din nou folositor. Deși inițial se gândise să i-o spună direct, se trezi zicându-i cu totul altceva.

— Nu, tovarășe instructor! Vizita mea are un caracter neoficial! Să-i zicem... amical!

— Încântat! răspunse Bănacu, pe fața căruia surâsul persista încă. Vă rog să-mi permiteți să vă invit la o cafea!

Biroul acestuia, nu excesiv de spațios, semăna cu orice încăpere din lume destinată unui asemenea scop. Ocupația gazdei era trădată doar de macheta unui avion, ce servea și ca prespapier, și de o bibliotecă simplă, tixită cu cărți din domeniul aviației. Bănacu luă inițiativa și „decolă” degajat într-o conversație pe tema rezultatelor și perspectivelor școlii de planorism. Nu era o discuție, ci un monolog. Maiorul îl ascultă măi mult din politețe, fiind surprins de debitul lui verbal. „Câtă deosebire între omul din văzduh și cel de lângă mine, remarcă involuntar Zidaru. La manșă Bănacu era taciturn. Probabil că așa trebuie să fie”, conchise

maiorul și-și mută privirea spre fereastra deschisă a biroului. Pe câmpul proaspăt cosit, câteva planoare se pregăteau de decolare.

— Tovarășe Bănacu – interveni ofițerul, folosindu-se de o pauză – aș dori să-mi risipiți, dacă se poate, câteva neclarități. Îmi cer scuze, dar sunt nevoit să profit cât de cât de competența și experiența dumneavoastră. În materie de aviație, sunt... un profan!

— Cu toată plăcerea! se oferi Bănacu. Vă stau la dispoziție!

Maiorul își scoase o țigară pe care o strivi între degete preț de câteva secunde. „Amprenta maiorului!” ar fi remarcat locotenentul Stavilă, dacă l-ar fi observat. Era încredințat că fiecare om se individualizează printr-o anumită deprindere, exteriorizată inconștient, în diferite ocazii. „O amprentă dinamică!” o definise el savant. Își propusese chiar să elaboreze un studiu pe această temă. Se documenta. Culesese „din teren” numeroase „amprente” de acest gen. De la banalul scărpinat al nasului până la involuntarul ciupit al lobului urechii. La Bănacu era dificil de constatat un gest stereotip.

— Ce șanse acordați unui pilot aflat în tentativă de trecere frauduloasă a frontierei, pe calea aerului? întrebă maiorul.

Bănacu tresări, vizibil surprins.

— Nu înțeleg! Probabil vă gândiți la... avion?!

— Nu! răspunse ofițerul. La planor!

— Sincer să fiu – Bănacu se liniștise vizibil – nu m-am gândit! Dar... nu este imposibil! Aici intervine... ascendența, adică curenții favorabili pe verticală, condițiile meteorologice, măiestria pilotului... Totuși... este riscant! Vedeți, nu m-am gândit! Probabil aveți vreo informație?!

— Nu, tovarășe Bănacu, nu vă faceți griji! Am întrebat doar din... curiozitate! văzându-vă elevii evoluând pe cerul orașului, mi-am pus. Involuntar această întrebare! Câți kilometri sunt până... la graniță?

Bănacu se apropie de harta atârnată pe perete.

— În linie dreaptă, șaizeci!

— E mult sau puțin? insistă ofițerul.

— Depinde! răspunse evaziv instructorul.

Maiorul deveni mai atent.

— Nu înțeleg.

— Mda...!

Bănacu își reluă surâsul.

— Pentru un neavizat, iertați-mă... zborul în sine înseamnă ceva extrem de simplu. Dar nu este tocmai așa! Acolo, sus, omul se luptă cu natura! Pentru zborul cu planorul la distanță și mai ales la mare distanță, se cer calități deosebite! Am în vedere, în primul rând, îndemânarea, sângele rece și... altele! Bănacu se

ambalase, probabil, fără să vrea. Subiectul îl pasiona... Toate sunt floare la ureche, dacă pilotul știe să execute impecabil „săriturile”! Evident, în condiții atmosferice favorabile.

— Sărituri?! exclamă Zidaru. Cu planorul?

— Exact, tovarășe maior! Să mă explic! Pentru a zbura la distanță, planorul trebuie dirijat de pilot din „termică” în „termică”, folosind cu măiestrie curenții de aer verticali care ajută planorul să ia înălțime. Aceștia se formează ca urmare a încălzirii inegale a solului și a influenței formelor de teren asupra direcției de deplasare a maselor de aer! Zborul în „termică” este ceva asemănător, într-o anumită măsură, săriturilor schiorului la trambulină! Uitați, să presupunem că un astfel de schior trece de o primă trambulină... se înalță, apoi cade, dar. Întâlnind peste câteva momente o nouă trambulină, se înalță iar și așa mai departe, până la capătul pârtiei! Poate nu-i exemplul cel mai potrivit, dar cam așa se întâmplă sau ar trebui să se întâmple în cazul...!

— Deci fiecare „termică* ar fi un fel de trambulină?

— Exact, tovarășe maior! Numai că schiorul, cu fiecare săritură, pierde câte puțin din înălțime, în timp ce planorul poate urca cu fiecare „termică”. Cred că m-ați înțeles! încheie instructorul observând fața înseninată a maiorului.

— Interesant! zise Zidaru, mulțumit de explicațiile primite. Aș mai avea, totuși, o problemă neclară! Pentru schior e simplu să observe trambulina! Dar pilotul cum poate să vadă „termica”?

Bănacu zâmbi amabil.

— Desigur, problema implică mai mulți factori. Am în vedere în primul rând anotimpul cel mai propice unui asemenea zbor – începutul și sfârșitul sezonului cald. Apoi, descoperirea termicilor nu este la îndemâna oricui. Un pilot experimentat le simte cu aceeași ușurință cu care un șofer, după ani de zile petrecuți la volan, înregistrează fizic orice unduire a șoselei, care este, pentru un profan, perfect netedă. Respectivul pilot „se cățără” cu orice preț. Cel mai bun lucru, însă, este să cunoască dinainte locul acestor „termice”, studiind prognoza meteorologică și formale de relief peste care intenționează să zboare. În caz contrar, poate ajunge pe prima pășune din împrejurimile orașului. Dar mai e ceva, tovarășe maior...!

Bănacu făcu o scurtă pauză. „Pauza dinaintea gongului final”, cum o categorisi maiorul.

— În cazul unei încercări de trecere a graniței, nu trebuie ignorat radarul! își continuă, sigur de sine, instructorul explicația.

— Uitasem, îi răspunse ofițerul pe un ton ce se voia a fi al unui om luat prin surprindere. Desigur... radarul!

adăugă el, strivind între degete o altă țigară. Vă mulțumesc pentru explicații. Vă rog să mă iertați pentru timpul pe care vi l-am răpit.

Vă stau oricând la dispoziție, tovarășe maior Cât despre scuze, să știți că nu le primesc. Eu trebuie să vă mulțumesc fiindcă, în mod indirect, mi-ați atras atenția asupra unei probleme ce nu trebuie deloc neglijată... Să n-avem surprize vreodată. Nu vedeți? Uneori nu știi despre un om ce gândește aici, pe pământ, darmite acolo, sus, unde intervine și... o psihologie aparte, cea a zborului...!

— Nu pot fi de acord cu dumneavoastră! Cred că un om gândește la fel, indiferent de poziția sa în spațiu.

Fără voie, Axente Zidaru rostise aceste cuvinte cu o ușoară notă ironică în glas.

— Da... altfel nici nu se poate! dădu aprobator din cap Bănacu.

Părăsiră biroul. Maiorul privi cerul. Undeva, la cine știe câte sute sau poate mii de metri, niște ghemotoace albe, striate, de albastrul intens al atmosferei... „Vreme excelentă”, gândi el.

— Timpul ne avantajează, continuă Bănacu șirul gândurilor ofițerului. Ne antrenăm intens! Doar noi vom găzdui republicanele!

— Da, da, confirmă ofițerul spusele gazdei.

Ar mai fi vrut să-l consulte și într-o altă chestiune

care-l preocupa intens, de mai multe zile, și care, după discuția din biroul instructorului, începuse să devină sâcâitoare. Vizita la aeroport nu era întâmplătoare, cum nu fusese întâmplător nici subiectul abordat în conversația cu Bănacu. Colonelul Poenaru ordonase să se studieze toate posibilitățile prin care, potențial, mostra de aliaj „CASCO X. 4” ar fi putut fi scoasă din țară. Axente Zidaru eliminase, rând pe rând, căile ce implicau un risc deosebit. Se oprise la avion sau planor. De ce nu? Hotărâse ca la prima ședință operativă să-și expună punctul de vedere.

Dinspre orizont veneau la aterizare planoarele. Lunecau pe gazon cu grația patinatorilor de clasă, după care încremeneau docile, în apropierea liniei de sosire.

Zamfir Bănacu sesiză expresia de mulțumire din ochii ofițerului de securitate.

— Tovarășe maior, vă asigurăm că la noi totul este în ordine. Dacă eventual... mă înțelegeți... eu vă stau la dispoziție! Puteți conta pe mine!

Maiorul Axente scrută fețele tinerilor. Erau muncitori și elevi. O știa prea bine. Nu zări niciun cunoscut. Mai mult ca sigur, elevii de acum cinci ani pilotau în prezent reactoare. Pe vremea aceea școala de zbor, abia înfiripată, avea un singur pilot-instructor, care gira și postul de comandant. Patru planoare și un avion-școală. Elevii, animați de entuziasmul începutului,

amenajaseră aproape totul. Cu ani în urmă, tot într-o zi ca aceasta, bună de zbor, cum notase în raportul conținând concluziile, pe atunci, căpitanul Zidaru, doi indivizi înarmați imobilizaseră paznicul, silind pilotul-instructor să uree în avion. „Ne treci dincolo!" i-au zis ei. Ulterior pilotul a declarat: „Mi-am dat seama din capul locului că sunt niște ageamii. Și nu aveam, bineînțeles, de gând să-i plimb, mai ales că nu-și plătiseră biletul! Am vrut să le dau o lecție. Și am mai vrut ca elevii mei să înțeleagă că aparatul de zbor îți este prieten devotat, când știi să-l stăpânești". Stația radio din turnul de dirijare a zborurilor a înregistrat atunci următorul dialog, nu lipsit de umor:

„Pilotul: Unde doriți să vă transport, domnilor?

Primul pirat: Ți-am spus, dincolo!

Pilotul: Dincolo poate fi și pe... lumea cealaltă!

Al doilea pirat: Asta își bate joc de noi! Lasă gura, puișor, că-ți zbor creierii!

Pilotul: Porumbeilor, țineți-vă bine, că începe dansul!"

Când Axente Zidaru a ajuns pe aeroport, avionul luase deja înălțime. Cu fețele crispate de cele întâmplate, elevii urmăreau cu răsuflarea tăiată zborul instructorului. Deodată, avionul cabră și țâșni fulgerător pe verticală, rămânând apoi câteva momente suspendat, parcă de un fir nevăzut. Se rostogoli pe

spate, executând un șir de figuri acrobatice. Cei de jos înțeleseră într-o clipă totul. Locul spaimei îl luă entuziasmul. Exclamații, îndemnuri. Maestrul era aplaudat la scenă deschisă. Puțin mai târziu, „pirații”, storși ca lămâile, cu privirile rătăcite, au fost depuși pe gazon. Pilotul le oferise tuturor o veritabilă lecție de măiestrie și patriotism.

— Sunt convins, tovarășe Bănacu! spuse într-un târziu, maiorul, revenindu-și din gânduri.

În timp ce gonea spre oraș, își aminti că uitase să-l întrebe pe Bănacu un lucru esențial: care dintre elevii săi era capabil să execute „sărituri” mai mari de șaizeci de kilometri? „Numai un inconsistent și-ar asuma riscurile ce le-ar comporta părăsirea frauduloasă a țării, chiar și pe calea aerului!” se autolinişti maiorul.

III. O scrisoare cu percutor

Intrând în holul răcoros al blocului în care ocupa o garsonieră, Astrid Manta, ghid la oficiul județean de turism, găsi în cutia de scrisori un plic fără adresă, confecționat dintr-o hârtie ieftină, de culoare cărămizie, decolorat pe la colțuri.

În primul moment se gândi că ajunsese acolo din greșeală sau era o glumă a copiilor din vecini care îi

cunoșteau gestul reflex de a deschide cutia poștală de fiecare dată când se întorcea acasă. Cele două presupuneri se spulberară însă când citi la expeditor, scris cu litere de țipar, destul de stângaci, numele Clara Murgeanu.

Un fior rece îi trecu pe șira spinării. Înaintea ochilor zări ca aievea chipul bătrânei mătuși, privind-o cu ochi înfricoșați. Vocea gâtuită o îndemna straniu: „Să-i asculți, Astrid, ascultă-i! Te au la mână până-n mormânt. Și n-au milă nici cât pentru o muscă. Jură-mi că îi asculți! Jură-mi!”

Urcă scările cu pași rari, reamintindu-și clipe trăite cu un an în urmă. Revăzu dormitorul lugubru, cu gratii la ferestre și draperii destrămate de soare, dintr-o vilă elegantă de pe Coasta de Azur. Prin fața ochilor îi trecură fugitiv chipuri de lachei stilați, care vegheau ca tanti Clara să nu ducă lipsă de nimic, conform rangului ei de femeie bogată.

Ajunsă în fața ușii o deschise cu gesturi mecanice, închizând-o apoi brutal cu o lovitură de picior. După câțiva pași se trânti pe canapeaua extensibilă, peste așternutul răvășit. Deci venise timpul scadenței. Și dacă totuși era numai o glumă stupidă a cuiva din oraș. Dar cine mai știa aici, în afară de ea, numele mătușii? Nimeni. Îl știau, în schimb, acolo, cei care nu cunoșteau milă.

Ezită mult timp să desfacă scrisoarea. Amâna, agățându-se de minutele, care se scurgeau impasibil, ca naufragiatul de o scândură cu iluzorii calități salvatoare.

Deschise radioul. Simțea nevoia să audă în apropiere glasul cuiva. Tânguirile viorilor din uvertura operei Lohengrin avură darul s-o înspăimânte și mai mult.

Cu un efort de voință se hotărî să desfacă plicul. Ochii, la început temători, apoi din ce în ce mai stăpâni pe sine, parcurseră lacomi rândurile scrise îngrijit, citeț, pe hârtia fină.

„Scumpă nepoată,

Ieri m-a vizitat Angelo, iubitul tău unchi și dulce al meu frate, care m-a rugat să-ți comunic că a depus în contul tău K.L.I. 2 nr. 23159078, la banca Acropolys, suma de 375 lire sterline, reprezentând prima parte achitată din datoria de 10.000 lire ce o are față de răposatul tău tată, fie-i țărâna ușoară!

Despre mine vei afla că sunt sănătoasă, dar foarte deprimată de moartea celor trei canari și a papagalului meu favorit, Gibsy.

Spune-i din partea mea sănătate vărului tău Dan Cernoveanu. Aștept de la el o vedere.

Te îmbrățișează cu sărutări, tanti Clara”.

După ce termină de citit scrisoarea, Astrid se ridică de pe canapea și se îndreptă spre bibliotecă, de unde scoase

o carte de Kipling[2], legată în piele. Se așeză la birou și începu să descifreze, cu vizibilă ușurință, mesajul conținut de aparent inofensiva scrisoare a mătușii.

Rândurile se aliniau pe albul hârtiei ca niște zăbrele orizontale, pe fondul unui cer imaculat.

„Cumpăna către Steluța,

Aplică varianta Calypso. Ochii lui Homer vor vedea planurile lui Ulisse. Corăbierul va sosi în Ithaca pe uscat. Va aduce un pachet pentru Penelopa.

Nu vă atingeți de calul troian”.

Memoră textul prin câteva lecturi succesive, după care rupse hârtia în bucăți mărunte și-o aruncă în veceu. Cunoscând conținutul mesajului, își recăpătase stăpânirea de sine. Mintea îi lucra febril pentru găsirea soluțiilor optime de îndeplinire a ordinelor primite.

Intră în baie să facă un duș. Biciuirea apei fierbinți o desprinse total de gândurile care-i dăduseră târcoale cu câteva clipe înainte. Își admiră silueta în peretele de oglinzi și schiță un zâmbet cochet, unul din acelea care

---

[2] Joseph Rudyard Kipling (n. 30 decembrie 1865, Bombay, India Britanică – d. 18 ianuarie 1936, Londra, Anglia, Regatul Unit) a fost un poet și prozator britanic, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 1907. Este celebru prin povestirea sa pentru copii „Cartea Junglei” (1894), romanul indian de spionaj „Kim” (1901), poemele „Gunga Din” (1892) și „If” (1895), numeroase schițe și nuvele. În 1934 i s-a acordat, alături de William Butler Yeats, Premiul Gothenburg pentru Poezie. În timpul vieții a fost considerat un remarcabil poet și i s-a oferit un titlu nobiliar și postul de poet laureat – ambele refuzate de Kipling.

trebuiau să-l dea gata pe Ulisse, oricare ar fi fost el.

IV. Sed și Ad

De la o vreme, inginerul cercetător Adrian Arbore începuse să simtă o durere suspectă în partea dreaptă a abdomenului. La început nu-i dădu prea mare atenție, punând-o pe seama indispoziției determinate de o apendicită rebelă. Se și obișnuise cu gândul că trebuie să suporte neplăcerile unei intervenții chirurgicale. Și numai de asta nu-i ardea lui acum, când visul său de ani de zile, aliajul „CASCO X. 4”, care deschidea perspective nebănuite industriei aeronautice, începuse să intre în probele finale de laborator, fiind pe cale să devină o certitudine.

Trecuseră însă câteva zile și durerea căpătase o periodicitate obsedantă, punându-l pe gânduri. Dacă ar fi fost vorba de apendicită, își spunea inginerul, ar fi intrat până acum în stare acută. Or durerea asta, enervant de punctuală, aducea mai degrabă a altceva, la care nu îndrăznea să se gândească deocamdată. Și măcar de-ar fi fost în localitate Emilian Sedan, prietenul său, medicul internist. L-ar fi consultat și l-ar fi lămurit despre ce era vorba. Dar lipsea deocamdată, fiind plecat pentru câteva săptămâni în Spania, unde ținea niște cursuri. Inginerul renunțase să consulte alți specialiști,

întârziind voit o precizare de diagnostic ce ar fi putut fi nefastă stadiului în care se găsea în acel moment cu cercetările. Oricum, după spusele prietenului rău, acesta urma să se întoarcă în țară în câteva zile și atunci totul avea să se clarifice. Timp de două zile durerea păru că-l uitase cu totul. Parcă n-o avusese niciodată. Reintrase în ritmu-i normal de muncă. Când, telefonul din laborator sună discret. Apucă cu gesturi precipitate receptorul, căutând în minte numele celui care l-ar putea suna la acest număr, cunoscut doar de un grup restrâns. De persoane.

— Oiga, señor! Por favor![3]... rosti o voce baritonală de la celălalt capăt al firului.

Descumpănit la auzul interlocutorului spaniol, inginerul, crezând că cineva formase numărul greșit, răspunse tăios:

— Greșeală! Ați greșit numărul! Și dădu să închidă.

— Zău, Ad? Eu cred că nu! continuă vocea, împăciuitor.

Și Adrian Arbore o recunoscu imediat pe cea a medicului Emilian Sedan.

— Tu ești, Sed? Ei, fir-ar să fie, doar nu m-am ramolit într-atât încât să nu-mi mai recunosc prietenii!

— Mai știi?! În munca ta totu-i posibil!

---

[3] Alo, domnule! Vă rog! (span.).

— De unde vorbești, Sed? Din Mallorca? se însenină inginerul încercând să repare gafa de la început.

— Nu, amigo, dintr-un oraș nemaipomenit, din care cred că n-o să mă mai mut niciodată! continuă medicul, dornic de conversație.

— Ești nebun?! Doar n-ai de gând să rămâi printre străini, Sed? se înnoură brusc Adrian care vedea spulberate într-o clipită, toate speranțele de însănătoșire și, mai ales, o prietenie de ani de zile.

— Tinere, îți convine, nu-ți convine, hotărâre mea e nestrămutată! Așa că nu mai insista în zadar!

— Bătrâne, spune-mi, te rog, măcar cum se numește orașul respectiv! Sper că am dreptul să știu și eu acest lucru, nu?!

— Ei bine, află că sunt în...!

— În...? interveni curios inginerul.

— În orașul nostru. Acum ești mulțumit! Ei, dar de ce taci?

— Slavă domnului, – n-a fost decât o glumă! Nu ți-aș fi iertat-o niciodată, dacă era adevărat! își reveni brusc Arbore din tăcerea în care îl cufundase bănuiala...

— Ei, acum că ți-ai revenit, spune-mi te rog, muy señor myo[4], poți trece azi după-amiază pe la mine? reluă Sedan conversația.

---

[44] Dragul meu domn (span.).

— Stai puțin, Sed! Nici nu mă lași să mă dezmeticesc bine. Spune-mi, ai venit de mult?

— Aș, azi-noapte, cu avionul de Barcelona! Parcă puteam să vin și să nu-ți dau un semn de viață tocmai ție. Așa mă știi tu pe mine? îi răspunse medicul jovial.

— Aaa, să nu uit! Îți mulțumesc pentru vederile din Menorca și Toledo! Sunt superbe!

— Să crești mare, și nu uita, te aștept la mine, după-amiază, în jurul orei cinci! Claro[5]? Am și o surpriză pentru tine! Te las! Pa și basta pronto![6], își încheie medicul conversația, închizând telefonul înainte ca Arbore să poată adăuga ceva.

Inginerul își reluă, câteva minute mai târziu, locul la pupitrul calculatorului electronic. Până la terminarea programului, uită cu totul de conversația sa cu medicul. Îl cuprinsese, deodată, o febră a muncii similară cu starea de transă. Calculatorul, unul din ultima generație, îi confirmă, rând pe rând, câteva ipoteze. Cele două șarje de aliaj pe care le obținu în câteva ore de muncă intensă, se apropiau de prototipul la care aspira. Era, fără îndoială, pe drumul cel bun. Se autorecompensă cu o pauză de masă de o jumătate de oră, la bufetul institutului. Urcă din nou în laborator,

---

[5] E clar (span.).

[6] Pe curând (idem.).

unde rămase până la orele șaisprezece treizeci. La ieșirea din institut, în loc să se ducă spre restaurantul unde servea de obicei prânzul, luă troleibuzul și coborî pe Calea Argintăriei. Merse aproape o sută de metri și intră pe Aleea Castanilor. Verdele șirului de copaci care mărgineau strada de o parte și de alta îi amplifică emoția stârnită de așteptata revedere a lui Sed. Traversă strada prin dreptul unei vile cochete, construită în mijlocul unei grădini cu flori și arbuști ornamentali, destul de arătoasă în acel anotimp torid care ofilise clorofila multor parcuri din oraș. Tatăl medicului, un pensionar îndrăgostit de verdeață, udase grădina în fiecare seară, salvând-o astfel de la pieire. Adrian Arbore înaintă pe aleea care ocolea prin spatele vilei. Sună la ușa apartamentului lui Emilian Sedan, aranjându-și ținuta de parcă urma să-i deschidă logodnica sa, nu un burlac convins ca Sed. Câteva clipe mai târziu auzi pași coborând pe scara interioară și medicul deschise larg ușa.

— Salut, tânără speranță a astrofizicii românești, izbucni gazda entuziasmat, bătându-l puternic pe umeri.

— Ooo! Încântat să revăd o somitate medicală. Îi răspunse inginerul cu aceeași veselie ironică.

Intrară în holul spațios, amenajat de medic într-un stil personal – un amestec de hol englezesc din epoca

elisabetană, la care adăugase un bar de cameră în stil new-yorkez având alături amenajat, tot ca o notă de originalitate, un colț în stil românesc, cu ceramică de Horezu și Oboga atârnată pe pereți și cu o miniaturală Masă a tăcerii, la jumătate de metru de unghiul ce-l formau cei doi pereți acoperiți cu vechi scoarțe oltenești.

— Ei, unde dorești să te invit? În Anglia, în America sau în... România! deschise vorba, pus pe glumă, medicul, arătându-i musafirului cele trei compartimente atât de diferite ale holului.

— La noi, bătrâne! optă inginerul, îndreptându-se spre colțul amenajat în stil românesc.

— De fapt, iartă-mă! Am uitat că ăsta-i locul tău preferat! se scuză familiar Sedan. Ei, cum stăm cu celebritatea? Pe când fotografia inginerului Adrian Arbore pe prima pagină a ziarelor, cu titlul scris cu litere de-o șchioapă: „Epocala descoperire a... etc. etc.?!” șarjă Emilian Sedan.

— Ei. Sed, și tu mă ironizezi? Mai bine povestește-mi ce-i nou prin lume! încercă inginerul să scape din centrul unor posibile glume ale gazdei.

Sedan se ridică îndreptându-se spre nișa în care ținea, de obicei, valizele.

— Aaa, dar mai întâi să nu uit surpriza! ghici, ce ți-am adus, Ad? îl chestionă medicul pe Arbore, surâzând.

— O ureche de taur de la vreo coridă?! îi făcu

inginerul jocul.

Medicul căuta ceva într-o valiză din piele maro. Nu-i răspunse decât cu un „nu!” abia perceptibil.

— Sau o pereche de castaniete pe care ți le-a aruncat la picioare vreo dansatoare creolă, ca omagiu adus staturii tale atletice?!

— N-ai ghicit, amigo! îi replică Sedan venind spre el cu o cutie de carton, ambalată în hârtie cerată, cu diferite embleme intens colorate, și legată cu o panglică albastră. Întinse cutia inginerului îndemnându-l s-o deschidă.

— Sper să nu-mi sară în cap vreo reptilă sau vreo pasăre de pe-acolo! Ce zici? își chestionă Arbore zâmbind prietenul, desfăcând în același timp, cu grijă, panglica.

Nu știu, vezi tu! îi răspunse Sedan.

Inginerul scoase la iveală o statuetă de culoarea neagră, înfățișând un pompier așezat pe un piedestal cubic din plastic, având tulumba îndreptată în jos. O contemplă surâzând.

— Reușit bibelou, Sed! Îți mulțumesc din inimă!

— Bibelou, pe dracu! Știi ce-i asta? O ingenioasă instalație mecanică, miniaturală, pentru barul de cameră! Ia privește aici! Deșurubez pompierul, torn în cubul care-i servește drept postament niște whisky, înșurubez statueta la loc, pun sub tulumbă un pahar și

apăs pe butonul ăsta din spate. În pahar curge... băutura! Nu-i așa că-i interesant? îl întrebă la capătul demonstrației, întinzându-i paharul, plin cu lichid galben deschis și aromat.

— Nostimă jucărie! Zău că-mi place! Îți mulțumesc încă o dată foarte mult! Dar nu mi-ai spus ce-ai făcut pe-acolo? încercă să-l determine pe Sedan să povestească.

— Aaa, nimic deosebit! Am ținut niște cursuri, la facultățile de medicină din Zaragoza și Valladolid și am cutreierat, măi băiete, peste tot. Cred că știu Spania aproape pe de rost. Păcat că în meseria ta trebuie să stai mai mult pe lângă casă. Apropo, de ieșiri în străinătate. Știi că în iarnă s-ar putea să plec pentru trei luni în Japonia, ca invitat al clinicii „Mițuo-Yanada”? Merită oare să muncești toată ziua ca un nebun, sau e mai bine să-l dai naibii de laborator. Dar hai, nu sta prea mult cu paharul neînceput în mână, că se trezește licoarea!

Medicul ridică paharul și-l dădu peste cap. Adrian sorbi și el o înghițitură. Nu prea agrea astfel de băuturi. Prefera o țuică bună.

— Vorbești și tu, Sed, de parcă ai fi un profan, nu om de știință; Zău așa! se apără inginerul. Eu nu mă îndoiesc nicio clipă de reușita mea! Ce să mai vorbim! Nu îți dai încă seama, Sed, ce importanță are pentru industria românească, problema la care lucrez eu. O să te convingi poate nu peste mult timp. Și atunci o să

înțelegi că renunțările mele de moment au o motivație serioasă.

Nu-și termină bine ideea și durerea, vechea durere, reapăru brusc. Abia atunci își aminti că unul din scopurile vizitei fusese și solicitarea unui consult.

— Apropo de ajutorul pe care mi l-ai putea da tu. Aș vrea să-mi acorzi o consultație de specialitate. Mă tem că mi s-a întâmplat ceva serios.

— Nu zău? spuse Sed mirat. Și ce te supără?

— Uite, aici, în partea dreaptă! Credeam că-i o apendicită. Dar acum am impresia că nu-i ea de vină!

— Eh! cine știe ce fleac o fi și faci din el o catastrofă! încercă Sed, cu tact profesional, să-și liniștească prietenul. Dar poți trece chiar mâine pe la mine la clinică și într-o zi, două ai toate analizele făcute! De acord?

— Bine, încerc să trec mâine pe la douăsprezece. Nu-i târziu, sper!

— Pentru tine nu-i niciodată târziu, Ad! O știi bine doar!

După acest dialog „medic-pacient”, Sedan continuă să-i povestească prietenului său câteva întâmplări din timpul șederii sale în Spania. Îi vorbi, printre altele, și de iubirea „pură” cu fiica unui celebru cardiolog, care, îndrăgostită subit de medicul român, îl purtase cu mașina personală prin cele mai pitorești locuri ale Spaniei, jurându-i că este gata să-l urmeze în țară și să

se căsătorească cu el. Reușise să scape de ea doar „mărturisindu-i” că este căsătorit și că are doi copii. Îi povesti și pățania, în fond tragică, a unui medic psihiatru care decedase încercând, la insistențele unei soții grijulii a unui cardiac, să-l salveze pe acesta de la un atac de cord datorat unei emoții prea puternice. Individul câștigase la loteria națională 500.000 de pesetas[7], dar despre acest lucru știa doar soția. Crezând că o astfel de veste i-ar putea ucide bărbatul, l-a rugat pe medic să-l pregătească, încercând să afle totodată ce-ar fac, e dacă ar câștiga la loterie. Medicul l-a întrebat mai întâi pe pacient cum ar proceda dacă ar câștiga o sută de mii de pesetas. Omul, care era din categoria de mijloc, ca venituri, i-a răspuns că și-ar cumpăra o vilă în cartierul rezidențial al orașului. A doua întrebare a medicului s-a referit la modul în care ar reacționa cetățeanul respectiv, dacă ar câștiga două sute de mii la loterie. Acesta i-a răspuns, bine dispus, că și-ar cumpăra, pe lângă vila respectivă, și un „Buik” ultimul tip. Ei, și-acum începu tragicul. Îl întrebă ce-ar face cu banii dacă norocul i-ar aduce așa, deodată, un câștig de cinci sute de mii de pesetas. Pacientul, intrat de-acum în joc, i-a răspuns cu sinceritate: „V-aș da dumneavoastră, domnule doctor, jumătate”. La auzul acestor cuvinte

---

[7] Unitate bănească în Spania, înainte de introducerea monedei euro.

medicul cade jos și moare. Atac de cord.

Inginerul surise trist.

— Stupidă întâmplare, dragul meu Sed!

Apoi, consultându-și ceasul, se ridică brusc.

— Tiii, ce târziu s-a făcut! Dragul meu, e timpul să te las! Mă simt puțin cam obosit și mâine mă așteaptă iarăși o zi grea!

— Cum crezi tu, Ad, deși mai puteai sta, doar nu-ți plâng copiii acasă! îi răspunse gazda, cu părere de rău în glas, ridicându-se la rândul său.

Își strânseră mâinile. Inginerul ieși în curte însoțit de gazdă.

— Atunci, trec eu, Sed, mâine pe la clinică, așa cum ne-am înțeles! La revedere!

— Te aștept!

Sedan se reîntoarse în hol îndreptându-se spre bar. Își turnă puțin whisky într-un pahar înalt, mat, pe care-l umpluse până la jumătate cu gheață cubică. Sorbi gânditor o înghițitură, după care se trânti degajat pe o sofa. Hoinări eu privirea în gol în timp ce-și căuta în buzunarul halatului țigările.

— Ei, drăcie, Ad și-a uitat la mine mapa! exclamă ei, observând-o pe „Masa tăcerii”.

După vreo jumătate de oră, telefonul sună. Sed lăsă din mână dosarul și se apropie de aparat:

— Alo, tu ești, Ad? Spune, dragă!

— Sed, nu mi-am uitat cumva mapa la tine? îl întrebă precipitat inginerul.

— Ba da, Ad, ai uitat-o pe „Masa tăcerii”. Liniștește-te!

— Sed, dragă, te superi dacă te rog să mi-o aduci chiar în seara asta? Mi-ai întoarce vizita! Ce zici?

— Ar fi o idee, Ad, deși nu-mi arde de vizite la ora asta! Sunt prea obosit! Dar dacă s-a întâmplat așa, mă conformez! Pentru tine fac orice! Într-un ceas sunt la tine! De acord?

— Bine, Sed, te aștept! Și-ți mulțumesc mult! rosti inginerul împăcat.

V. La „Ciuleandra”

Situat doar la câțiva kilometri de oraș, motelul „Ciuleandra” era frecventat de localnici, mai ales când aveau un musafir și voiau să-i facă acestuia timpul cât mai plăcut.

Medicul Emilian Sedan nu procedă nici el altfel când îi veni în vizită logodnica, Mirela Jianu.

Rezervase telefonic o masă în salonul roșu. Ambianță odihnitoare și discretă. Tapetul inspirat, mobilierul de o eleganță sobră asigurau încăperii un aer distins.

Veniseră la restaurant, spre seară: Mirela, modicul și Astrid Manta, o tânără cu o înfățișare foarte plăcută, a

cărei frumusețe atrăgea privirile celor din preajmă. În urmă cu câtva timp se numărase printre profesorii de limbi străine ce urmaseră un curs de perfecționare la Sinaia, având-o ca îndrumător, printre alții, pe asistenta universitară Mirela Jianu. Împrietenindu-se, la plecare își adresaseră invitația de a se vizita neapărat, dacă una dintre ele va trece vreodată prin orașul celeilalte.

Conversația avea în centrul ei expoziția lui Étienne Hajdu care suscitase multe discuții. Medicul aducea argumente pro, și imediat contra, pentru unul și același exponat, tachinându-și astfel prietena. Stânjenită puțin de duelul verbal al celor doi, Astrid Manta mai mult arbitra disputa decât participa activ la ea.

Observându-i stinghereala, Emilian Sedan spuse cu o expresie vinovată:

— Am făcut, cred, o mare greșeală. Am uitat să-i prezint invitatului nostru pe cel mai grozav savant al tuturor timpurilor, inginerul Adrian Arbore. Problema se rezolvă însă imediat. Datorită amabilității voastre, o să-mi permit să lipsesc câteva minute de la masă, și... bineînțeles, datorită telefonului, care, ca operă a unui savant își va da tot concursul când e vorba de un alt savant. Nu? își încheie Sedan monologul, ridicându-se.

Emilian Sedan încerca cu fel de fel de argumente să învingă comoditatea inginerului, căruia nu-i surâdea să iasă din casă la acea oră. Reușind totuși să-l convingă,

reveni la masă zâmbitor:

— Mai ușor urnești munții decât pe Ad! Va veni însă! În jumătatea de oră este aici!

Până la venirea inginerului, discuția se purtă asupra unui nou disc de muzică editat de Electrecord. Pe Astrid Manta o cuprinsese o bună dispoziție subită.

— Am căzut și eu în plasa limbuției voastre! își motivă schimbarea de atitudine.

— Cu atât mai bine. Altfel ar fi fost caraghios: doi limbuți contra doi taciturni. Și amicul meu Ad are o comportare, de obicei, mai rezervată în public.

În privirile blondei licărea o lumină ciudată. Starea de ușoară neliniște reuși să și-o ascundă aprinzându-și o țigară.

La scurt timp apăru inginerul. Purta un costum croit după ultima linie a modei, dintr-o stofă de culoare maro, cu dungi foarte fine. Cravata asortată și ochelarii cu rame mari, negre, completau plăcut ținuta noului venit.

Cu voce înveselită, medicul făcu prezentările.

— Ei. Așa da! Uite ce cavaler ți-am ales pentru astă seară, Astrid! Prietenul meu, inginerul Adrian Arbore, adică Ad. Astrid Manta, profesoară de limbi străine, actualmente ghid ojete[8]. Ia loc, Ad!

---

[8] Oficiul Județean de Turism.

„E un bărbat distins! își spuse Astrid. Îmi place. Cu atât mai bine. O să fie ușor să-i suport prezența când voi avea nevoie de el.”

— Ad ți se spune? schiță ea un început de conversație.

— Da! Așa-mi zice Sed. E o prescurtare a numelui meu mic, Adrian.

— N-am reținut cu ce te ocupi, dacă ești amabil?!

— Sunt gânditor de profesie.

— Aaa...

— Dar tu?

— Profesoară de germană și engleză. Numai că de peste un an sunt angajată a ojeteului. E mai bine. Ai în preajmă mereu alți oameni. Lume diversă, anturaj, conversații plăcute. Mai puțină monotonie ca în alte profesiuni.

— Propun să dansăm! spuse medicul făcându-i cu ochiul prietenei sale. Pentru a ne cunoaște mai bine și... evident mai îndeaproape.

— O idee excelentă! îi ținu isonul Astrid.

Cele două perechi se pierdură în grupul numeros aflat pe ringul de dans.

VI. Colonelul Poenaru

În biroul colonelului Poenaru – „cabinet” cum era numit de ofițeri în vorbirea curentă – în afară de

maiorul Axente Zidaru și locotenentul Stavilă se mai afla un tânăr „în civil”. Se prezentase ca fiind locotenentul Itu Nicolae. Maiorului îi plăcu siguranța din ochii acestuia. În schimb locotenentul Stavilă îi aruncă, doar în treacăt, o privire nesemnificativă. În preajma maiorului se simțea întotdeauna superior. Când ușa biroului se deschise și apăru silueta cunoscută a colonelului, toți trei se ridicară în picioare.

— Luați loc! le spuse preocupat, așezându-se în spatele unui birou masiv.

Pentru câteva momente avură impresia că șeful uitase de ei. Colonelul se adâncise în lectura unor documente aflate într-o mapă maro. Maiorul își recitea însemnările din agendă, subliniind unele date. Imitându-l, locotenentul Stavilă își scoase carnețelul. Din când în când, arunca priviri scurte „civilului”. Părea neutru la preocupările celorlalți. „Disciplinat mai ești, băiețaș”, își zise Stavilă, după care se cufundă în lectura carnețelului său.

— Tovarășe Zidaru – sparse în cele din urmă colonelul Poenaru liniștea ce se întronase în birou – am ținut seama de propunerile dumitale. De mâine locotenentul (tu Nicolae își va lua rolul în primire. Bănuiesc că ați făcut cunoștință!

Luând notă de gestul afirmativ – al ofițerilor, colonelul reluă discuția:

— Și acum referitor la cazul nostru...

Din expunerea colonelului Poenaru, maiorul deduse că lucrurile se complicaseră. Presupunerea se transformă în certitudine pe parcursul discuțiilor. Colonelul avea un fel propriu de a se adresa subordonaților. Formula „Tovarășe, gradul, numele” semnifica o relație obișnuită în raporturile de serviciu, în timp ce formula „tovarășe, numele” anticipa o chestiune deosebit de însemnată. Fin psiholog, colonelul constatase că așa își apropie subalternii, îi mobilizează și afectiv. După opinia locotenentului Stavilă, colonelul proceda cât se poate de firesc, atitudinea sa fiind o rezultantă a activității desfășurate înainte de a deveni ofițer. Maiorul cunoștea acest amănunt. Într-adevăr, colonelul Poenaru lucrase cu ani în urmă ca activist de partid. Ulterior intrase în aparatul de securitate.

— Tovarășe Zidaru – i se adresă colonelul maiorului, întărindu-i presupunerile – cazul acesta se află în atenția superiorilor noștri. Avem confirmarea că în anumite cercuri din străinătate se manifestă o curiozitate specială pentru produsul românesc „CASCO X. 4”. Când rezultatul primelor probe de laborator a fost cunoscut s-a făcut cam multă tevatură pe seama acestui aliaj. Un colaborator al inginerului Adrian Arbore a publicat, din păcate, un articol cu titlul

„Considerații practice cu privire la...”. Apariția articolului a provocat, se înțelege, un mare tărăboi. Semnatarul a fost mutat, iar în privința produsului și a colectivului de cercetare au fost luate, în mare grabă, măsuri speciale de asigurare a secretului.

Maiorul era convins că cei interesați nu vor lâncezi mult timp. O singură frază din articolul respectiv fusese mai mult decât suficientă pentru a stârni curiozități nedorite. „Noul aliaj românesc se dovedește superior cu mult tuturor materialelor similare cunoscute până la ora actuală în lume, trecând cu succes probele...”

— Există suspiciunea că cineva din interior a făcut unele confidențe, mai preciză colonelul Poenaru.

Recitind fișele întocmite de „Serviciul personal” din ministerul de resort, maiorul observă că, în general, se asemănau: „Inginerul P., doctor în matematici, autorul unor studii cunoscute în țară și în străinătate... etc.; chimistă F., o speranță în cercetarea științifică... etc.; inginerul Adrian Arbore, inventator fecund, posedă calități pentru munca de cercetare, bun organizator... etc.” Fișele se încheiau, cu invariabilul „Prezintă garanții moral-politice”. Fraza-epilog notată în josul paginii avea darul să-l indispună, prin stereotipie, de fiecare dată pe maior. Revăzu și datele culese de locotenentul Stavilă pe teren. Se opri la inginerul Arbore: „necăsătorit, fără rude apropiate; posedă un

apartament și un autoturism; locuiește singur; a efectuat mai multe călătorii în străinătate; preocupat de munca de cercetare căreia îi dedică aproape tot timpul; cultivat; exagerează unele indispoziții ale organismului, motiv pentru care cultivă relații cu medicul Emilian Sedan – prieten, și în același timp medic curant; evită legăturile întâmplătoare; fire, în general, echilibrată; manierat, politicos; în studenție a avut o idilă trecătoare cu soția unui profesor; miop; vorbește curent câteva limbi...”. Consistenta datelor culese îi permise maiorului să-și făurească o primă imagine despre inginer. Pentru moment era suficient. Sfera investigațiilor se va extinde, în mod obligatoriu, asupra relațiilor. „Adrian Arbore poate polariza anumite interese, fiind inventatorul formulei aliajului și șeful echipei de cercetare”. Își spuse că în această fază nu era potrivit să-și exprime concluziile în legătură cu persoana inginerului. Colonelul pretindea argumente clare și mai ales dovezi. „Probele sunt acoperirea în aur a ipotezelor sau *a* supozițiilor...”, obișnuia să afirme colonelul.

— Veți trece prin sită toate persoanele cu acces la stația-pilot! Acordați atenție sporită celor ce lucrează direct la aliajul „CASCO X. 4”! rezumă colonelul Poenaru.

Zidaru își aduse aminte de un caz în care un spion

încercase reconstituirea formulelor unui important produs sintetic românesc. O dactilografă neglijentă, sau poate comodă, obișnuia să arunce sistematic indigourile la coșul de hârtii. Prin intermediul unei legături din fabrică, spionul le recupera cu regularitate. Doar vigilența unei îngrijitoare a curmat la timp activitatea nefastă a spionului.

— Superiorii noștri ne-au prevenit că, probabil, se va încerca ademenirea inventatorului! Va trebui, deci, să-l apărăm și de el însuși. Dar mai ales de alții! O altă tentativă ar avea ca scop „achiziționarea” unei mostre de aliaj. Apreciez măsurile întreprinse în această direcție!

Locotenentul Stavilă avea părerea lui. Nu știa însă cine și cum va încerca să sustragă mostra de aliaj. N-o știau nici colonelul, nici maiorul Zidaru. Odată scoasă în afara stației-pilot de către cei interesați, de transportul ei peste graniță se va ocupa, probabil, un turist străin! „Sunt al dracului de inventivi, când este vorba, să-și amenajeze o ascunzătoare discretă!” își spuse el. Participase la o acțiune de reținere a unui astfel de voiajor ce fusese descoperit încercând să scoată din țară nici mai mult, nici mai puțin decât un fugar. Pe ofițer îl frapase ingeniozitatea cu care fusese confecționat rezervorul fals al automobilului, în realitate un container destul de confortabil pentru un

individ de înălțime mijlocie.

— Dumneata, tovarăşe Itu, vei comunica cu noi numai prin telefon! Folosiți limbajul convenit!

Tânărul, care asistase la analiza cazului din ordinul colonelului, se mărginise tot timpul să asculte fără a-și permite nicio observație. Locotenentul Stavilă recunoscu în sinea sa că tânărul de alături era un băiat simpatic! „Are o sarcină grea, gândi și maiorul Zidaru. Sper să se descurce!”. Deși „infiltrarea”, în genere, nu este o treabă prea complicată, cel implicat trebuie să facă față unor situații neprevăzute. Actorie și nu numai! Lipsește sufleurul! Și nu ai voie să te poticnești la nicio replică!

— Tovarăşe Itu – se adresă colonelul noului colaborator – instalațiile radar pot semnala la timp zborul unui planor, în zona interzisă?

— Desigur, tovarăşe colonel! răspunse ferm locotenentul. Numai dacă... există și o excepție...

— Vă ascult! punctă colonelul.

— Din documentul pe care l-am răsfoit, rezultă că școala este dotată și cu planoare tip „Foka”!

— Întocmai, confirmă maiorul Zidaru.

— Având o viteză de zbor relativ mare, pot avea unele șanse să se strecoare mai ales că distanța până la graniță este mică! reluă locotenentul Itu.

— Observația dumitale este prețioasă! Tovarăşe

Zidaru, vă rog să aveți în vedere și acest element!

Ajuns în biroul său, maiorul analiză datele nou apărute.

— Tovarășe maior, părerea mea este că ne pierdem vremea! i se adresă locotenentul Stavilă, profitând de faptul că Zidaru își ridicase, la un moment dat, ochii din hârtii, fiind ocupat cu înmuierea între degete a unei țigări. Nu se va recurge, cu siguranță, la acest mijloc! își continuă el ideea.

— Adică? întrebă maiorul încheind ritualul logat de pregătirea țigării și aprinzând-o.

Locotenentul Stavilă se ridică brusc în picioare. Demult voise să provoace această discuție.

— Eu rămân la părerea că se va acționa asupra omului și nu a...

În cabinetul colonelului stătuse retras. Aici putea formula supoziții. Maiorul accepta schimbul de opinii.

— Hm, să zicem că sunt de acord cu dumneata! Continuă, te rog! îi zise maiorul.

— Păi... eu cred că se va încerca racolarea unuia dintre specialiști.

— Asta s-a prevăzut. Mai departe!

Maiorul îi adresase acest „mai departe” mai mult pentru a-l întărâta decât pentru a afla ceva nou. Opinia tânărului ofițer coincidea, până la un anumit punct, cu cea a superiorilor. Și ei, care încă nu știau ce stabilise

locotenentul Stavilă la fața locului, erau îngrijorați pentru persoana inginerului Arbore. Locotenentul avea argumente pentru supoziția sa. Ce interes avea să-i dea târcoale „individa” aceea de la O.J.T.? Pe lângă el era o adevărată „Miss Europa”. Dacă și-a pus în cap să „dispară” cu secretele „îngerașului ei miop”? S-au mai văzut cazuri. De ce n-a făcut-o până acum? Doar a fost de câteva ori în străinătate. Atunci nu era încă sigură de reușita descoperirii. Trebuie să se convingă mai întâi de rezultatul probelor, să știe ce vinde! Nu-i concludent? Dar șahul, concursurile acelea prin corespondență la care participă inginerul? Fiecare mutare ar putea fi un detaliu despre evoluția cercetărilor divulgat eventualului „partener”.

Locotenentul nu relată toate aceste gânduri maiorului. Se temea să nu fie ironizat. N-avea de unde ști că superiorul său făcea cam aceleași presupuneri.

— Altceva? Mai cred că autoturismul este un mijloc demn de a fi luat în seamă! Autoturismul condus de un străin! completă locotenentul. Se grăbi să adauge: Se evită, astfel, angrenarea altei persoane din țară într-o acțiune și așa destul de riscantă!

— Dar dacă terța persoană prezintă totuși încredere? Nu crezi că sarcina le-ar fi cu mult ușurată? Și apoi ai scăpat din vedere un lucru destul de important. O mostră de aliaj are totuși o anumită dimensiune. Deci

nu-i ușor să dosești o astfel de „marfă” într-un autoturism obișnuit!

— Și totuși, tovarășe maior, cu puțină imaginație... spuse locotenentul, cu glas șovăielnic.

— Tovarășe Stavilă, să ne folosim fantezia pentru a descoperi eventuala legătură cu cei din exterior. Poate au și stabilit contactul și noi ne mulțumim să avem doar bănuieli! Mijlocul de transport este doar o chestiune complementară, un fel de a doua ecluză.

— Am înțeles! răspunse locotenentul Stavilă, respectuos, deși în glas i se citea o anume iritare.

— Mă bucur că ai înțeles! spuse maiorul, pe un ton împăciuitor, după care îi întinse o notiță.

„Socol Sandu”, citi locotenentul. Se uită întrebător la maiorul Zidaru.

— Prezintă interes pentru cazul „Foka”! precizá acesta.

— „Foka”? întrebă locotenentul, dar își reaminti îndată că era vorba de planorul, la care se referise și locotenentul Itu Nicolae.

— Sunt informat că tânărul ăsta, Socol Sandu, pilotează cu o îndemânare ieșită din comun acest tip de planor!

— Este clar, tovarășe maior! răspunse vesel locotenentul. Deci acțiunea „Foka”!

VII. Proces-verbal de interogatoriu

Întrebare: în ce an ați aderat la mișcarea legionară?

Răspuns: În octombrie 1940. Lucram ca vânzător într-un magazin de coloniale din Jimbolia. Aici am fost recrutat de Babolea Traian, comandant legionar!

Întrebare: În ce împrejurări ați plecat în Germania?

Răspuns: în septembrie 1944, același Babolea Traian m-a introdus într-un grup de treizeci de legionari, care a fost îmbarcat în gara Jimbolia cu destinația Viena. Am fost încartiruiți la „Arsenal”, o cazarmă nemțească. După o săptămână am fost trimiși în Germania pentru a urma o școală!

. *Întrebare:* Ce școală ați urmat și în ce localitate?

Răspuns: Școala pregătea sabotori și diversioniști. Localitatea se numește Luchenwalde, o mică așezare rurală, situată la circa cincizeci de kilometri de Berlin!

Întrebare: în ce localități au mai funcționat asemenea școli?

Răspuns: Nu știu dacă au mai fost astfel de școli și în alte localități!

Întrebare: De cine era condusă școala?

Răspuns: Vă pot spune doar că aveam ca director un neamț cu gradul de maior. Fost esesist. Luptase pe frontul de la Stalingrad, unde își pierduse o mână. Nu-i rețin numele!

Întrebare: În ce consta pregătirea?

Răspuns: Lecții practice de cunoaștere și folosire a armamentului, a materialelor explozive și a tehnicii de luptă! Inclusiv lupta corp la corp!

Întrebare: Ce criterii au stat la baza selecționării candidaților?

Răspuns: Apartenența la mișcarea legionară!

Întrebare: Cine făcea recrutările?

Răspuns: Unii șefi legionari! Nu le cunosc numele, cu excepția lui Babolea Traian!

Întrebare: Ce durată au avut cursurile?

Răspuns: Trei luni! Din septembrie până în decembrie 1944!

Întrebare: Ce educație politică s-a făcut în școală? De către cine și unde se găsesc aceștia în prezent?

Răspuns: De două ori pe săptămână se organizau ședințe. Se citeau materiale de propagandă legionară. Nu cunosc numele lectorilor! S-au ferit să și le spună. Se temeau probabil că mulți dintre noi vor „cădea" după reîntoarcerea în țară! Nu știu unde se află aceștia în prezent!

Întrebare: în ce împrejurări v-ați înapoiat în țară?

Răspuns: La terminarea cursurilor am fost din nou transferați la Viena. Aici am primit acte false, echipament și ni s-a făcut un ultim instructaj! De asemenea au fost alcătuite grupele! Eu am fost

repartizat în grupul „Lupul cenușiu”! În ziua de doisprezece decembrie grupul a fost îmbarcat într-un avion de tipul „Junkers”! Am decolat la orele optsprezece! În aceeași seară, în jurul orelor douăzeci și unu, am zărit la sol focurile de semnalizare. Am fost parașutați în perimetrul localității Arieșeni din Munții Apuseni!

Întrebare: Câți membri a avut grupul din care ați făcut parte și unde se află aceștia în prezent?

Răspuns: „Lupul cenușiu” era compus din șapte persoane: Sirkovski Erwin – comandant, Gălățan Vasile – radiotelegrafist, Râpaș Gheorghe, Bucur Ilie, Bembea Filon, Arbore Ion și subsemnatul. Sirkovski Erwin și Gălățan Vasile au fost împușcați de o patrulă de jandarmi! Râpaș Gheorghe a fost sfârtecat de explozia unei mine! Obișnuia să pescuiască cu exploziv. Rucăr Ilie și Bembea Filon au murit în primul an de detenție, Arbore Ion a dispărut.

Întrebare: Ce misiune ați avut?

Răspuns: Urma să incendiem fabrici, uzine, gări, depouri, centrale electrice.

Întrebare: În ce scop?

Răspuns: Pentru a dezorganiza spatele frontului sovieto-român, a întreține panica și nesiguranța în rândul populației civile.

Întrebare: Cu ce armament ați fost dotați?

Răspuns: Am avut fiecare câte un pistol calibru 9 mm, scurt, prevăzut cu două încărcătoare și cincizeci de cartușe, precum și patru grenade. Grupul a mai fost dotat cu patru pistoale mitralieră de fabricație germană și circa o sută kilograme material exploziv, cablu electric și fitil detonant.

Întrebare: Ce sume de bani v-au fost puse la dispoziție?

Răspuns: Fiecare membru al grupului a primit câte trei sute de mii de lei, o sută de mii de mărci și patru „cocoșei”.

Întrebare: Unde este armamentul și echipamentul cu care ați venit în țară?

Răspuns: Echipamentul și armamentul au căzut în mâna autorităților. Am fost denunțați de unul dintre membrii grupului.

Întrebare: Cunoașteți numele lui?

Răspuns: Nu, nu-l cunosc.

Întrebare: Ce acțiuni ați întreprins după venirea în țară?

Răspuns: Acțiuni nu s-au întreprins întrucât nu am avut timp.

Semnat SS indescifrabil

Locotenentul Stavilă Ion era în al nouălea cer.

— Tovarășe maior, totul corespunde! Ion Arbore, membru al grupului „Lupul cenușiu”, este tatăl

inginerului Adrian Arbore.

— Și ce scrie el în autobiografie?

Locotenentul Stavilă bănuia întrebarea maiorului, așa că răspunse prompt:

— ...„Tatăl meu, Arbore Ion, a luptat pe frontul de vest până în ziua capitulării Germaniei. Pentru faptele sale pe câmpul de luptă a fost decorat cu ordine și medalii românești și sovietice...”

Citi câteva însemnări din carnețelul său, apoi se opri. Era curios să vadă cum reacționează maiorul. Nu-l încântă atitudinea acestuia. Axente Zidaru strivea între degetul mare și arătător o țigară. Firicelele de tutun galben-maroniu se răspândeau peste hârtiile împrăștiate pe masa de lucru. Pătruns de importanța descoperirii și încercând parcă să-l convingă și pe șeful său, locotenentul Stavilă reluă lectura datelor: „... reîntors de pe front, atins de tuberculoză, a fost internat în mai multe sanatorii. A decedat în anul 1954”.

Maiorul își îndreptă privirea spre locul unde stătea tânărul său colaborator.

— Locotenente, să auzim concluziile!

— Este posibil ca acum Ion Arbore, tatăl inginerului, să se afle în străinătate. Trecutul lui mă face să presupun că nu și-a schimbat obiceiurile. Poate doar ca nuanță. Află, de pildă, despre preocupările fiului său. Foarte posibil să-l fi pus în ternă alții. Probabil Ion Arbore va

încerca să-și revadă fiul. Poale a și făcut-o! De ce nu? Știm doar că inginerul a efectuat mai multe călătorii în străinătate. Atunci poate s-au înțeles, au făcut un plan și mențin legătura!

— În ce fel? întrebă curios Zidaru.

— Inginerul joacă șah, prin corespondență, cu parteneri din străinătate. Ar fi o cale... posibilă. O altă modalitate mi se pare a fi legătura prin intermediul turiștilor străini.

— Ce spui de Astrid Manta? lansă maiorul, brusc, un nou reper pentru schema logică a locotenentului.

— Blonda de la O.J.T.? În prezent o evită. Deși n-ar fi exclus să fie un truc pentru a arunca praf în ochii știu eu cui!

Maiorul se ridică de la masa de lucru. Se apropie de fereastră, dădu la o parte perdeaua și deschise larg geamul. Peste noapte plouase abundent. Căldura zilei înlăturase însă orice urmă a potopului nocturn. Numai verdele copacilor, mai viu ca de obicei, semnala încă prezența masivă a apei în pământul însetat. Maiorul sorbi lacom aerul încins de asfaltul străzii. „Va ploua azi!" se gândi el, întorcându-se spre locotenent.

— Tovarășe Stavilă, mă întreb de ce naiba o fi născocit Adrian Arbore toată povestea asta despre tatăl său? Doar cele scrise de el puteau fi verificate oricând.

— Da, dar nimeni n-a făcut-o! replică prompt

locotenentul.

— Poate nici n-ar fi trebuit s-o facă! Omul și-a văzut de treabă. Nu i se pot imputa, așa, fără niciun motiv, faptele tatălui! Nu crezi? Și, în fond, nu te poți băga în sufletul omului fără motiv.

— Rămân la părerea că așchia nu sare departe de... știți dumneavoastră! nu se putu abține locotenentul.

— Să nu ne pripim! Viața oferă multe surprize. Acum a sosit poate momentul ca cineva să se ocupe și de inginerul Adrian Arbore. Este în interesul nostru și, cine știe, poate și în interesul lui!

Locotenentul se apropie de geamul deschis.

— Tovarășe maior, decesul lui Ion Arbore nu a putut fi verificat deoarece evidența de stare civilă, pe anul respectiv, a localității sale de baștină, a fost distrusă într-un incendiu!

— În acest caz, poate nu trebuie să ne îndoim de sinceritatea lui Adrian Arbore.

— Nu înțeleg, tovarășe maior! declară el, cu voce nesigură, bănuind că șeful cunoștea unele detalii în plus.

— Totul e foarte simplu! Dacă Adrian Arbore voia să născocească o poveste care să-i ascundă adevărata genealogie, cea din autobiografia pe care ai studiat-o de curând nu era cea mai nimerită. Care l-ar fi putut avantaja, vreau să spun. Pentru el ar fi fost poate mai

simplu să susțină că nu-și cunoaște tatăl, mai ales că nici nu are rude apropiate. Sau altceva și mai verosimil. Nu crezi?

„Asta-i bună!” își zise Stavilă puțin înciudat. După care intră în dispută:

— Tovarăşe maior, dacă aşa stau lucrurile, să discutăm direct cu Adrian Arbore! Ce mai aşteptăm? Ori e albă, ori e neagră!

Maiorul surâse. Remarcase din nou la Stavilă acea atitudine proprie unei anumite vârste. Împărțea mult prea pripit oamenii în buni sau răi, catalogări care-l duceau la formarea unei păreri unilaterale. Ori avea încredere în omul respectiv, ori nu avea. Și dacă avea, atunci credea în el fără nicio rezervă, iar dacă nu avea, revenea cu greu asupra ei.

— Cred că încă nu este momentul să-l abordăm pe inginer, tovarăşe locotenent. Din mai multe motive. Unu: dacă Adrian Arbore a născocit totul, te asigur că va avea la îndemână ceva plauzibil pentru a contracara acuzația. Doi: în caz că se resemnează și-și recunoaște greșeala, ce îi vom face? Îl îndepărtăm din uzină? Cui i-ar fi de folos? Doar el este inventatorul. Trei: dacă într-adevăr cei din exterior vor acționa prin el, nu înseamnă că ne barăm singuri calea? Cu alte cuvinte, nu renunțăm la cel mai important mijloc de care dispunem? Repet, chiar dacă știm ce a făcut tatăl, nu văd de ce ne-am îndoi

de loialitatea fiului! Reține, așadar, că orice eroare a noastră poate aduce grave prejudicii atât omului cât și invenției respective. Se impune să procedăm cu tact și să protejăm prin toate mijloacele invenția inginerului Arbore. Iar în privința datelor pe care le avem despre Arbore Ion, tatăl inginerului, din procesul-verbal de interogatoriu găsit de dumneata în arhive, cred că e nevoie să adâncim verificările. De altfel, de problema asta mă voi ocupa personal.

Telefonul de pe biroul maiorului țârâi în rafale.

— Tovarășe locotenent, spuse Axente Zidaru după ce așeză receptorul în furcă, suntem convocați la cabinet!

VIII. Un ciudat binefăcător

De când lucra ca asistentă la cabinetul medicului Emilian Sedan, Mariana Vitoș nu avea motive să fie nemulțumită, Dimpotrivă. Pe lângă faptul că era invidiată de colege, fiindcă stătea în preajma unui astfel de om, nici nu se prea omora cu lucrul. Medicul pleca frecvent în străinătate. Când se întorcea îi aducea, de fiecare dată, o mică atenție. Și totuși avea un regret – că nu putea circulă, ca șeful ei, prin lume. Singurul care îi mai dădea speranțe era Amfi al ei, cum îi plăcea să-și alinte iubitul. Îi promisese, cât de curând, o excursie de acest fel. Nu-i spusese unde și în ce condiții, dar nici ea

nu încercase să afle. Știa că nu-i plăcea să fie întrebat. Își vedea ascultătoare de treburi, așa cum îi ceruse el. Și mai ales era foarte discretă în privința afișării relațiilor existente între ei. „Dacă se află ceva, atunci adio excursie!”, îi spusese Amfi. Or nu avea niciun motiv să-și taie singură craca de sub picioare.

Ieri i se întorsese șeful din Spania. Tot ieri venise la consult un prieten foarte bun al lui, un inginer, pe care Sedan i-l dăduse pe mână pentru a i se face toate analizele posibile. Într-un cuvânt, un adevărat „calvar”. Umblase toată dimineața prin diferite secții ale policlinicii. Acum trebuia să meargă după rezultate. Noroc că era prietenă bună cu majoritatea colegelor. Altfel ar fi trebuit să alerge și azi prin laboratoare. Câteva îi. Aduseseră rezultatele, știind că au ocazia să bea o cafea din Spania. Nici că se putea un argument mai convingător pentru a le determina să-i facă o vizită. Cu toate acestea, abia cu zece minute înainte de ora la care medicul trebuia să sosească în cabinet, îi parveni ultimul rezultat. Le aranjă pe toate în ordine, așa, ca pentru un om meticulos, le prinse cu o agrafă și le așeză pe birou, alături de o cafea aburindă, cu un caimac formidabil, cum spunea Emilian Sadan. Soneria telefonului o trezi din contemplarea unei vederi, reprezentând o coridă, aflată sub sticla biroului. Ridică receptorul.

— Alo! Mariana? Sedan la telefon! Am o veste bună pentru tine! Azi nu mai trec pe la cabinet. Am primit o misiune urgentă. Suspendă, te rog, consultațiile, pune un anunț pe ușă, după care du-te acasă. Ești liberă astăzi. Vezi să specifici în anunțul de pe ușă că voi consulta doar săptămâna viitoare. Să nu uit! Mi-ai adus rezultatele analizelor lui Adrian Arbore? Vreau să le văd când mă întorc. La revedere!

Bun băiat. Ce-ar fi să-i dea un telefon lui Amfi? I-ar face o surpriză plăcută. Aveau o zi întreagă la dispoziție. Da, avea să-i telefoneze, bineînțeles, numai de la un telefon public. Așa o sfătuise el.

Își dezbrăcă halatul, lipi biletul cu anunțul suspendării consultațiilor pe ușă și ieși veselă și senină în aerul dimineții călduroase de vară. Se opri la telefonul public de lângă cofetăria „Crinul" și formă numărul.

— Mariana? De unde vorbești? o întrebă bărbatul, puțin nervos, încă de la primele cuvinte.

— Din oraș, Amfi. Sunt liberă azi. Ne vedem? rosti ea cu speranță în glas.

— E târziu la amiază? Am ceva de lucru până atunci.

— Nu-i târziu, dragule! Te aștept, ca de obicei, la masă! Pe curând! spuse fericită că îi acceptase propunerea.

Se îndepărtă de cabina telefonică. Trecu prin piață,

făcu niște cumpărături, apoi se duse acasă. Se apucă să pregătească ceva bun de mâncare. Amfi o aprecia și pentru calitățile de gospodină.

Terminase de aproape o jumătate de oră. Masa era așternută sărbătorește. Pusese flori într-o vază. Se îmbrăcase pentru a fi cât mai atrăgătoare. Îl aștepta ascultând muzică. La sunetul soneriei alergă spre ușă. Amfi intră discret. După ce închise ușa, o cuprinse în brațe, sărutând-o cu patimă.

Se așezară apoi la masă.

— Ce-a mai făcut domnița mea de când n-am văzut-o?

— A fost tare ocupată cu niște analize ale unui amic al medicului Sedan, șeful ei direct și personal! se alintă ea.

— S-a și întors din Spania? Așa de repede? se interesă Amfi, cu indiferență prefăcută.

— Păi n-a fost plecat decât pentru o lună!

— Și cui zici că i-ai făcut analizele? întrebă el turuind coniac în pahare.

— Unui inginer, Adrian Arbore!

— Adrian Arbore? Da, da... parcă mi-e cunoscut numele ăsta de undeva! spuse el încercând să-și mascheze interesul. Ia stai! se schimbă el brusc la față.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mariana.

— ...nimic deosebit, dar mă gândeam și eu așa, la

bietul băiat, că e păcat să fie bolnav. Fiindcă e om ci perspective, după câte se pare! Da, mă rog, poate nu-i nimic grav! Nu-i așa? Sedan ce spune?

— Încă n-a văzut rezultatul analizelor! I le-am pregătit pentru studiu! Abia pe urmă pune diagnosticul.

Amfi luă paharul și-l bău dintr-o înghițitură. Își pocni degetele a entuziasm. Și avea motive s-o facă. Îi venise o idee nemaipomenită. Dacă-i reușea ceea ce-și imaginase, nu mai era nevoie de atâta bătaie de cap și de stratageme la care ar fi fost nevoit să apeleze pentru îndeplinirea planului său. Deci inginerul era cu adevărat obsedat de ideea că este bolnav. Informațiile pe care le primise despre el nu erau niște simple presupuneri. Acum știa clar ce avea de făcut. Trebuia să-l determine să creadă, cu toată convingerea, că este bolnav, și încă foarte grav. Sau să-l determine să creadă că prietenul său, Sedan, nu voia cu niciun chip să-i spună că este bolnav. Da, era mai bine! Chiar așa avea să procedeze. Îi trebuia însă timp să pună la punct totul, până în cele mai mici amănunte. Fără întârziere. Era bine să plece cât mai repede. Îi părea rău că renunța la o noapte de „miere" alături de tinerica asta credulă, dar n-avea ce face. Pretextă că nu se simte bine. Mariana încercă să-l oprească, dar nu reuși. Indiferent la rugămințile ei, plecă la scurt timp după masă. Avea

întipărit pe față un zâmbet straniu, care-o neliniști pe fată. Nu-l văzuse niciodată în starea aceea.

Apelul telefonului despică liniștea încăperii. Inginerul ridică fără niciun chef receptorul și rămase înmărmurit ascultând ceea ce îi spunea interlocutorul său necunoscut:

— Alo, casa inginer Adrian Arbore?

— Da, spuse el.

— Domnule inginer, vă rog să mă iertați că vă deranjez la această oră, dar faptul că sunt un devotat admirator al dumneavoastră, deși, din păcate, nu mă cunoașteți, m-a determinat să vă telefonez. Este vorba de sănătatea dumneavoastră. Știu că v-ați făcut zilele astea niște analize și că, astăzi chiar, urma să vi se comunice diagnosticul.

— Cum așa ceva! Dar nu înțeleg...?

— Nu, nu-mi spuneți nimic. Vă pot informa, în modul cel mai sigur posibil, că rezultatul este fals! Da, fals! Vedeți dumneavoastră, anumite rațiuni, asupra cărora nu vreau să insist, dar pe care dumneavoastră le cunoașteți foarte bine, îl determină pe cel care v-a consultat să vă ascundă adevărul. Asta nu înseamnă că trebuie să vă alertați! Nu! De fapt boala dumneavoastră nu s-a declanșat încă! Dar în cazul în care nu vă supuneți unui tratament preventiv, în câteva luni aveți

trista șansă de a vă îmbolnăvi incurabil! A... să nu uit, domnule inginer, eu sunt singurul care v-aș putea ajuta. Vă rog să mă credeți! Deocamdată îmi păstrez anonimatul din motive de siguranță! Mă înțelegeți, sper?!

— Iertați-mă, dar de unde până unde grija asta pentru mine! Aș putea s-o știu și eu?

— Dragul meu domn, în ciuda convingerii că fac poate o imprudență, trebuie să vă mărturisesc că am fost foarte bun prieten cu răposatul dumneavoastră tată, Ion Arbore, căruia i-am jurat, când era pe patul de moarte, să vă protejez! Îmi păstrez jurământul. În orice caz părerea mea este să reflectați bine asupra celor spuse. În cazul în care acceptați, comunicați-mi hotărâre dumneavoastră!

— La ce număr de telefon vă pot găsi? întrebă inginerul cu o ușoară emoție în glas, cauzată de reapariția în minte a chipului tatălui său.

— O să vă caut eu, domnule inginer! Și, vă rog, spre binele dumneavoastră, niciun cuvânt, nimănui, despre convorbirea noastră. La revedere, dragul meu domn. Somn ușor!

Declicul telefonului se produse înainte ca Adrian să mai poată spune ceva. O tristețe sfâșietoare puse treptat stăpânire pe el. Deschise fereastra și privi prelung în noapte. De ce Emilian nu i-a comunicat azi rezultatul

analizelor, așa cum îi promisese?

Dacă Sedan n-avea, pur și simplu, voie să-i spună adevărul? Dacă cineva îi interzisese să-i comunice diagnosticul adevărat, pentru a nu stagna stadiul înaintat al cercetărilor? Nu, nu era cu putință! Precis individul acela mințise! Era, cu siguranță, un nebun! Și dacă îl cunoscuse, totuși, pe tatăl său? Și în virtutea acelei prietenii voia să-l ajute? Ce să facă? Era și el un simplu om! Cum să procedeze? Cu cine să se sfătuiască! Se perpeli ca pe jăratec, fără să rămână în același loc mai mult de câteva minute. În ciuda acestei zbateri nu-i veni în minte nicio idee mai de doamne-ajută. De fapt trebuia să mai aștepte câteva zile până se înapoia Sedan din misiune. Atunci se va sfătui cu el și va lua o hotărâre. Ce-ar fi să-i dea telefon lui Astrid? Poate era acasă. Parcă i se făcuse frică să rămână peste noapte singur în locuință. Își luă inima-n dinți și formă numărul.

— Alo, Astrid? Nu te superi că te sun atât de târziu. Sper că nu dormeai.

— Ei, ce mai fac savanții? Și-au adus aminte de muritorii de rând? îl ironiză femeia.

— Pot să trec pe la tine în seara asta?

— Cum vrei, dar azi dimineața, când ți-am telefonat, spuneai că ești ocupat.

— Mi-am rezolvat între timp problemele, așa că acum sunt liber! În jumătate de oră sunt la tine.

— Bine! Vezi, nu uita și adu-mi și partida de șah să ți-o duc eu la destinație. Prin poștă ajunge precis după termen. Te știu cât ești de atent cu astfel de lucruri.

— Iartă-mă, am și uitat că mâine pleci la Viena! Sunt tare zăpăcit!

— Bine! Hai, vino!

În câteva minute, mai despovărat de gânduri. Adrian părăsi apartamentul.

Aerul dimineții îl asaltă cu miresme purificatoare. Își privi ceasul. Cu gândul la ziua de muncă ce-l aștepta, se îndreptă cu pași repezi spre locul unde-și parcase autoturismul. Absurda și neverosimila convorbire avută cu ciudatul binefăcător o dăduse aproape cu totul uitării.

IX. Prima capcană pentru „CASCO X. 4”

Niciunul din rarii trecători de pe strada Liliacului n-ar fi bănuit ce se petrece în vila de la numărul 3. Pe dinafară, clădirea avea o înfățișare austeră, mohorâtă chiar, dar somptuozitatea interiorului demonstra că era locuită de oameni cu gesturi rafinate:

La această oră târzie din noapte, într-o cameră situată spre curtea interioară a vilei, un bărbat înalt, spătos, cu înfățișare atletică, de cel mult patruzeci și cinci de ani,

și altul, puțin mai scund, și foarte uscățiv – stăteau de vorbă, cu glas scăzut, discutând totuși aprins, după cum indica expresia feței, când a unuia, când a celuilalt.

— Doctore, a venit momentul să intri în „rol”! Centrala ne-o cere și noi. N-avem decât să ne conformăm!

— Bine, bine, dar vedeți, eu de mult „m-am dat la fund” și acum, la bătrânețe, n-aș vrea să schimb această vilă liniștită cu o cușcă puturoasă și plină de igrasie!

— Doctore, mă văd pus în situația să-ți amintesc că poți ajunge foarte ușor în cușca de care vorbești, dacă nu acționezi așa cum îți cerem noi! Fiindcă vom avea grijă ca securitatea să afle care este adevărata față a medicului Căsălean Tudor, pensionar onorabil și tată a doi copii.

— Bine, dar la timpul potrivit am informat organele statului despre trecutul meu, în autobiografie, și am fost, după câte știu, reabilitat.

— Ciudat fel de a gândi ai, doctore! Crezi că stai de vorbă cu un tâmpit? atacă sigur pe sine „atletul”.

— Adică?

— Dumneata, ori ești prost, ori faci pe prostul! M-aș mira să fi uitat cu desăvârșire și, mai ales, să fi trecut amănunțit în biografia dumitale perioada 1943, când ai urmat o școală de un anume fel, acolo unde ai urmat-o, după care te-ai întors pe front, pe căi ocolite, în acel

spital de campanie, fapt care ți-a permis să revii în țară, să-ți faci situația pe care o cunoaștem.

Bărbatul uscățiv asculta resemnat argumentele zdrobitoare ale „atletului”, îmbătrânind cu fiecare vorbă.

— Ei, ce mai ai de spus? Apără-te! Fă-mă mincinos! Uite, ia telefonul și sună securitatea! anunță că ai fost călcat de un șantajist tocmai dumneata, cetățean onorabil! De ce n-o faci, doctore?

— Doctorul schiță un zâmbet trist.

— Păcatele tinereților! Dracu m-a pus! Cine și-ar fi putut închipui cum vor fi vremurile? Da, mă rog, asta-i altă treabă! În fond, despre ce-i vorba? Și cu cine am de-a face, dacă se poate?

— Numele meu n-are importanță! Ți-am spus doar câteva lucruri esențiale din biografia dumitale! Sper că-i de-ajuns! Cât despre ceea ce trebuie să faci, să știi că nici nu e atât de grav cum ți-ai închipuit! „Centrala” nu îți cere deocamdată decât să îți faci meseria de psihiatru. Atât. Restul e treaba noastră. Îți vom aduce un individ, un pacient, dacă vrei, pe care dumneata să-l hipnotizezi și să-l faci să ne comunice ceea ce ne interesează. Îți vom spune la timpul potrivit ce vrem de la el. Dumneata fiind un practician foarte bun, îl vei face foarte ușor pe respectivul om să vorbească, după care vei primi partea dumitale și îți vei vedea mai departe de pensie.

— Și când va trebui s-o fac?

— Te vom anunța în timp util. Și-acum, dă-mi voie, dragul meu, să fiu puțin sentimental și să închin în cinstea „înțelepciunii" dumitale extraprofesionale. Prosit! rosti bărbatul cu alură de sportiv, ciocnindu-și paharul de cel al doctorului.

— E cam ilegal ceea ce-mi ceri, dar dacă nu se poate altfel, mă rog! Am s-o fac!

— Ia uite, al naibii! S-a deșteptat în dumneata conștiința civică, te pomenești! Dacă-ți eram profesor la școala aia specială, cred că te picam la examene! Dar s-a făcut cam târziu, așa că te las. Sper că nu-i nevoie să-ți reamintesc că orice vorbă spusă altei persoane despre întâlnirea noastră aduce cu sine schimbarea domiciliului ăsta „călduț" cu unul mai puțin plăcut! Pe curând! mai adăugă individul, ridicându-se în picioare și îndreptându-se spre ieșire.

Când ușa se închise, uscățivul se îndreptă precipitat spre telefon și ridică receptorul. În același moment ușa se deschise. „Atletul" i se adresă cu ironie:

— Am uitat să-ți spun, doctore, că telefonul dumitale este deranjat în seara asta. O să-l dau eu mâine la deranjamente, fii liniștit! Noapte bună! apoi închise ușa și se pierdu în noapte.

Descumpănit, doctorul lăsă receptorul în furcă și se îndreptă, cu o figură pământie, spre sticla din care bău

cu disperare câteva înghițituri.

Dar la cei șaizeci și șase de ani ai săi, alcoolul, chiar dacă era destul de tare, nu mai reuși să-i alunge frica.

X. Se strânge lațul

Întunericul înecase orașul într-o pâclă vâscoasă, nefirească pentru o seară de vară târzie.

Locuitorii se retrăseseră în marea lor majoritate acasă, preocupați de urmărirea serialului de pe micul ecran.

Un ins spătos, cu ochelari fumurii, ieșit pe trei cărări din bodega de cartier, se apropie șovăind de cabina telefonică din colțul străzii, apoi se scotoci în buzunarele hainei, privind discret în jur. Mulțumit de singurătatea locului, deschise hotărât ușa de sticlă și metal.

— Alo, casa inginer Adrian Arbore?

— Da, chiar el la telefon!

— Bună seara, domnul meu!

— Bună seara!

— Conform promisiunii făcute, iată-mă din nou în legătură cu dumneavoastră. Sunt un om de cuvânt. Sper că și dumneavoastră. N-ați relatat, cred, nimănui convorbirea anterioară!

— Nu, stimabile! îi răspunse inginerul iritat.

— Ei, nu vă enervați, domnule inginer! Aștept

asentimentul dumneavoastră spre a vă fi de folos. Sunteți de acord să vă duc la un medic care să vă pună diagnosticul real?

— În principiu sunt de acord, deși...

— De fapt noi, oamenii mai „subțiri", suntem robi incurabili ai principiilor. Acest „deși" îl – consider mai degrabă involuntar. Dar să nu te plictisesc, dragul meu Adrian. Îmi dai voie să-ți spun astfel. Ascultă-mă cu atenție! Mâine, în jurul orei treisprezece, te prezinți la policlinica unde lucrează prietenul dumitale Sedan. La ora aceea el nu va fi acolo, te asigur! Ai în cutia de scrisori cheia cabinetului său. Deschizi, intri și închizi ușa la loc. Noi, eu și prietenul meu, medicul, vom fi acolo. Te va consulta și-ți va spune adevărul. Și încă o dată, discreție, și iarăși discreție. Altfel, totul se duce de râpă. Nu uita. I-am jurat tatălui dumitale că te voi proteja până la sfârșitul zilelor. În memoria tatălui dumitale, te conjur să ai încredere în mine!

— Bine, am să fac întocmai. Dar ce garanție îmi oferi că nu mi se va întâmpla nimic?

— Iubite domn, nu văd ce garanție ar trebui să-ți ofer eu, care mă simt obligat să-ți apăr viața chiar cu riscul de a suporta eventualele urmări ale acțiunii care este cam în „contradicție" cu atitudinea oficială față de starea sănătății domniei voastre?!

— Bine, atunci pe mâine!

— Pe mâine, prietene!

Aflat în biroul său, locotenentul Stavilă își mai aprinse o țigară. Îl apostrofă în gând pe inginerul Arbore. „Cu părere de rău, dar se strânge lațul în jurul dumitale, inginer Adrian Arbore!”. Se cufundă apoi din nou în lectura rândurilor pe care le avea în față: „... Subsemnata... declar pe propria-mi răspundere că inginerul... mi-a înmânat. La plecarea mea spre Austria, un plie conținând, conform spuselor sale, mutările în partida de șah jucată prin corespondență cu... din Viena, în cadrul campionatului european. Întrucât am desfăcut plicul și am observat o notație curioasă în cifre și litere, cred că este vorba de niște comunicări secrete. Îmi fac datoria de cetățean cinstit și predau plicul la vamă spre a fi înaintat organelor competente. Semnat SS indescifrabil”.

„În fond poate fi o nevinovată partidă de șah. Dar poate fi tot atât de bine și un mesaj cifrat. Dacă era o partidă de șah, de ce n-a trimis-o cu poșta? De ce i-a trebuit neapărat un curier? Nu e cazul totuși să mă pripesc cu concluziile!”, își zise sentențios Stavilă.

XI. Varianta „Omega”

Sosind la lucru mai devreme ca de obicei, maiorul fu

întâmpinat de ofițerul de serviciu.

— Sunteți convocat la cabinet! îl informă el.

Ajuns în biroul șefului, acesta îi arătă ordinul prin care se cereau „măsuri complexe de prevenire”. Se aprecia că tentativa de sustragere a mostrei sau a documentației acesteia se va face la data de... Maiorul reținu severitatea textului radiogramei „... în atenția colonelului Poenaru! Răspundeți personal de executarea prezentului ordin!...”.

— Tovarășe colonel, vă rog să-mi permiteți! Această dată coincide cu ziua deschiderii „republicanelor” la planorism... Părerea mea este că...

Și maiorul reluă în câteva cuvinte ideea „canalului aerian”. Colonelul îl întrerupse.

— Tovarășe Zidaru, te rog să reții că ceea ce presupui dumneata este o ipoteză care trebuie prevenită. Ca urmare, vă ordon să treceți la aplicarea variantei „Omega”!

— Am înțeles!

Câteva minute mai târziu, maiorul, avându-l alături pe locotenentul Stavilă Ion, părăsea unitatea la volanul unei Dacii 1 300.

O întâmplare precipită – cel puțin aceasta era părerea locotenentului – evenimentele din cadrul misiunii „Foka”.

De dimineață începu să cadă o ploaie măruntă ce

amintea de săptămânile neguroase ale toamnei. În biroul său, maiorul răsfoia câteva hârtii. Într-un târziu se ridică și deschise fereastra. Din când în când arunca priviri spre telefonul așezat la mijlocul mesei. În mod obișnuit acesta ocupa un loc mai ferit, pe o măsuță din dreapta, dar de data asta îi rezervase un loc mai important, din anumite motive.

Axente Zidaru își aprinse o țigară. În clipa în care flacăra brichetei scăpără, pe poarta institutului ieșea un autoturism. Varianta „Omega” se declanșase. Aruncă o privire fugară cronometrului. Ofițerul ridică receptorul și se interesă dacă echipele operative își ocupaseră locul în dispozitivul ordonat.

Cu ștergătoarele de parbriz în funcțiune, dubița parcurse bulevardul principal. Poposi cuminte la câteva intersecții, după care se înscrise în șirul de mașini ce curgea neîntrerupt. Ploaia cernută îngreuna circulația. Șoferul, singura persoană din mașină, conducea cu maximum de atenție. Curând, la orizont se profilă clădirea uzinei unde urma să fie supus unor teste prețiosul aliaj transportat. Într-un loc în care șoseaua făcea un ocol, șoferul zări, în ultima clipă, un tractor așezat perpendicular pe direcția de mers. Lângă el se afla un om ale cărui trăsături nu puteau fi distinse din cauza ploii. Era îmbrăcat într-o salopetă, avea o șapcă

pe cap. „Ce caută ăsta în mijlocul drumului izbucni șoferul oprind brusc mașina. Sări înciudat jos și se apropie de tractorist.

„Totul s-a petrecut fulgerător!” avea să-și amintească locotenentul Stavilă. Insul în salopetă trebăluia ceva la motor. Era cu spatele. „Când m-am apropiat – consemnase Stavilă în raport – mi-am zis că din poziția în care se afla îi era imposibil să mă surprindă. Totul n-a durat mai mult de o secundă. Am fost lovit în abdomen și mi-am pierdut cunoștința. M-am trezit în ea bina tractorului, ce fusese deplasat pe câmp, la circa două sute de metri de șosea. Eram legat fedeleș”.

Maiorul nu aflase alte detalii. Făcea diferite presupuneri. Fu întrerupt de apelul telefonului. Ridică receptorul.

— Alo! La telefon inginer Arbore! Tovarășul maior Zidaru?

— Da, maiorul Zidaru! Vă ascult! spuse ofițerul.

— Vă salut! reluă discuția inginerul. Vă informez că în urmă cu treizeci de minute dubița uzinei a. Fost găsită abandonată la marginea de sud a orașului. Mostra a dispărut.

— Cu șoferul ce s-a întâmplat? Unde este șoferul? întrebă maiorul.

— Șoferul? Așteptați o clipă!

Inginerul se consulta, probabil, cu cineva.

— Tovarăşe maior, şoferul „s-a volatilizat”. În uzină se presupune că el a luat mostra. O fi crezut că e din aur!...

Maiorul nu gustă umorul inginerului. Mulţumi şi închise telefonul. Această fază a variantei „Omega” îşi atinsese parţial scopul. Se lămuriseră, astfel, unele detalii. Iniţial, maiorul nu fusese de acord ca în această misiune să fie angrenat doar locotenentul Stavilă. A cedat numai la logica colonelului Poenaru. Într-adevăr, un număr mai mare de ofiţeri antrenaţi în transportul mostrei false ar fi stârnit bănuieli. Nu ştiau încă cine era autorul furtului. A greşit oare locotenentul? Maiorul credea că nu. Tânărul ofiţer procedase conform planului. Să se fi acordat prea mare credit perspicacităţii ofiţerului? „Nu! îşi răspunse din nou maiorul. Mai degrabă s-a subestimat adversarul”. Cert era că locotenentul trecuse printr-o mare primejdie. Dar cum a aflat „tractoristul” de transportul aşa-zisei mostre? Cine l-a informat? Făcea parte din personalul uzinei sau nu? Ori avea doar o legătură acolo! Fiecare întrebare declanşa alta. Maiorul ridică receptorul şi formă un număr.

— Alo, tovarăşul Socol? Vă aştept după orele de program la locul obişnuit.

După consumarea ultimului act al variantei „Omega”, în biroul maiorului Axente Zidaru avu loc

următorul dialog:

— Tovarăşe inginer, aţi discutat şi cu alte persoane despre transportul aliajului?

Adrian Arbore, stingherit, căuta ceva în buzunarul de la haină. Maiorul împinse spre el pachetul de ţigări. Inginerul luă o ţigară şi o aprinse.

— Numai cu Astrid, aşa cum mi-aţi indicat.

Inginerul se bucurase aflând că şoferul autoturismului fusese locotenentul Stavilă Ion, prezent la discuţie. Răspunse hotărât:

— Am respectat întocmai indicaţiile dumneavoastră.

După plecarea inginerului, locotenentul Stavilă nu mai cochetă, ca de obicei, cu datele problemei. Se mulţumi să studieze, în tăcere, hârtiile de pe masă.

XII. „Golgota”

Vrabie juca poker cu patima celui dominat de viciu. Ochii îi sticleau pofticioşi.

— Parol! icni el.

— Cinci dolari! rosti tunător unul din jucători, o namilă păroasă, un ins primitiv, fost hamal în port la Constanţa.

Cel de-al treilea, un pirpiriu, renunţă. Al patrulea, un fost profesor, ce se voia demn în virtutea meseriei sale anterioare, replică:

— Plătit sec, domnilor!

— Pe dracu, guguștiucilor! interveni Vrabie. Cinci dolari... plus!

Dumitru Moruz, al cincilea ocupant al camerei 85, „blocul 21”, întins pe pat, la „etaj” urmărea în tăcere partida de poker. Știa ce va urma. „Profesorul” va renunța. „Pe mine să nu mai contați, domnilor!” devenea la un moment dat deviza lui. În schimb zdrahonul, incitat de Vrabie, va merge până în pânzele albe. Ca de obicei, Vrabie îl va ușura de bani. În zilele următoare, „pitecantropul” se va speti lucrând cu ora pentru a-și putea achita datoriile. Vrabie trișa ca de obicei. Tocmai când culegea un pot consistent, „buldogul” îl înșfăcase de piept strigând amenințător. „Mama ta, de șnapan! Umbli cu cioara vopsită, ai?”. Moruz nu-și explicase atunci ce-l salvase pe Vrabie. „Domnule Bivolaru – acesta era numele individului – nu cred că domnul Ciungu va fi de acord cu manierele dumitale!” îi spusese calm Vrabie. Și ca prin minune Bivolaru se liniștise. Oare numele domnului Ciungu să fi fost inhibantul miraculos? Nu era exclus. Bivolaru era acordat pe frecvențe precise. Inclus în turmă, asculta orbește de berbecul din frunte. Vrabie intuise acest lucru și îl folosea cu tupeu în avantajul său. În fond, era cât se poate de normal ca amintirea numelui lui Ciungu să aibă un asemenea efect. Nu era el alfa și omega

pentru transfugii români din lagăr? De. El depindea aproape totul. Era omul directorului. Avea, din acest motiv, și o situație privilegiată. Locuia în pavilionul administrativ, singura clădire din cărămidă aflată în incintă. Și umbla însoțit în permanență de un câine-lup. Se zvonea că unii fugari din seriile anterioare voiseră să-i facă de petrecanie, dar nu reușiseră, tocmai din Cauza acestui câine, care-l salvase. Pe seama lui Ciungu circulau tot felul de zvonuri. Ba că fusese responsabilul unui hotel din vestul țării și-și însușise, înainte de a fugi în străinătate, o mare sumă de bani. Ba că, din gelozie, își ucisese consoarta și din cauza asta dispăruse peste hotare. Și câte altele, încât din noianul de „legende" nimeni nu putea sau, mai bine zis, nu se ostenea să afle adevărul. Ceea ce se știa cu certitudine era faptul că făcea parte din rândul lichelelor periculoase. Dacă cineva i se împotrivea, risca, în cel mai bun caz, închisoarea. Un fost șofer din Cluj ignorase din nebăgare de seamă sau cu bună știință poziția domnului Ciungu. Greșeală fatală! La prima „învoire" în oraș, șoferul a fost arestat de poliție și transferat după gratii, treabă de care Ciungu nu fusese străin.

Transfugii din lagăr erau numiți „golgotanii". După perioada de carantină li se oferea privilegiul, să lucreze. Prestau munci ocazionale la patronii din oraș. Moruz își aminti cazul unui medic ce se istovea cât era ziua de

mare îmbuteliind sifoane în prăvălia unui negustor. El însuși, Moruz, a săpat șanțuri, a cărat în mai multe rânduri baloturi și a spălat autoturisme.

Împrejmuită cu sârmă ghimpată și cu zid de piatră înalt de peste doi metri, „Golgota” era așezată pe colinele din partea de nord-vest a unui mare oraș occidental. La intrare se succedau în ture continue paznici aroganți și plictisiți, bine înarmați, însoțiți de buldogi dresați. În interior barăcile alcătuiau „hotelurile” și „pensiunile” lagărului. Mobilierul încăperilor se rezuma la câteva paturi metalice, unele suprapuse, și o masă cu patru scaune. Camera 85 nu era nici ca o excepție, deși avea ceva distinct: pereții erau tapetați oribil cu reproduceri sexy de toate dimensiunile.

Cei patru continuau jocul, mânuind cu abilitate cărțile. Vrabie câștigase din nou. Se considera și el „cineva”. Dacă Ciungu era omul directorului, el era omul lui Ciungu. O știau cu toții pe propria lor piele. Așa se și explica curtea dezgustătoare pe care i-o făcea, fără nicio jenă, Bivolaru. „Domnule Vrabie, iar v-a mers! Aveți mină bună, ce mai!” remarcă el, după ce norocosul cartofor culese încă un pot gras de sub nasul comesenilor încălziți de joc.

— Dragă compatriotule, îi spuse Vrabie, la poker trebuie să ai mai ales fantezie! Fără asta degeaba ai

mână, cum spui dumneata! Tu ești în stare să crezi că eu sunt mai norocos ca voi? Nu, băiețaș! Nicidecum! Îmi umblă mintea! Asta-i! Schafhausen, domnule, nu alta! Așa că eu, dragii mei compatrioți, n-am de ce mă plânge! Că mai este unii naivi ca ’mnealui – zise el, arătându-l cu privirea pe Moruz – care încă n-a băgat la cap. Aia-i treaba lor!

Cel vizat nu gustă însă răutatea replicii, fiind cu gândul undeva, mai la începuturile venirii lui aici.

O zi obișnuită de audiere. În realitate, un complicat și sufocant interogatoriu. El, Moruz, fusese invitat ultimul. Aștepta, așezat pe un scaun obișnuit, cu spătarul curbat. În încăpere se mai aflau Ciungu și doi indivizi necunoscuți. Când i-a venit rândul, spre surprinderea sa, interogatoriul lui s-a desfășurat după un ritual diferit de al celorlalți.

Câteva luni mai târziu, prin punctul de frontieră Stamora-Moravița, intra în România, la volanul unui „Volkswagen”, cetățeanul străin Johan Vogel.

XIII. Ion Arbore

Colonelul Poenaru și maiorul Zidaru se așezară în fața monitorului tv. La ordinul colonelului, locotenentul Stavilă acționă butonul magnetoscopului.

„Obiectivul nr. 1 – inginer Adrian Arbore”. Pe micul ecran apăru imaginea inginerului surprins în diferite ipostaze, în halat alb, la locul de muncă. Preocupări obișnuite, relații cu colaboratorii din institut, într-un cuvânt, nimic distonant.

— ’ Stop! ordonă colonelul Poenaru.

Stavilă se execută. Din mapa de culoare maro, colonelul extrase o hârtie dactilografiată.

— Tovarășe locotenent, vă rog s-o proiectați pe ecran!

Pe pânza de un alb lăptos se fixă următorul text ce-l uimi pe Stavilă. „Arbore Ion – fișă biografică – ... fiul lui... și al... născut în anul 1920. Muncitor tipograf. Comunist din anul 1939. Hotărât, curajos. La indicația partidului, în ianuarie 1944, se înrolează ca subofițer armurier într-o unitate de artilerie. Este trimis la specializare în Germania. După ieșirea României din Axă, își continuă misiunea, urmând școala de sabotaj și diversiune din Luchenwalde. A revenit în țară ca membru al grupului de teroriști «Lupul cenușiu». Contribuie, nemijlocit, ridicându-și viața, la capturarea bandelor diversionist-teroriste «Lupul cenușiu», «Pantera» și «Șarpele».

A luptat pe frontul antihitlerist, la Debrețin și Budapesta, fiind avansat la gradul de căpitan. Pentru faptele sale de eroism a fost decorat cu medalii și ordine românești și sovietice. În aprilie 1945, a fost demobilizat,

fiind trecut într-o altă muncă.

Sub numele de Arjoca Vasile, Mladin Constantin, Piper Ioan a acționat în munți, infiltrându-se în mai multe bande potrivnice regimului democrat popular. A fost ucis în anul 1954, fiind recunoscut de unul din membrii bandei «Sumanele negre».

Pentru abnegația împinsă până la sacrificiul suprem, comunistul Ion Arbore a fost înaintat post-mortem la gradul de locotenent-colonel...”

După vizionarea materialelor, colonelul ordonă să se reia, de mai multe ori, episodul „Omega”. Din cauza ploii, aparatul foto montat în farul autoturismului s-a dovedit ineficient.

— Trebuie identificat neîntârziat individul care a sustras mostra falsă. Presupun că există o legătură între acesta și persoana care-l agasează pe inginerul Arbore de la o vreme. Continuați să asigurați protejarea inginerului și a invenției sale! încheie colonelul Poenaru.

În aceeași zi, maiorul Zidaru și locotenentul Stavilă au reconsiderat planul misiunii „Foka” în lumina ultimelor date în a căror posesie intraseră.

— Tovarășe Stavilă, spuse Zidaru, cred că a sosit momentul să-i facem o vizită inginerului Arbore!

— Am înțeles, tovarășe maior! răspunse regulamentar Stavilă.

Nu-și revenise încă din surpriza ce i-o crease aflarea adevăratei biografii a tatălui lui Adrian Arbore. Datorită lipsei de experiență, îl considerase pe inginer, la început, suspectul numărul unu. Plecând de la această idee, își făurise o anumită părere. Este adevărat, simțise la un moment dat că ceva nu merge. Locotenentul încerca un sentiment de jenă față de maiorul Zidaru. „Sunt un naiv”! își spuse el înciudat. Avea aerul unuia care a fost pedepsit de curând. Maiorul pricepu frământarea tânărului.

— Tovarășe Stavilă, dumneata ai avut o contribuție serioasă în clarificarea acestor date.

Locotenentul îl privi mirat. Nu știa ce să creadă. Ori își bătea joc de el, ori... Dar maiorul Zidaru vorbise cât se poate de serios. Nedumerit, spuse:

— Totuși, tovarășe maior, nu înțeleg... Știți, povestea aceea... Oare inginerul Arbore Adrian știe cine a fost cu adevărat tatăl său?

— Acest lucru ni-l va spune chiar el! zise maiorul zâmbind și formând, imediat, un număr de telefon.

— Alo, tovarășul inginer Arbore?

Locotenentul sesiză nuanța de caldă simpatie din vocea maiorului.

În drum spre locul de muncă al inginerului, locotenentul Stavilă avu timp să reflecteze. El

descoperise în arhive acel proces-verbal de interogatoriu care atrăsese atenția asupra lui Ion Arbore. Tot el jucase un „anume” rol și în varianta „Omega”, când fusese reverificată loialitatea inginerului. Era vina lui că n-a avut cunoștință de adevărata biografie a lui Ion Arbore? N-o cunoscuse, de fapt, nici maiorul Zidaru. Și totuși superiorul său n-a tras concluzii pripite. Oftă.

— Tovarășe Stavilă, azi nu prea ești în apele dumitale!

— Aaa, nu! Meditez numai la cele petrecute în ultimul timp. Aveați dumneavoastră perfectă dreptate când spuneați că mai am multe de învățat!

— Cu toții învățăm! răspunse maiorul, oprind autoturismul la parcarea din fața institutului.

XIV. Turistul

Printre miile de turiști străini ce inundaseră, în acest sezon cald șoselele, hotelurile, plajele și piscinele, sosi în România și Johan Vogel. Un turist ca oricare altul. Cazat la „Ciuleandra”, străinul, deosebit de punctual la orele de masă, părea indiferent la tentațiile din jur. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea în motel. Nimic suspect în comportarea lui. Părea un scriitor venit aici pentru a scăpa de lume. Câteva zile după instalarea sa, telefonul din cameră, de ale cărei servicii nu se folosise

până atunci, sună discret, făcându-l, totuși, să tresară. Ridică precipitat receptorul. O voce cu accent gutural, o voce de bărbat, i se adresă solemn și categoric:

— Alo, domnul Vogel?

— Da, la telefon Johan Vogel!

— Bună ziua!

— Vă ascult!

— Coletul dumneavoastră se află la logodnica mea! O puteți suna la telefon, numărul 4 05 96.

— Mulțumesc!

Preț de o jumătate de oră Johan Vogel se plimbă agitat prin cameră. În câteva rânduri se apropie de telefon. De fiecare dată se răzgândi, însă, și nu formă niciun număr. După o vreme abandonă plimbarea. Coborî. La volanul Volkswagenului, își făcu apariția în oraș. Străbătu „la pas” mai multe străzi, nu prea circulate, privind ades oglinda retrovizoare și memorând numerele mașinilor ce se aflau în spatele autoturismului său. Într-un târziu, își parcă mașina în apropierea muzeului. Merse pe jos cu aerul omului plictisit, ce în lipsă de altceva își omoară timpul privind vitrinele magazinelor. Intră într-un local și comandă o cafea. Studie cu atenție toate persoanele aflate înăuntru. Mulțumit de cele constatate, achită consumația și părăsi liniștit localul. Câteva minute mai târziu se afla în holul cinematografului „Arta”, la un telefon public. Formă un număr și-i răspunse o voce

plăcută de femeie. Timbrul acesteia avu darul să-l liniștească. Johan Vogel știa, desigur, un lucru, pe care de altfel îl cunosc toți bărbații, acela că vocea unei femei nu este niciodată un indiciu sigur pentru a-ți imagina fizicul acesteia. Dar Johan Vogel era în acele momente ultimul om din oraș preocupat de probleme erotice. Altceva îl frământa pe el în aceste clipe. Retras în camera sa de motel, acumulase gânduri, îndoieli, deznădejdi. Presimțise că fusese reperat. Dacă nu de securitate, în mod sigur celălalt sau ceilalți l-au urmărit tot timpul. Și tocmai pentru a nu complica lucrurile, preferase să stea mai mult în cameră. Respectase programul meselor, deoarece știa că numai astfel îi puteau puncta prezența la motel. El, altădată indiferentul Johan Vogel, era acum un adevărat butoi de pulbere, gata să sară în aer, în orice moment. Cum era un tip ordonat nu numai în ținută, dar și în felul de a gândi, își conturase în minte un plan potrivit căruia trebuia să meargă până la capăt, orice s-ar întâmpla. Era unica lui salvare. Și va trebui să facă totul de unul singur. N-avea de unde spera nici cel mai mic ajutor. Pierdu timpul prin oraș, așa, de unul singur, până după apusul soarelui. Când întunericul începu să se reverse albăstriu peste oraș, urcă la volanul automobilului și, după câteva ture „de rutină”, opri lângă bordura unei străduțe periferice. O femeie se apropie și urcă degajată

în mașină. Automobilul demară și se îndreptă spre ieșirea din oraș.

— Mă numesc Astrid Manta! întrerupse tânăra tăcerea care dăinuise mai bine de un sfert de oră.

— Îmi pare bine! Johan Vogel! răspunse omul de la volan.

— Domnul Max dorește să-și păstreze anonimatul. Veți lucra, deci, cu mine. Vă recomand să mă căutați numai în situații deosebite. În rest, în niciun caz! Într-o săptămână o să aveți documentele. La data indicată aici vă deplasați la București, la adresa aceasta! îi spuse tânăra, întinzându-i o carte de vizită tăiată în jumătate. Și-acum, vă rog să opriți. Doresc să cobor!

Se aflau la mai bine de treizeci de kilometri de oraș, în imediata apropiere a motelului „Poenița”. Docil, Vogel opri mașina și încântătoarea pasageră părăsi autoturismul.

La orele douăzeci și trei, un necunoscut suna la ofițerul de serviciu al Inspectoratului de interne.

— Alo?!

— Da! Ofițerul de serviciu!

Omul de la celălalt capăt al firului se opri. Părea nehotărât.

— Vă ascult! reluă ofițerul de serviciu.

— Doresc să fac o sesizare!

— Vă rog!

— Cu o condiție însă...

— Mă rog! Vă ascult!

Ofițerul se străduia să-și păstreze calmul. I se întâmplase de multe ori să fie sunat de persoane anonime.

— Vă ascult! repetă ofițerul de serviciu.

— Din motive pe care nu le pot spune acum, nu-mi pot dezvălui identitatea. Vă asigur însă că o voi face de îndată ce îmi va fi eu putință.

Ofițerul cuplase între timp magnetofonul.

„...rețineți, vă rog, că dintr-o instituție din orașul dumneavoastră se va sustrage o importantă documentație. Nu sunt sigur. Dar cred că este vorba de o invenție!”.

XV. Socol Sandu

Locotenentului Itu nu-i fusese deloc greu să și-l apropie pe Socol Sandu. Tânărul, cu mustăcioară abia mijind, cu ochii veșnic senini, te cucerea din prima clipă. Acum erau prieteni buni, nu numai colegi, ca la început.

Soarele se ridicase deja la zenit. Cei doi, copleșiți de zăduf, regretau boarea înălțimilor. Aflându-se în pauză, la sol, se tolăniseră la umbra efemeră a planorului „Foka”. Într-o cunoscută poziție yoghină, amândoi

aveau ochii ațintiți spre albastrul cerului.

— Numai de tine mi-e teamă, Nicule! curmă tăcerea Sandu Socol.

— Ce spui? îngăimă celălalt.

— Zic că de fapt la republicane voi concura doar cu tine! Ceilalți nu prea contează!

Într-adevăr, Socol Sandu și Itu Nicolae erau „așii” școlii de zbor fără motor. Și pe drept cuvânt Sandu avea toate motivele să fie îngrijorat. Lui îi trebuiseră ani de zile să realizeze ceea ce Nicolae dobândise doar în câteva luni. „Este speranța noastră numărul unu îl etichetase odată Bănacu, instructorul de zbor.

— Lasă, Sandule, doar tu ești „cel ales”! încercă s-o dreagă Itu. Îl amuza teribil perseverența celuilalt.

— Să știi, Nicule, că n-o să cedez ușor! ripostă Socol nesesizând nuanța de ironie din glasul celuilalt.

În scurta perioadă de când se cunoscuseră, Itu reușise să-l cunoască bine pe Sandu. Era un tânăr obișnuit, operator chimist, avea o biografie comună multor tineri de vârsta sa. Neobișnuită era doar pasiunea pentru zbor. Reușise, prin perseverență, să obțină performanțe demne de cele mai înalte cote. Itu Nicolae era posesorul unui brevet de pilot. Cu alte cuvinte, un profesionist. Socol n-avea de unde ști, cum de altfel nu știa nimeni din școală. Cu atât mai puțin își putea imagina că tânărul acesta, aparent firav, era ofițer de securitate.

Dintr-o parte apăru silueta cu alură sportivă a instructorului Bănacu.

— Ce fac șoimii? I-a doborât căldura? le strigă el încă de departe, râzând.

Cei doi se ridicară în picioare. Deosebit de elastic pentru vârsta lui, instructorul se furișă eu îndemânare la umbra planorului. Fu imitat de cei doi tineri.

— Băieți, reluă Bănacu pe un ton grav, nici nu mă gândesc ca unul din voi să nu ocupe un loc fruntaș la republicane!

Itu nu răspunse. Meseria îl învățase să asculte. Se angaja în discuții numai când era necesar. Pe Bănacu îl studiase cu atenția cu care îi observase, de altfel, pe toți ceilalți din școală. Nu-și formase încă o părere definitivă despre el, dar nu avea nici motive să-l suspecteze în mod deosebit. În general era respectat. Lucrase pe multe tipuri de aparate de zbor cu motor sau fără. Locotenentul constatase că Bănacu își cunoaște temeinic meseria.

— Băieți, sâmbătă va fi avanpremiera! Vă rog să acordați toată atenția pregătirii!

Zvâcnind în picioare – lucru ce-l făcu pe Itu să-i remarce, din nou, agerimea fizică – Bănacu spuse:

— Tovarășe Socol, voi face o „ieșire” pe „Foka” dumitale. Nu vreau să-mi pierd forma! încheie el zâmbind și se îndreptă spre avionul de tractare ce rula

la capătul pistei.

Nu era nimic deosebit în felul lui de a fi. Bănacu Zamfir era un zburător „pur-sânge", cum s-ar spune. Zilnic își lua porția de aer la altitudine. „Prefer planorul, spunea el. În primul rând nu-i zgomotos și apoi cu el simți într-adevăr că plutești, că zbori".

— Tovarășe maior, m-am gândit mult la discuția noastră de la aeroport.

Bănacu și maiorul Zidaru se aflau pe terasa motelului „Ciuleandra", la o masă situată în conul de umbră al lampadarelor. Arșiței de peste zi, ce obligase orășenii să se ascundă în spatele zidurilor, îi luase locul răcoarea binefăcătoare a serii de vară. Terasa era arhiplină. Sumedenie de mașini se adunau la locul de parcare. Maiorul dăduse curs, oarecum interesat, invitației instructorului de planorism. Simțea de altfel și nevoia destinderii. Atent la perechile ce dansau, nu-l prea urmărea pe Bănacu.

— A mai rămas puțin timp până la republicane și am îndoieli în privința lui Socol...

La auzul acestui nume, ofițerul deveni atent. Nu-și modifică, însă, atitudinea de detașare. Continuând să urmărească perechile de dansatori, îl întrebă așa, într-o doară, pe Bănacu:

— Ce-ați spus? Vă rog să repetați! Nu vi se pare că

muzica e prea zgomotoasă?

Bănacu mormăi ceva ce putea aduce a aprobare. Zidaru se întoarse spre Bănacu.

— Spuneam – reluă acesta – că unul dintre elevi și, din păcate, unul dintre bunii planoriști ai școlii ridică probleme!

— Despre ce este vorba?

Zidaru, cu gestul său obișnuit, strivea între degete țigara neîncepută.

— S-ar putea să mă înșel! Vedeți, am considerat de datoria mea să...

Și Bănacu peroră câteva minute, pe tema obligațiilor ce-i reveneau în calitatea sa de instructor al școlii. „Un preambul inutil!”, își zise maiorul, dar nu-l întrerupse.

Bănacu intră în subiect.

— ...știți, băiatul ăsta are relații cu o italiancă. Primește scrisori. Am văzut la el acasă și câteva pliante. Învață italiana. Ce-i trebuie lui limba italiană? Și rețineți, vă rog, că este cel mai bun, adică... nu! Altul, Itu Nicolae, este, de fapt, primul. În orice caz, Socol face parte din plutonul fruntaș!

— Interesant! zise maiorul, părând a acorda un interes deosebit chestiunii abordate de Bănacu. Și ce propuneți?

— Ei, sincer să fiu, regret că băiatul... Dar vorba dumneavoastră, poți să știi ce-i în capul omului? Și-

apoi, mă gândeam la prestigiul școlii!

Bănacu se eschiva să se pronunțe în privința lui Socol.

— Problema se pune așa: îl lăsăm pe Socol să zboare? spuse Zidaru zâmbind, convins că îl va pune în încurcătură pe Bănacu.

— Dumneavoastră decideți! V-am prevenit, deși s-ar putea să greșesc. La lucruri din astea nu mă prea pricep!

„Se strecoară ca argintul viu! gândi maiorul. Dar are. Într-un fel dreptate! Nu putem neglija relațiile tânărului!”

A doua zi maiorul Zidaru îi invită la el pe locotenentul Stavilă.

— Locotenente, te rog raportează-mi ultimele date despre Socol Sandu.

— Am procedat cum ați ordonat, tovarășe maior! La uzină nu se cunoaște nimic despre legătura lui cu italianca: Inginerul Arbore îl apreciază ca deosebit de înzestrat pentru munca de cercetare!

— Mda! Nici locotenentului Itu nu i-a vorbit nimic despre legătura sa, deși sunt prieteni!

— Tovarășe maior, inginerul Arbore a reflectat la discuția noastră!... raportez că inginerul și-a amintit că-i însărcinase pe operatorul Socol să transporte mostra la mașină. Dacă a fost interesat în sustragerea mostrei, putea deduce foarte ușor conținutul coletului. Tot

inginerul m-a informat că Socol a avut, de câteva ori, în mână mostra de „CASCO X. 4” pentru diverse analize. Rugămintea inginerului Arbore este să-i apreciem relatarea doar ca o ipoteză, el însuși având cea mai bună părere despre tânărul în cauză.

— Într-adevăr, aprecierile inginerului Arbore despre laborantul Socol coincid cu cele ale locotenentului Itu despre planoristul Socol! spuse maiorul. Zidaru. Pe de altă parte...

Dar nu-și continuă ideea. Sub impulsul unui gând ce-i venise atunci, ordonă:

— Locotenente, în mașină! Plecăm la aeroport!

XVI. Scrisoare anonimă

„...Moruz! Moruz! Moruuuuz!”

Timpanele i se înfundară brusc. Mâna i se crispă. Ceva rece și umed i-o atinse. „Nuuuu... domnule Ciungu, vă rog!” O reptilă imensă îl prinse de mână. Reptila era Ciungu. „Ha, ha, ha!... Te-am pus la încercare! Iepure fricos!” Din ochii reptilei niște mâini trântiră cărțile de joc pe masă... „plus... sec domnilor! Mama ta, pungașule, lasă cuți...”

Johan Vogel se trezi lac de sudoare. Câteva clipe privi buimac în jurul său. Telefonul suna întruna. Ridică receptorul.

— Domnule Vogel, vă servim masa în cameră?

— Nu, nu! răspunse el mecanic. Cobor îndată! adăugă, liniștindu-se brusc, după scurta discuție cu șeful de sală al restaurantului.

Se bucură că totul nu fusese decât un vis stupid, deși cu greu reuși să-și alunge senzația de scârbă care-l stăpânea de când se trezise. Coborî mahmur din pat și se strecură sub duș. Stropii reci îi biciuiau binefăcător pielea, trezindu-i încet din coșmarul prin care trecuse. Cu prosopul de baie în jurul corpului, se apropie de telefon. Formă un număr cu gesturi leneșe.

— Alo, domnișoara Manta?

— La telefon! îi răspunse o voce plăcută de femeie.

— Sunt Johan Vogel, domnișoară, și doresc să vă vorbesc! Cât mai curând posibil! Bine! Vă mulțumesc!

Volkswagenul aluneca lin pe autostradă.

— Vă rog să mă puneți imediat în legătură cu domnul Max! îi spuse bărbatul de la volan femeii, cu tonul cel mai obișnuit.

Ea îl privi contrariată. O ușoară undă de nervozitate îi străbătu corpul. Bărbatului nu-i scăpă reacția.

Imposibil! răspunse ea repede, scotocind în poșetă după pachetul de țigări.

Bărbatul repetă rugămintea, precizând că este vorba de o chestiune ce nu suferă aminare.

— Imposibil! spuse de astă dată mult mai degajată Astrid. Pentru simplul motiv că nu-l cunosc personal! În schimb, îi pot transmite tot ce doriți!

— În ce mod?

— Prin telefon! Dar nu trebuia să vă spun!

— La ce număr? continuă s-o interogheze fără s-o privească, cu ochii ațintiți la linia albă ce marca mijlocul șoselei.

— Nu-l știu! Domnul Max mă sună periodic la ore diferite!

— În regulă! Atunci voi locui la dumneata!

— Dacă aude, cumva, voce de bărbat, domnul Max închide telefonul! îi răspunse Astrid, parând fin autoinvitația.

— Vom vedea!

— Și-apoi, cum o să stați la mine?! Dacă află domnul Max, se va supăra foarte tare! Pe de altă parte, nu uitați că nu am voie să cazez... străini! Riscăm să compromitem totul!

— Dar cum rămâne cu inginerul! deveni el răutăcios.

— Asta nu-i treaba dumitale! răspunse indignată Astrid. E o problemă personală și nu vă permit să vă amestecați! Clar?! Vocea devenise amenințătoare. Adăugă cu ură: S-ar putea să vă coste!

Încercând să forțeze anumite lucruri ce trebuiau să se desfășoare conform unor reguli bine definite, Johan

Vogel își semnase, fără să își dea seama, condamnarea.

Maiorul Zidaru luă din mapă, nu fără o anume curiozitate, plicul sosit la inspectorat. La expeditor figura un nume indescifrabil.

„Tovarășe comandant! Consider de datoria mea să vă informez următoarele: la motelul «Ciuleandra» este cazat un străin suspect. Acest individ, pe nume Johan Vogel, urmează să intre în posesia unor documente secrete, dosite într-unul dintre containerele pentru bagaje existente în Gara de Nord, București. Vă mulțumesc pentru încredere! Un cetățean cinstit.”

Textul scrisorii era dactilografiat la două rânduri. Specialiștii au stabilit că fusese scris la o mașină portabilă tip „Olivetti”. Amănuntul spunea destul de puțin despre autor. Vocea anonimului care telefonase aparținea unui bărbat de aproximativ patruzeci de ani, nefumător, probabil intelectual, în mod precis cetățean român. Nici această constatare nu-l ajută pe Zidaru să-i identifice pe binevoitorul nocturn care sesizase telefonic ofițerul de serviciu. Între anonimul de la telefon și expeditorul scrisorii era posibilă identitatea. Faptul că ambii indicau perioada probabilă și locul de unde urmau să fie ridicate documentele, era încă un indiciu ce confirma iminența evenimentului. Și în acest caz, indiferent că exista sau nu ceva comun între cei doi

autori ai sesizărilor, trebuiau luate anumite măsuri.

Zidarul se îndreptă spre biroul colonelului Poenaru.

XVII. Aterizare forțată

Socol nu-și cunoștea părinții. Tatăl său murise într-un stupid accident de muncă. Fusese macaragiu. Un om plin de viață. Mama nu-și revenise după șocul suferit la dispariția soțului. S-a stins ca floarea de păpădie suflată de vânt, roasă pe nesimțite de boală, pe când Sandu nu avea decât patru ani. Și-o amintea vag. Îl luaseră la ei bunicii, câțiva ani. Apoi stătuse prin cămine. Statul îi fusese și tată și mamă. Ce i se cerea acum, era mai mult decât trădare.

„Să nu încerci să mă torni! De altfel, o să am grijă să nu te creadă nimeni. Și nu uita, dacă nu erai tu, nu știam de transportul aliajului. Băiețaș, ascultă-mă pe mine, ești implicat în afacerea asta până în gât! Nu mai ai cum da înapoi! În locul tău n-aș sta pe gânduri! Te urci în «Foka» și hopa dincolo! Este cât se poate de simplu. În proba de distanță... o mică «eroare de navigație»... niște termice favorabile și aterizezi în Austria! mai departe voi avea eu grijă de tine!”

Se îndreptă spre planor. Trecu pe lângă Itu. Tocmai aterizase.

— Ți s-au înecat corăbiile, Sandule?

Socol nu-i răspunse, apropiindu-se gânditor de planor. Avionul de tractare pornise motorul. Urcă în aparatul său de zbor. Rulajul începu. Imediat luă înălțime. Avion și planor urcau în cercuri largi. Jos, orașul și furnicarul minuscul al străzilor. Din când în când, planorul smucea încercând să scape mai devreme cu o clipă de cablul ce-l ținea legat de avion. „O să am grijă să nu te creadă nimeni!” În fine, liber, planorul cabră și începu să urce împins de termicele cu front larg în care intrase „O să am grijă să nu te creadă nimeni!” „Te urci în Foka și hopa dincolo! N-or să te creadă! N-or să te creadă!... și hopa dincolo... hopa dincolo!” Pradă gândurilor, nu observase că planorul se înclinase neverosimil pe o parte. Scrâșnetul lemnului îl readuse la realitate. Prea târziu. Planorul, ca o pasăre rănită, începu să coboare. Pământul, cu blocuri, și străzi, se apropia din ce în ce mai mult. Socol încercă să redreseze aparatul. Manevrele atenuară întrucâtva căderea. „Numai să nu prind un curent descendent!” gândi el, constatând că nu poate evita pădurea Bragadin. Știa din experiență că aici staționa, în permanență, o pernă de aer cald. Pădurea își arătă miile de sulițe ale copacilor. Zbură deasupra molizilor și stejarilor, căutând o poiană. Prea târziu. Pierzând înălțime, planorul acroșă crengile unui pâlc de copaci. Aripile cedară cu zgomot. Violența loviturii îl aruncă în negura inconștienței. Fuselajul se

rostogoli din creangă în creangă și se prăbuși în golul dintre copaci.

În zadar își consulta maiorul Zidaru cu nervozitate ceasul de mână. Pentru prima oară, tânărul așteptat nu avea să fie punctual la întâlnirea convenită.

Ajuns acasă, soția îl preveni că fusese căutat de ofițerul de serviciu. Telefonă. I se transmise un mesaj din partea locotenentului Itu. Precipitat, își luă sacoul pe umeri și, sub privirea consternată a soției, se îndreptă spre ușa apartamentului spunând:

— Mănânc când mă întorc!

XVIII. O verificare necesară

Înainte de a studia voluminosul dosar ce avea menționat pe copertă, cu litere mari, scrise îngrijit cu tuș – „Cazul T.T. 1”, maiorul Zidaru mai avea de rezolvat o problemă foarte importantă. Trebuiau verificate, de urgență, două persoane care apăruseră, de câteva ori, în prim planul misiunii „Foka”. Deși nu avea încă motive suficient de întemeiate să-i bănuiască pe Emilian Sedan și pe Astrid Manta că ar fi amestecați în dispariția mostrei „CASCO X. 4”, prezența lor în imediata apropiere a inginerului Arbore îi transforma totuși în posibili pioni în mâna celor care se interesau de natura

acestui aliaj românesc. În lunga sa experiență învățase că apele foarte limpezi pot ascunde, uneori, mâluri nebănuite. Trezit foarte de dimineață de o migrenă rebelă, avusese timp suficient să cântărească înainte de a pleca spre sediu necesitatea unei verificări discrete a eventualului interes al celor doi față de invenția inginerului Arbore. Dar pentru a-și pune în aplicare planul trebuia să-l întâlnească neapărat pe inginer. Se decise să nu-l viziteze la institut și nici să nu-l cheme la inspectorat. Se hotărî pentru o întâlnire, la cofetăria „Garofița”.

Ridică receptorul și formă numărul inginerului.

— Alo, tovarășul inginer Arbore? Zidaru vă deranjează!

— Ooo, să trăiți tovarășe Zidaru! îi răspunse inginerul, fără a-i pronunța gradul. Avea, probabil, pe cineva alături. Cu ce vă pot fi de folos?

— Aveți un sfert de oră disponibil? Aș dori să vă întâlnesc? Numai dacă se poate!

— Vai de mine, cum să nu! Când doriți! Și așa trebuie să mă smulg și eu, din când în când, dintre calcule și hârtii.

— Atunci v-aș propune să ne vedem peste un sfert de oră la cofetăria „Garofița”. De acord?

— De acord, stimate tovarășe! La ora nouă fără un sfert voi fi la locul convenit. Vă comand și

dumneavoastră o cafea.

— Și dacă ajung eu primul?

— Ei, atunci o comandați dumneavoastră! replică bine dispus Arbore.

— Atunci, pe curând, tovarășe inginer!

— Pe curând! răspunse Arbore și închise.

Maiorul puse gânditor receptorul în furcă, „Bun băiat, tânărul ăsta. Dacă toți oamenii ar fi ca el, n-am mai avea atâta bătaie de cap.” Cu aceste reflecții, maiorul Zidaru părăsi biroul îndreptându-se spre cofetăria unde urma să-l întâlnească pe inginer.

La ora nouă fără un sfert cei doi se aflau față în față, la o cafea aburind îmbietor. Maiorul intră în subiect:

— De ce am dorit să vă întâlnesc, tovarășe inginer? V-aș ruga să ne întocmiți, în două zile cel mult, o documentație completă asupra aliajului „CASCO X. 4”. Dar o documentație falsă. De un fals astfel ticluit încât să nu dea de bănuit. Mă înțelegeți?

Inginerul dădu aprobator din cap.

— Odată întocmită documentația, ne-o veți înmâna nouă și o vom „prepara” chimic. Dacă cineva, prea curios, o va atinge, substanța cu care va fi impregnată va lăsă urme de neșters, câtva timp. M-am gândit la acest mod de a proceda deoarece cu această cursă, dacă o pot numi astfel, vrem să verificăm două dintre

persoanele foarte apropiate dumneavoastră. Bănuiți, sper, cine!

— Numai dacă îmi spuneți! zise inginerul puțin contrariat.

— Este vorba despre medicul Emilian Sedan și de prietena dumneavoastră Astrid Manta.

Inginerul se foi pe scaun neliniștit, uitându-se mirat în ochii maiorului. Acesta se simți dator să se explice.

— Vă înțeleg nedumerirea, tovarășe inginer! Și eu sper că prietenii dumneavoastră n-au niciun amestec în goana asta nesăbuită după secretul de fabricație al aliajului. Dar experiența mă îndeamnă să cred că în situația noastră o verificare e necesară. Nu credeți?

— Departe de mine gândul de a vă contrazice. Doar șiiți mai bine ce e de făcut. Mie nu-mi revine decât să vă dau tot concursul. Și eu am interesul ca invenția să se bucure de o securitate desăvârșită, tovarășe maior!

— Detalii în privința modului cum veți proceda după ce documentele vor fi „preparate”, vă voi da când vi le voi înmâna. Să precizăm un lucru. Unde veniți să-mi aduceți materialele în „formă brută”? Cred că ar fi mai bine să ne întâlnim tot la o cofetărie. Vreau să-mi iau revanșa în privința cafelei. Și propun să ne întâlnim la „Trei ursuleți”, lângă magazinul cu articole pentru nou născuți. De acord?

— S-a făcut? Ora și ziua întâlnirii vi le comunic

telefonic, în funcție de rapiditatea cu care voi reuși să întocmesc cele necesare.

— Perfect! zise maiorul Zidaru.

Se ridicară de la masă. Ieșiră din cofetărie. Parcurseră, ca niște foarte buni prieteni, ce s-au întâlnit întâmplător, strada ce ducea până la prima intersecție, apoi își strânseră mâinile amical, îndreptându-se fiecare spre locul său de muncă.

După două zile de la această întâlnire, totul era aranjat conform planului stabilit. Urma ca după-amiază inginerul s-o invite la el pe Astrid, pentru confruntarea respectivă. O căutase în cursul dimineții de câteva ori la O.J.T. I se spusese că nu se reîntorsese încă în localitate, dar că trebuia să sosească dintr-o clipă în alta. Pentru orice eventualitate, inginerul lăsase vorbă să-l sune ea acasă. Așteptase în zadar, însă, toată după-amiaza. Telefonul rămăsese mut. Își pierduse orice speranță de a o vedea în acea zi și se pregătea tocmai de culcare când soneria de la intrare îi trezi o vagă bănuială. Se duse să deschidă și, din ușă, blonda distinsă, cu ten arămiu, pe care o așteptase o după-amiază întreagă îl sărută zgomotos, înlănțuindu-i gâtul cu brațe calde.

— Helou, mon amour! Nu te așteptai să mă vezi, nu-i așa?

— Mi s-a spus că ești plecată!

— Nu zău, te pomenești că ți s-a făcut așa, deodată, dor de mine și m-ai căutat! zise ea cu vagă răutate.

— Închipuie-ți că da! M-am simțit dintr-o dată singur și voiam să ies puțin dintre cifre. Fă-te comodă, te rog!

— Ce făceai?

— Lucram la niște calcule. Mi-am adus hârțoagele acasă. Mâine n-am de gând să trec pe la institut!

— Se putea să te găsesc făcând altceva? Drept să-ți spun, mi-ar fi plăcut să fie la tine o femeie! M-aș fi amuzat teribil văzându-ți mutrișoara de elev prins de profesor fumând la toaletă!

— Altă dată o să încerc să-ți fac pe plac! zise Arbore zâmbind.

Luă din bar o sticlă de „Martini" alb, turnă în pahare, ciocni și, privind-o cu subînțeles, spuse „noroc!"

— Te pup! răspunse drăgăstos blonda, gustând băutura. Mă iubești, Ad? se alintă ea.

— Mai încape vorbă? Cu o asemenea ființă, de-aș fi de piatră și tot n-aș fi rezistat! o complimentă el galant.

Astrid îl răsplăti cu un sărut prelung. Aruncă o privire fugară asupra hârtiilor luminate puternic de lampa de birou, pe care i-o adusese chiar ea de la Viena, și zări un dosar destul de voluminos, având scris pe copertă – „CASCO X. 4. Exemplar unic. Strict secret". Tresări vizibil. Se desprinse cu gesturi molatice din îmbrățișare.

— Ce-ai zice de o cafea?

— N-ar fi rea ideea, dar cine o face?

— Cine ar putea s-o facă dacă nu eu?! Ești invitatul meu! În trei minute e gata! adăugă ea, dispărând rapid în bucătărie.

Adrian se așeză în fotoliu așteptând. Era tare curios ce avea să urmeze. Orice s-ar fi întâmplat, nu avea de ce să-i fie frică. Își aprinse o țigară. După primul fum zâmbi puțin forțat în direcția ușii de la bucătărie. Apăruse Astrid purtând o tavă cu două cești aburinde.

— Am făcut o cafea nemaipomenită, Ad! Așa ceva n-ai băut tu de când ești!

Intră în cameră, întinzându-i una dintre cești.

XIX. Ciudatul pacient

Intrând pe poarta policlinicii, în acea dimineață de iulie, medicul psihiatru pensionar Căsălean Tudor răspunse doar cu o înclinare a capului plecăciunii ceremonioase a portarului. Dar nu se mai opri la discuții așa cum făcea de obicei, când revenea în locul unde își petrecuse atâția ani din viață.

— Necăjit don'doctor, săracu! Deh, bătrânețea, bat-o vina! își zise moș Grigore.

Numai el, Căsălean Tudor, știa adevăratul motiv. Cine nu s-ar fi necăjit în situația lui? Ești de câțiva ani

un pensionar onorabil care-și numără cu seninătate zilele. Deodată, îți intră în casă un individ, pe care nu l-ai văzut de când ești, obligându-te cu nerușinare, din cauza unor greșeli din tinerețe, să intri într-o afacere ce te poate costa libertatea. Dacă fusese laș, așa-i trebuia! Intrase în joc și îi era frică să mai dea înapoi. Își urmă drumul spre cabinetul medicului Sedan pe care-l cunoștea bine. Fusese de atâtea ori în vizită la o cafea și la „un pahar de vorbă”, cum îi plăcea lui Sedan să spună. Mai mult ca sigur, individul care-l obligase să vină aici îl alesese pe el și pentru faptul că prezența sa în în acest cabinet nu putea trezi suspiciuni. Era un obișnuit al casei.

Abătut, la gândul jocului periculos în care intrase, ajunse pe coridorul unde se afla cabinetul confratelui mai tânăr. La acea oră pe hol nu era nimeni. „N-o fi dracul atât de negru pe cât pare!”, își spuse într-o încercare disperată de autoliniștire. Descuie fără grabă ușa.

Cabinetul îl primi cu un aer familiar, cu liniștea-i albă, atât de cunoscută. Își consultă ceasul. Curând trebuia să apară și pacientul. Se așeză și-și aprinse o țigară. Privi cu nostalgie vederile, reprezentând coride, castele vechi, splendide, aflate sub sticla de pe biroul lui Sedan. „Dacă, din întâmplare, ar intra chiar titularul cabinetului și m-ar găsi aici, ce i-aș spune?” se întreba

bătrânul. Nu încercă să inventeze o explicație, cât de cât plauzibilă, care să-l scoată din încurcătură. Își aminti cuvintele șantajistului: „Dacă apare Sedan, ceea ce este totuși exclus, îi spui că ai intrat fiindcă ai găsit ușa deschisă! E clar? El n-are de unde ști că n-a lăsat-o așa asistenta. Nu se va mira și nu va bănui, fii sigur, nimic!”

Zgomotul abia perceptibil al ușii îl făcu să tresară. Ridică privirea și observă în fața sa un bărbat robust, cu mustăcioară, purtând niște ochelari de vedere cu rame mari, negre. Se liniști. Crezuse, în primul moment, spre rușinea lui, că era Sedan.

— Bună ziua! i se adresă nou venitul jenat parcă și el de tăcerea din încăpere.

— Bună ziua! Sunteți cred...

— Da, da, în problema despre care...! îi răspunse tot incomplet, dar destul de răspicat, pacientul.

— Atunci e clar! Vă rog să mă urmați în camera alăturată! Acolo am laboratorul! începu medicul pensionar să-și joace rolul.

Intrară într-o încăpere prevăzută la ferestre cu draperii confecționate dintr-un material greu.

— Vă rog să vă întindeți comod pe pat! Pentru reușita consultului, vă rog să dați ascultare tuturor comenzilor mele! Așa! Relaxați-vă, vă rog! Așaaaa!... Foarte bine! Priviți, vă rog, din acest moment, numai și numai bila aceasta prinsă la capătul lănțișorului pe care îl țin eu în

mână! Nu vă gândiți, vă rog, la nimic! Concentrați-vă atenția asupra bilei!

Pacientul executa întocmai comenzile. Medicul vorbea cu glas scăzut, liniștitor.

— Corpul vă este în întregime greu! O liniște mare pătrunde în toată ființa dumneavoastră! Somnul vă cuprinde picioarele, mâinile, gâtul, capul! Când voi ajunge cu numărătoarea la trei, veți dormi profund și-mi veți povesti ce ați făcut ieri! Dar tot, absolut tot! Unu... doi... trei!...

Rostind aceste cuvinte, medicul se aplecă asupra pacientului, declanșând în același timp minicasetofonul aflat în buzunarul de la piept, așa cum suna ordinul primit.

— Ieri dimineața am mers la servi...

Bătrânelul se așeză mulțumit pe un scaun alături. Pacientul intrase în starea de relaxare necesară dicteului automat al memoriei. Deveni mai atent.

— ...odată ajuns la inspectorat, l-am sunat pe locotenentul Stavilă și i-am ordonat să pună la punct toate detaliile misiunii de astăzi, aceea de a mă prezenta la consult în locul inginerului Adrian Arbore.

Doctorul Căsălean îngălbeni. Încercă să se ridice în picioare. Reuși să îngaime abia câteva vorbe.

— Ce... ce-i asta?

— Este exact, doctore...! rosti amenințător

„pacientul”, sărind sprinten în picioare. Și mai e ceva! Va trebui să mă urmezi dumneata pe mine!

— Dar cum vă permiteți să spuneți asta... dom... tovarășe! Nu vă permit să mă jigniți în calitatea mea de... medic, care... sunt... pus aici să...! încercă să facă pe jignitul, crezând să escrocul care-l șantajase îl punea la încercare speriindu-l pentru a vedea dacă nu trădează.

— Sunt maiorul Zidaru! i se adresă ofițerul pe un ton puțin iritat, arătându-i legitimația. Să mergem, așadar, cetățene. Suntem așteptați jos și n-aș vrea să mi se impacienteze oamenii.

— Și dacă ești din clica celuilalt și vreți să mă puneți la încercare? își exprimă bătrânul îndoiala.

— O să te convingi dumneata, curând, de adevăr! Să mergem, cetățene...

— Căsălean, Căsălean Tudor! îngăimă el speriindu-se de propriile-i cuvinte.

— Căsălean să fie, dacă spui dumneata! Pe-acolo, vă rog! rosti energic maiorul Zidaru, indicându-i drumul.

Medicul se îndreptă ascultător spre ieșire. În fața ușii cabinetului îi întâmpină locotenentul Stavilă, dispus acolo pentru orice eventualitate. Coborâră toți trei. La poartă îi aștepta o Dacie 1300.

— Urcă, doctore, pe bancheta din spate, la mijloc, îi spuse maiorul, arătându-i portiera mașinii, pe care tânărul de la volan o deschisese.

— Dar nu eu sunt vinovatul, să știți! El m-a obligat să fac asta! zise Căsălean, arătând cu mâna spre capătul străzii de unde pornea în viteză o altă Dacie 1300.

— O să ne dai amănuntele când ajungem la destinație! îi spuse locotenentul Stavilă.

— La inspectorat, tovarășe Gavrilaș! îi ordonă maiorul tânărului de la volan.

Automobilul se înscrise lin pe șoseaua ce ducea spre sediu, purtând odată cu el speranța în rezolvarea cât mai rapidă a cazului „Foka”.

XX. Amprente sonore

Ajuns în birou, maiorul Zidaru se așeză comod pe scaunul cu spătar înalt, își aprinse o țigară, trase adânc în piept câteva fumuri, privind gânditor pe fereastră. Stavilă îl urmărea tăcut dintr-un fotoliu. În sfârșit, fu întrebat dacă apăruse ceva nou în cazul „Foka”.

— Tovarășe maior, vă raportez... că avem niște amprente sonore de toată frumusețea.

După felul precipitat în care răspunsese, Zidaru înțelese că locotenentul „colecționase” surprize pline de interes.

— Despre ce-i vorba, tovarășe Stavilă?

— Tovarășe maior, așa cum ați ordonat, s-au luat măsuri speciale pentru protecția inginerului Arbore.

Colegii care au primit această misiune au interceptat un dialog ciudat în eter, transmis pe ultrascurte. Permiteți-mi să pun banda! spuse el declanșând aparatul, anume pregătit pentru întâlnirea cu maiorul.

— „Am făcut o cafea nemaipomenită, Ad! Așa ceva n-ai băut tu de când ești!...

— Într-adevăr, e excelentă, draga mea!

— Nu-i așa? Și știi de ce-i atât de bună?

Nu!

— Fiindcă am pus în ea...

— Ce-ai pus?

— Zahăr, Cafea și... iubire!”

„E plină de talent! gândi maiorul Zidaru. Păcat că n-a urmat Institutul de artă teatrală!”

— „...Ad, fetița ta e obosită! Ce-ai zice dacă ți-aș propune să ne culcăm?

— Cum dorești! Și eu mă simt obosit.

— Ad, îți place deshabillé-ul ăsta? L-am primit azi cadou.

— E șic, într-adevăr!

— Dar ție-ți place mai mult stăpâna lui, nu-i așa?

— ...Ce toropeală idioată... Chiar azi când ești aici.

— Nu-ți face complexe! E normal să fii obosit. Toată săptămâna tragi din greu, acolo, la laborator. Hai în pat, dragul meu.

— Vin imediat, numai să-mi aranjez hârtiile astea.

— Lasă că nu le mănâncă nimeni.

«Ici, radio Monte Carlo. Il est deux heures de nuit Jazz en nuit!»[9]

— Ad, am găsit pentru tine o muzică bună. Hai!

— Aăăăă... o să te înghit... de atâta căscat.

— Dormi! O să te mângâi și o să te sărut până dimineață.

— Ihâââî... iar... tă... tă...-mă.

— Eu mai citesc. Am o *Burda* din anul ăsta."

— A adormit inginerul nostru, spuse Stavilă, oprind aparatul. Cred că i-a pus somnifer în cafea, tovarăşe maior!

— Tot ce-i posibil. De la o astfel de femeie te poți aștepta la orice. Dar ia să auzim, mai departe, despre ce-i vorba!

— Aici, de fapt, devine cu adevărat interesant. Ceea ce ascultați acum se petrece la un sfert de oră de la ultima replică. Probabil a așteptat ca somniferul să-și facă deplin efectul! spuse locotenentul, pornind din nou magnetofonul.

— „Ad, Ad, dormi, dragă? Mi-e sete! N-auzi, Ad?"

Apoi pe bandă încetă să se mai audă vreo voce. Cei doi ofițeri distingeau doar zgomote de mai mare sau mai mică intensitate. Pentru niște oameni cu experiență,

---

9 Aici, radio Monte Carlo. Este ora două. Jaz în noapte. (fr.).

nu era o problemă dificilă interpretarea lor. Și-o imaginară pe Astrid coborând din pat și îndreptându-se spre birou. Auziră întrerupătorul veiozei. Apoi închizătorul poșetei. Din acel moment, urmară doar foșnete, aproape ritmice, de hârtii întoarse de pe o parte pe cealaltă și ușoare declicuri ale unui aparat de fotografiat. Totul nu dură decât câteva minute. Se auzi, din nou, butonul lămpii de birou, al închizătorului poșetei, câțiva pași ușori și scârțâitul patului sub trupul femeii cuibărindu-se în așternut. Aici locotenentul Stavilă opri aparatul, simțindu-se obligat să dea explicații.

— Până dimineață, nu s-a mai recepționat nimic. O să ascultați în continuare partea amuzantă a întâmplării.

— „Ad, e ora opt jumate, dragule! Am întârziat la serviciu! O fi apă caldă? Aș face un duș.

— Cred că este! Dar unde te grăbești în halul ăsta?

— Trebuie să mă întâlnesc cu grupul de turiști la ora nouă. Noroc că m-am trezit la timp!”

— Și acum urmează „bomba” tovarășe maior! interveni Stavilă.

— „Ad, prosopul a fost curat?

— Da! De ce-ntrebi?

— M-am vopsit cu ceva pe degetele. De la mâna stângă! Și nu se duce cu săpun!

— Eh, poate te-ai murdărit în autocar!

— Dar aseară m-am spălat bine pe mâini!

— Cine știe ce-o fi! Ce-ți faci atâtea probleme?

— Cum spui tu! Acum te las. Să fii cuminte! Bine? Dacă ești, diseară trec din nou pe la tine! Mă primești?

— Se poate? Ești invitata mea! Sper să nu mai adorm ca ieri!

— Nici eu. Pa!

— Te pup? Și drum bun!”

Stavilă opri aparatul și exclamă fericit:

— Și ăsta-i numai sonorul, tovarășe maior! Dar dacă am avea și imaginea?!

Maiorul, care tăcuse tot timpul, zise:

— Deci s-a emis din locuința inginerului Arbore! Nu?

— Întocmai, tovarășe maior!

— Buuuun! Dar cine putea să aibă interes să introducă un emițător în apartamentul acestuia? Dumneata ce crezi?

— Păi, e clar, tovarășe maior. „Emisiunea” s-a auzit exact atâta timp cât blonda s-a aflat în locuință.

— Hm! Deci Astrid Manta a avut asupra ei un emițător!

— Întocmai, tovarășe maior! repetă locotenentul.

— Și totuși, tovarășe Stavilă, nu e prea clar. Rămâne de văzut cui îi face „jocul”. Oricum, până aflăm răspunsul la această problemă, înregistrarea ne este de mare folos.

XXI. Fugarul

Întâlnirea cu Manta Astrid redeșteptă în sufletul lui Moruz întreg calvarul prin care trecuse în ultimul an. Nu-i păsa că fusese tratat cu dispreț, după cum îi era indiferent ce se va întâmpla cu el. Cunoștea deznodământul și îl aștepta cu seninătatea muribundului împăcat cu soarta. Un singur lucru regreta. Că nu-și putuse plăti polița. Cui? N-o știa nici el prea bine. „Sunt un dobitoc! Ar fi trebuit să mă predau imediat autorităților. Atunci, la venire. Sau după ce am intrat în legătură cu lepra asta blondă. Nu trebuie în niciun caz să scape. Ca și Max...”.

În urmă cu douăsprezece luni, tehnicianul stomatolog Grigori Moruz judeca lumea cu totul altfel. Era un om așezat, la locul lui. De câștigat câștiga bine, fiind unul din cei mai buni profesioniști din orașul său natal. Și totul ar fi rămas ca înainte dacă nu s-ar fi luat după ticălosul ăla de Vrabie, un aventurier care i-a promis deplina realizare în specialitatea lui în schimbul unei frumușele sume de bani. Și Vrabie făcuse ce făcuse și ajunseseră amândoi dincolo de frontieră, moment din viață care îi provoca și acum frisoane.

Ajuns în Occident fusese, la început, amețit de complicațiile vieții de acolo, dar în scurt timp se

convinsese că nu umblau câinii cu colaci în coadă. Descoperise gustul amar al înstrăinării, dar nu găsise în el puterea necesară să dea înapoi. Preferase să fie laș și să se lase târât în prăpastie.

În prima lună se descurcaseră ceva mai ușor, vânzându-și bruma de obiecte ce le luaseră cu ei. Când s-a strâns cureaua, au fost nevoiți să se complacă în prestarea unor munci ocazionale, nu prea onorabile. Dar nu aveau de ales. Hainele au început să-i lase. Terorizați de foame și priviți chiorâș de localnici – doar aveau și ei problemele lor, nu-i interesau încă doi musafiri nepoftiți –, au gustat din plin cupa umilinței, cerșind mila trecătorilor. În cele din urmă, au fost amândoi reținuți de poliție și tratați ca niște infractori. Interogatorii zilnice, amprente, fotografii din față și profil, chestionare și... „Golgota”!

— Acolo i-a fost dat lui Moruz să întâlnească cea mai abjectă lume, pe care nu și-o putuse imagina niciodată. Lagărul de transfugi era un adevărat turn Babel, adăpostind indivizi de cea mai mizerabilă speță, oploșiți din țările bătrânului continent. Escroci, apatrizi, lichele intrate în conflict cu legile din propria lor țară își dăduseră parcă întâlnire în acest infern al cartoforilor, delatorilor și homosexualilor. O adevărată cloacă. Statul-gazdă luase, cu mult timp înaintea debarcării lui Moruz aici, măsura izolării fugarilor. „Golgota”, o fostă

cazarmă, reamenajată cu investiții minime, își dovedi din plin eficiența. Într-un fel, și „golgotanii” aveau o anume căutare. Dintre ei se recrutau spărgătorii de grevă, gardienii sud-africani, sau intrau în serviciile unor organizații cu preocupări oculte. Cei mai mulți, după Juni de detenție și trai de azi pe mâine, se declarau fericiți să găsească un post de benzinar, de lucrător zilier, ori de spălător de mașini în cine știe ce colț al lumii. Vrabie se resemnase cu starea de provizorat în care trăia, dar el, Moruz, se închisese în sine, abătut și dezorientat. Bivolaru îl amenințase, îndemnat probabil de Ciungu sau de Vrabie, că va suporta consecințe serioase dacă nu face ce-i va spune el, fără să pună prea multe întrebări. Abia mai târziu Moruz înțelesese că pramatiile alea nu voiau să li se afle preocupările dubioase. „Stăpânii” doreau discreție absolută și erau capabili de orice pentru a și-o asigura. Cei care refuzau să le execute ordinele riscau să aibă surprize fatale. Moruz își aminti o întâmplare în acest sens. Într-una din zile se iscase în lagăr o oarecare animație. Un transfug fusese găsit mort în baraca 20. Se efectuase o anchetă sumară. În urma expertizei întreprinse de medicul „Golgotei” – un alcoolic notoriu – se consemnase în registru: „atac de cord”. În realitate, individul fusese victima unei crime oribile. Avea să afle acest lucru de la Vrabie care-l informase că „o mierlise”, deoarece voise

s-o „întindă” la ambasadă! Lui Moruz nu-i scăpă faptul că indiferența adoptată involuntar, la un moment dat, îl avantaja. Ciungu îl trata cu mai multă atenție decât pe alții, îi repartiza locuri de muncă mai bune. Ajunsese să lucreze chiar într-un cabinet stomatologic. I se păruse ciudată purtarea lui Ciungu. Îl lămuri într-o zi despre ce era vorba. „Domnule Moruz, conducerea vă apreciază și consideră că sunteți un om care știți ce vreți!” De fapt era supravegheat pas cu pas. Într-o sâmbătă după-amiază, când se plimba pe străzile orașului, având asupra sa ca unic act de identitate biletul de voie semnat de directorul lagărului, se întâmplă ceva care-l puse și mai serios pe gânduri. Cum era obosit, se hotărâse să intre într-un local să servească o cafea. La masa sa se așeză un bărbat bine îmbrăcat. Surprinzător, dar i se adresă în cea mai perfectă limbă românească: „Sunteți cumva român?” Fără a aștepta vreun răspuns, se prezentă ca fiind lucrător la ambasada României. Moruz fusese tentat să i se destăinuiască, să se descarce de tot amarul adunat, dar instinctul de conservare îl determină să fie prudent. Se ridică de la masă, fără a mai asculta ce-i spunea tipul acela, care îi propuse să meargă cu el la ambasadă, ca să i se faciliteze reîntoarcerea în țară. Avea să afle abia mai târziu cât de înțelept procedase. Vrabie îl informase că era un agent al lui Ciungu.

Altă dată zărise la o parcare aproape de centrul orașului o „Dacie 1300” cu număr de Bihor. Se apropiase de mașină cu sfială și emoție, dorind să schimbe măcar câteva vorbe cu tânăra pereche care tocmai închidea portbagajul, pregătindu-se de plecare. Dar se îndepărtase în grabă, temându-se să nu nimerească într-o cursă a aceluiași Ciungu.

Într-o zi a fost chemat la un nou interogatoriu. De data aceasta Ciungu și ceilalți doi „domni” l-au tratat cu falsă amabilitate. Aducea mai degrabă a amenințare bine camuflată. Fusese nevoit să accepte să lucreze pentru ei, deși nu-i dădea inima ghes la așa ceva. Se mulțumise să zâmbească trist. Broboane reci de sudoare îi gâdilau șira spinării. „Canaliile! Oare ce i-o fi determinat să mă aleagă chiar pe mine pentru afacerea asta idioată?”

Acele momente dramatice le retrăia acum Moruz, alias Johan Vogel. Se afla de mai bine de o săptămână în țară și nu reușise să se întâlnească cu Max. Era un ageamiu în „meseria” pe care era nevoit să o practice. Făcuse totuși ceva.

— Telefonase la securitate. Și dacă nu l-au luat în serios? Un alt gând, nu mai puțin „încurajator” ca cel precedent, făcu să-i înghețe sângele în vine. Dacă Astrid își ia zborul dincolo? Doar e ghid și are destule șanse de a părăsi țara! Atunci?...

Astrid Manta plecase de mult. Gândurile negre îl năpădiseră. Se ridică brusc de pe bancă și ieși cu pași repezi din parc. Voi să traverseze strada. Dar nu ajunse nici la jumătatea ei, când un autoturism, în plină viteză, îl prinse în fascicolul farurilor, paralizându-l. Un țipăt sfâșie noaptea.

XXII. Vinovat fără voie

La volanul elegantului său automobil „Ford-Taunus" tip sport, Fernando Léopold se apropia cu viteză de punctul de frontieră. Cele trei săptămâni, cât durase șederea sa în România, trecuseră pe nesimțite. Totul fusese minunat. Își propuse să viziteze din nou, anul viitor, aceste locuri ospitaliere, care-i oferiseră atâtea clipe minunate. Toată dimineața fusese bine dispus, deși puțin obosit, în urma serii de adio pe care o petrecuse cu Astrid Manta. Era fericit că întâlnise o ființă atât de agreabilă. Ce despărțire de neuitat! Și tot la Neptun, locul primei lor întâlniri. Amintirile îi dădeau o stare de ușoară euforie. Începu să calce frâna ușor, de mai multe ori. La câteva sute de metri se profila punctul de frontieră. Spre seară, pe la orele opt, cel târziu, urma să intre pe teritoriul țării sale, dacă totul decurgea normal și nu i se întâmpla nimic pe drum. Ajuns la punctul de trecere, opri cu siguranța specifică

unui conducător auto experimentat. Un vameș, însoțit de un ofițer de grăniceri, se apropie de automobil. Începură să execute formalitățile necesare. Se purtau foarte politicos și erau operativi. După ce toate operațiunile au fost terminate, chiar în momentul în care turistul se urca la volan mulțumit și cei doi se pregăteau să-l salute, se apropie un tânăr ce-i făcu semn să mai rămână un moment pe loc. Din felul cum îl salutară vameșul și ofițerul de grăniceri turistul deduse că este un cunoscut al acestora. Se impacientă puțin, gândindu-se la pachețelul pe care Astrid i-l înmânase la plecare, rugându-l să-l ducă unei mătuși. Dar prea era sigură ascunzătoarea ca să o poată descoperi cineva. Tânărul se recomandă și apoi îi ceru permisiunea să cerceteze mașina. Coborî din nou de la volan și apăsă pe butonul de deschidere a capotei motorului. „Poate că-l interesează, totuși, câți cai putere are turismul”, încercă să se amăgească Léopold. Pe locotenentul Stavilă îl interesa cu totul altceva. După câteva clipe deșurubă capacul și scoase de pe fundul borcanului care indica nivelul lichidului de frână o cutiuță de dimensiuni reduse. O studie gânditor câteva momente, apoi îl invită pe proprietarul turismului printr-un scurt „poftiți”, însoțit de o mișcare largă a mâinii, spre clădirea vamei.

O scurtă discuție și... turistul scrise, cu gesturi mecanice, următoarea declarație:

„Subsemnatul... din... având pașaport numărul... posesor al autoturismului numărul... declar pe propria-mi răspundere, în fața organelor de anchetă ale statului român, că obiectul aflat în vasul cu lichid de frână și descoperit la controlul vamal, în ziua de... nu-mi aparține, fiindu-mi încredințat de domnișoara Manta Astrid care mi-a spus că pachețelul conține bijuterii destinate unei mătuși. Urma să i le înmânez acesteia la sosirea acasă, telefonând la numărul... din orașul... De asemenea, precizez că domnișoara Manta m-a sfătuit unde să-l ascund pentru a fi mai în siguranță, în cazul când cineva mi-ar deschide portiera mașinii și ar încerca să-mi fure lucrurile.

Întrucât nu știam că transportul bijuteriilor peste graniță este interzis de legile statului român și am fost indus în eroare de domnișoara Manta, mă oblig să plătesc daunele pe care le-am provocat statului român.

Conștient de rigorile legii, în cazul în care aș ascunde adevărul, sunt gata să suport consecințele ce ar decurge din nerespectarea lui.

Léopold Fernando”

După ce parcurse din câteva priviri declarația turistului, locotenentul Stavilă i se adresă binevoitor:

— Domnule Léopold, din depoziția dumneavoastră deduc că ați fost indus în eroare de cetățeana Manta în privința conținutului real al minicoletului pe care vi l-a

încredințat pentru a-l scoate din țară. Vreau să vă informez că el conține, de fapt, un microfilm în care sunt înregistrate secrete de stat.

— Dar este... este incredibil ce-mi spuneți... Domnule! Atunci eu... sunt vinovat de...!

— Da, domnule Léopold, ne pare rău, dar fapta dumneavoastră este deosebit de gravă. Conform legislației noastre va trebui să mai rămâneți în țară un timp până la clarificarea situației! adăugă ferm Stavilă.

— În acest caz, nu-mi rămâne decât să vă stau la dispoziție. Îmi pare sincer rău că am ajuns într-o astfel de situație tocmai eu care m-am simțit deosebit de bine în țara dumneavoastră minunată! zise turistul lăsând privirile în pământ.

Apoi, dintr-odată, solicită încă o coală de hârtie. După zece minute înmână locotenentului o completare la declarația făcută anterior.

Stavilă îi zâmbi încurajator, convins că acesta căzuse în plasa întinsă de Astrid.

A doua zi, între maiorul Zidaru și locotenentul Stavilă avu loc următorul dialog:

— Deci „F.L." a jucat rolul ursului păcălit de vulpe...

— Cu mențiunea că nu știa încă cine-i adevărata vulpe! completă maiorul.

— Păi este clar, tovarășe maior! Avem în mână toată

povestea, negru pe alb. Astrid Manta s-a folosit de F.L., turnându-i gogoși cu bijuteriile mătușii Clara Murgeanu. Să-l fi văzut, tovarășe maior, ce figură avea când a aflat care era adevăratul conținut al cutiuței! Parcă am fi descoperit o bombă cu explozie întârziată.

— Acest F.L., cum îi spui dumneata, tovarășe Stavilă, n-a fost totuși sincer până la capăt!

— Nu înțeleg, tovarășe maior! răspunse Stavilă, presimțind că iar greșise.

— Ieri, îndată ce mi-ai raportat datele obținute după reținerea turistului, am trecut la identificarea și investigarea tuturor persoanelor ce au alcătuit grupul de turiști români însoțit de Manta Astrid pe Coasta de Azur. Mi-a reținut atenția un amănunt relatat de un medic, membru al grupului. În timpul vizitei la Catedrala rusească, Astrid a acuzat, la un moment dat, o indispoziție, după care și-a pierdut cunoștința. A fost internată, de urgență, la un spital din Nisa unde a însoțit-o și medicul nostru. După efectuarea analizelor, medicului român i s-a comunicat că este vorba de...

— ...o intoxicație cu fructe exotice! nu se putu abține tânărul ofițer.

— Exact! Dar de unde deții informația, tovarășe Stavilă?

— De la O.J.T., tovarășe maior! La întoarcere, tot ea a solicitat decontarea spitalizării!

— Deși a stat în spital doar atâta timp cât i-a fost necesar medicului român să se reîntoarcă la locul de cazare!

Locotenentul înghiți în sec.

— În aceeași zi a fost văzută de un alt membru al grupului, de astă dată în port, îmbarcându-se împreună cu un bărbat în naveta pentru stațiunea Ajaccio...

— Și bărbatul era...

De teama comiterii unei noi gafe, locotenentul renunță să-și exprime supoziția.

— F.L.! Fernando Léopold! A fost recunoscut după fotografie. Turistul nostru și-a completat declarația și cu acest episod.

— Deci, tovarășe maior, cu F.L. închidem cercul!?

Efuziunea tânărului îl făcu pe Zidaru să zâmbească îngăduitor.

— Nu te pripi, locotenente! Să recapitulăm. Manta Astrid a fost recrutată și instruită să intre în posesia documentației aliajului „CASCO X. 4.” *Se* pare că este pionul principal. În favoarea acestei ipoteze pledează curtea asiduă făcută inginerului, cu toate că el o evita, găsind-o prea frivolă. A reușit să-și ducă la îndeplinire misiunea, fotocopiind documentele „fabricate” de Adrian Arbore special în acest scop. Scoaterea din țară n-o mai privea. La acest punct intra în rol...

— ...Fernando Léopold! se entuziasmă, din nou,

locotenentul Stavilă.

— Nu! Cum îți explici misteriosul telefon anonim? Dar sesizarea semnată de „un cetățean cinstit”? Cine a introdus emițătorul în locuința inginerului Adrian Arbore? Unde a dispărut mostra? Cine te-a sechestrat în tractor, legat fedeleș, ca un sac de cartofi?

Locotenentul roși până în vârful urechilor. Maiorul se prefăcu a nu observa frământarea tânărului. Își continuă tacticos raționamentul.

— Prin ce metodă se poate opera cu atâtea necunoscute?

— A reducerii la absurd! răspunse laconic Stavilă.

— Posibil! În acest caz, F.L. este doar o verigă! Și, din păcate, nu cea mai importantă!

— Acum știm că el trebuia să scoată din țară documentația invenției sustrasă de Manta Astrid!

El sau altul. Nu putem fi pe deplin siguri atâta timp cât încă n-am dezlegat și restul enigmelor.

De astă dată Ion Stavilă își privi șeful fără a-și ascunde aerul contrariat ce i se întipărise pe față.

— Presupun, mai degrabă, că F. L. A fost un fel de „rezervă”. Dar să nu anticipăm! Poate vom afla mâine unele lucruri. Până atunci, tovarășe Stavilă, dă o fugă până la Procuratură.

XXIII. Dilema maiorului Zidaru

În baza unei autorizații eliberate de procuratură, Astrid Manta a fost reținută de organele de securitate pentru cercetări. Motivul? Sustragerea unor documente strict secrete, în scopul transmiterii lor unei puteri străine.

Maiorul Zidaru, așezat comod. Într-un fotoliu din biroul său. Privea abătut dâra fumului de țigară, lunecând în volute spre fereastra deschisă. Cunoscând desfășurarea anchetei, Stavilă înțelegea perfect starea sufletească a maiorului. „Recunosc că am fotocopiat documentele inginerului Adrian Arbore, cu intenția de a le scoate din țără... recunosc... doream să mă răzbun... Inginerul Adrian Arbore, la care țin foarte mult, nu-mi împărtășea sentimentele... Recunosc... am plănuit totul singură... nu mi-am dat seama de consecințe... sigur că regret tare mult!”

Maiorul își dădu seama că Astrid Manta născocise o poveste care se voia credibilă. Se ridică și se apropie de geam. În asemenea situații locotenentul își vâra nasul în hârtii. Când maiorul se frământa, Stavilă știa că nu era momentul să-l deranjeze, oricâte idei și soluții i-ar fi venit lui în cap în acel moment. Avea față de superiorul său un deosebit respect și o mare admirație. Poate și pentru că acesta ascundea o uimitoare putere de muncă

și dârzenie.

Colonelul Poenaru le împărtășise convingerea că Astrid Manta n-a acționat de una singură.

Dosarul misiunii „Foka” conținea, până la acea oră, o sumedenie de date, adunate cu destulă trudă. Erau însă fapte care nu limpezeau prea mult hățișul de dileme. O întrebare, mai ales, revenea obsedant în mintea maiorului Zidaru. Unde dispăruse mostra?

„... declar că nu am cunoștință de niciun fel de eșantion al aliajului fabricat de inginerul Arbore. Singura mea preocupare fiind fotocopierea documentelor sale de serviciu a căror...

Spusese oare Astrid Manta adevărul? Și dacă da, cine era totuși cel care a sustras mostra? Maiorul se întoarse spre Stavilă:

— Ne lipsesc unele premise, tovarășe locotenent! Așa că formularea concluziilor se amână pe mai târziu!

Cu aceste cuvinte, rostite pe cel mai firesc ton, Zidaru părăsi biroul, fără a aștepta replica tânărului său colaborator.

„Și eu care formulasem deja câteva concluzii, destul de interesante...” gândi locotenentul nu fără o oarecare tristețe.

XXIV. Dulciuri pentru... eternitate

Tinerețea și constituția fizică deosebit de robustă i-au salvat viața lui Sandu Socol. Sau poate că el era acel unu la mie care avea șansa de a scăpa viu din asemenea ocazii! Stabilise, fără să vrea, o adevărată performanță în saltul „fără parașută”.

Când fusese adus, medicii pregătiseră totul în vederea unei intervenții chirurgicale. Li se comunicase de la aeroport că urma să li se aducă un pacient aflat într-o stare foarte gravă. Medicul șef, chemat în grabă la spital, fu uimit de robustețea accidentatului. Indică personalului de serviciu ca în afară de câteva perfuzii și de tonice, cardiace să nu i administreze, deocamdată, nimic tânărului. Era într-o stare de semiconștiență și avea câteva luxații – la membrele inferioare și la umărul stâng. După ce se convinseră că era în afara oricărui pericol, îl instalară în salonul numărul șapte, în care existau trei paturi. Doar unul era ocupat. Salonul avea fereastra spre parcul din vecinătate. Nu rămăsese nici aici, să se bucure de splendorile parcului. În a patra noapte de la internare, se întâmplă ceva care alarmă personalul medical al spitalului. În urma îngrijirilor primite, Sandu se simțise mai bine. Vorbea, glumea uneori cu vecinul de salon, recent operat de stomac. În dimineața celei de-a treia zile, ceru medicului de salon să fie mutat în patul din vecinătatea geamului și să i se permită rabatarea somierei pentru a putea privi în voie

aleile însorite. Medicul acceptase. Și acea primă zi de revenire la viață și-o petrecu urmărind cu nesaț furnicarul pestriț de oameni ce se pierdea în oaza de verdeață. Geamul rămase deschis până dimineața, creându-i sentimentul legăturii cu lumea din care accidentul îl smulse brutal.

Seara, puțin timp după stingerea luminii în salon, tânărul planorist își readuse somiera în poziție orizontală. Adormi profund. Nu mai auzi șuieratul unui obiect, care despică aerul, izbind undeva foarte aproape de el. Îl trezi, dimineața, printr-un țipăt scurt, pe care nu și-l putu înăbuși, asistenta de salon. Intrase în cameră și zărise înfipt adânc în pernă un cuțit de vânătoare, cu prăsele din os și apărătoare de mână nichelată. Sandu privi mirat obiectul cu lamă strălucitoare. Aruncă imediat o privire pe fereastră. Era deschisă mai mult decât o lăsase el seara. Sau așa i se păru. „O să am eu grijă să nu te creadă nimeni! O să-ți închid eu gura dacă e nevoie!”... hoinări prin mintea sa o voce pronunțând cuvintele cu ură. Unde le auzise? Își aminti cu claritate vorbele acelea cărora nu le dăduse atunci prea multă atenție.

Asistenta dăduse alarma. Conducerea spitalului se adresă de urgență organelor competente. Se hotărî ca din acel moment Socol să fie mutat în altă rezervă, situată spre curtea interioară a spitalului, și să fie

supravegheat în permanență. Se luau astfel măsuri pentru protejarea vieții tânărului planorist, în cazul în care criminalul încerca să repete tentativa odioasă.

Curând îl vizită locotenentul Stavilă. Îl întrebă pe cine bănuiește că i-ar dori moartea. Sandu nu-și amintea să aibă dușmani. Tânărul ofițer plecase promițând că va reveni.

Sandu scăpase din două capcane ale morții, spre marea satisfacție a oamenilor în alb. Îi acordară o și mai mare atenție. Trecu o săptămână. Starea sănătății era într-un progres simțitor. Putea să meargă. Medicii sperau ca în cel mult zece zile să i se facă formele de ieșire din spital. Dacă n-ar fi intervenit o nouă surpriză. Într-o zi, portarul a adus în rezervă un pachețel „lăsat pentru... tovarășul Socol, de la un prieten, pe nume Itu Nicolae", cum avea *să* declare mai târziu în fața anchetatorilor. Sandu descoperise în el prăjiturile favorite. Plutonierul care primise misiunea de a asigura securitatea lui Socol ceru să se facă analiza lor.

Măsura se dovedi deosebit de utilă pentru că expertiza de laborator indică faptul că prăjiturile conțineau o substanță toxică de tip special, care inițial paraliza centri vorbirii și ai nervilor optic și auditiv, iar după o perioadă mai îndelungată producea moartea. Maiorul Zidaru se liniști când află că tânărul era în afara pericolului. Hotărî să aștepte însănătoșirea completă

pentru a apela la memoria lui, în vederea descoperirii numelui celui interesat să-l asasineze.

XXV. Încă un pas spre adevăr

De câteva zile începuse să se facă mai multă lumină în supozițiile maiorului Zidaru. Urmând și pista Socol Sandu, când starea sănătății acestuia îi permise lui Stavilă să discute cu el, putură deduce cine era cel care făcuse tentativele de omor. Se aprecia că încă nu era momentul să-l aresteze, deoarece unele date duceau la convingerea că era implicat și în încercarea de sustragere a descoperirii inginerului Arbore. Documentul ce-l avea acum în față și pe care-l citise cu atenție, confirma aceste bănuieli. Și, pentru a fi sigur că nu-i scăpase în lecturile anterioare nimic din declarație, se hotărî s-o parcurgă din nou și să-și facă adnotările necesare.

„Declarație. Subsemnatul Căsălean Tudor, medic psihiatru, pensionar, domiciliat în strada Liliacului numărul 3, declar pe propria-mi răspundere, în fața legilor, următoarele:

Am fost descoperit în ziua de... de către maiorul Zidaru Axente în cabinetul medicului Emilian Sedan, în clădirea policlinicii... unde intenționam să execut o ședință de hipnoză.

Anterior, într-una din seri, pe la orele 21, 30, am fost vizitat la domiciliu de un bărbat pe care nu l-am văzut până atunci niciodată. În ciuda protestelor mele, m-a amenințat că, dacă nu accept să execut ceea ce îmi va cere, voi fi deferit organelor de securitate pentru fapte condamnabile săvârșite de mine în trecut, necunoscute de organele de drept.

Persoana avea peste cincizeci de ani, era înalt, spătos, cu alură de sportiv, o voce bine timbrată. Nu am observat semne particulare. Nasul era acvilin, nu foarte mare, părul negru. Purta ochelari. Am avut impresia că purta perucă, iar mustăcioara, tunsă scurt, era falsă.

Mi-a promis, pentru ceea ce urma să fac, discreție și o bună recompensă.

Menționez că pentru a scăpa de amenințări am acceptat la început să execut ceea ce îmi cerea. Conștient de gravitatea participării mele la o atare activitate, după ce a părăsit încăperea, am vrut să sesizez miliția. Dar firul telefonului fusese tăiat. Am rămas dezorientat. În acel moment individul a reintrat în casă. Văzându-mă cu receptorul în mână, mi-a spus, pe un ton ironic, că uitase să mă informeze că telefonul era în acea seară defect. Urma să-l dea el, a doua zi, la deranjamente.

Mult timp am fost cuprins de o mare spaimă, care mi-a paralizat orice urmă de voință. Am ajuns astfel la concluzia că ceea ce mi se cerea nu era, în fond, atât de

grav cum mi se părea. Nu făceam practic nicio crimă. Acum însă sunt conștient că fapta mea este reprobabilă.

Nu m-am adresat organelor de miliție, fiindcă mi-a fost teamă că sunt urmărit. Aveam convingerea că individul nu s-ar fi dat în lături să mă suprime fără scrupule dacă ar fi bănuit că-l divulgasem.

Întrucât am greșit, fără voia mea, rog să mi se acorde circumstanțe atenuante, obligându-mă să stau la dispoziția organelor de anchetă și să le ofer toate datele pe care le cunosc, spunând adevărul și numai adevărul. Drept pentru care semnez. Căsălean Tudor."

Maiorul Zidaru desenă pe o foaie de hârtie un triunghi echilateral. În cele trei colțuri scrise cu carioca roșie: „spital", „vila Căsălean", „accident planor". Scoase dintr-un dosar portretul robot întocmit de specialiștii inspectoratului. Privindu-l cu multă atenție, notă în centrul triunghiului o literă cu carioca neagră. „Așadar, iată cu cine dialogam eu amical, din când în când. În orice caz, ți se va înfunda urât de tot, cetățene!", zise maiorul încercuind litera din centru. Odiseea căutărilor se apropia de sfârșit. A doua zi urma să se desfășoare ultimul ei act, dacă totul decurgea conform planurilor elaborate în cabinetul colonelului Poenaru.

Ușor exaltat la gândul identificării infractorului care le dăduse atâta bătaie de cap, se apropie de calendarul de perete și rupse, dintr-o singură mișcare, fila ce indica

ziua anterioară „republicanelor”. Apoi, consultându-și ceasul, stinse lumina și părăsi biroul.

XXVI. Dialog în eter

Era dificil să definești destinația încăperii. Masa garnisită cu tot felul de scule, aparate electrice de măsură și control te putea duce cu gândul la un atelier de reparații electronice. Pereții capitonați cu pluș vișiniu sugerau însă un veritabil studio. O hartă mare, atârnată pe peretele din dreapta, și un glob pământesc, așezat pe un trepied, alături de un bust al lui Copernic infirmau primele păreri, pe care și le-ar fi făcut cineva destul de îngust, din spatele unui panou mobil, nu putea fi decât dormitorul. Comoda instalată în spatele panoului dovedea clar acest lucru. În spațiul rămas liber între panou și geam, era amplasată o masă tip birou, pe care trona un impresionant aparat de emisie-recepție radio, cu o sumedenie de beculețe și butoane.

Un avizat ar fi descifrat dintr-o ochire preocupările locatarului, profesorul Alec Săndulescu. În oraș multă lume cunoștea pasiunea de radioamator a bătrânului profesor. Puțintel la trup, în cămașă cu guler răsfrânt peste vestă, cu papuci în picioare, te așteptai dintr-o clipă în alta să-l vezi cu nepoțeii pe genunchi. Pe de altă parte, chelia lucioasă, o virtuală concurentă a globului

terestru din încăpere, și ochelarii legați cu sârmă trecută după lobul urechii, lăsau impresia că aveai în față un arhivar oarecare.

Deși pasiunea lui nu era ceva ieșit din comun, când se instalase în oraș și începuse să fie cunoscut, oamenii se mirau văzând că Alec Săndulescu nu era profesor de fizică sau de chimie, cum se așteptau, ci de... limbi străine. Pasiunea lui curioasă îi făcuse pe elevi să-l poreclească „moș diodă”. Dar atât porecla cât și vorbele ușor răutăcioase ale confraților nu-l afectau câtuși de puțin.

Bătrânul profesor „mătura” scala aparatului de la un capăt la altul care, ca de obicei, vorbea în toate limbile pământului, spre marea sa satisfacție. „Hai, băiețaș... încă nițel!”, își încurajă el aparatul, căutând un post anume. Semnalele morse îi încântau auzul cu muzicalitatea lor ascunsă profanilor. Ajunsese să recunoască mulți corespondenți după maniera de a bate semnalele. Și pe el îl recunoștea marea majoritate a celor cu care întreținea legături. Nu o dată unii, remarcându-i absența din eter, îi dăduseră telefon și se interesaseră ce s-a întâmplat. Cu casca pe urechi, concentrat ca niciodată la mesajele pulsând din eter, stătea pe recepție. Se uită la cronometru. Răpăiala din cască îl obligă să răsucească la minimum butonul potențiometrului. Profesorul nota cu înfrigurare, în

limbaj clar, semnificația semnalelor recepționate. „Apel general, apel general, apel general Y03 XPN, X03 XPN, XQ3 XPN. Bună seara! Te aud cu dificultate. Aici timpul este nefavorabil. A plouat toată săptămâna. Nu sunt semne că se va ameliora. Aștept prognoza pentru zilele următoare." Profesorul sesiză cu ușurință stângăcia cu care se transmitea mesajul. Răspunsul se auzea foarte slab. Răsuci butonul spre stânga. „Am înțeles. Regretăm timpul nefavorabil.

Vă recomandăm să plecați, oricum, în concediu. Dialogul dintre cei doi încetă brusc. În locul lui năvăliră în eter mai mulți radioamatori bulgari și iugoslavi care-și disputau frecvența. Opri aparatul și reciti în liniște însemnările. Își notă ora exactă a emisiei. Se apropie, apoi, de fereastră și trase draperia. Infinitul albastru al înaltului era spuzit de stele, anticipând o zi însorită, care avea să se adauge celor care trecuseră, nu puține la număr, spre marea satisfacție a amatorilor de ștrand.

La masa locotenentului Stavilă se afla, de astă dată, colegul său locotenentul Itu. Calm, poate prea calm pentru anii ce-i avea, citea un raport pe care îl terminase de scris. În felul său era un tip foarte original. Cel puțin așa i se păruse lui Stavilă. Aflase că tânărul său coleg se mișcă după un program foarte riguros întocmit. Vizitându-l odată, observase pe un perete al camerei

sale un program în care erau precizate, pe ore, activitățile zilnice – dușul scoțian, exercițiile de înviorare și câte și mai câte. La vederea lor, Stavilă exclamase involuntar: „un robot, nu alta!” Vorbise despre ciudățeniile colegului său, așa, cu titlul informativ și maiorul Zidaru. Se convinsese că el îi aprecia deopotrivă pe amândoi și ținea la ei ca la propriii săi copii.

— Tovarășe Itu, după câte am înțeles, ați urmat cândva un curs de radiotelegrafie! E adevărat?

— Exact, tovarășe maior! La casa pionierilor, pe vremea când eram elev.

— Oricum, știți mai multe decât mine în acest domeniu. Vă rog să citiți textul notat pe această foaie de hârtie și să vă spuneți punctul de vedere! îi spuse superiorului său, întinzându-i o jumătate de coală de hârtie dactilografiată.

În cursul dimineții, maiorul Zidaru fusese convocat la colonelul Poenaru. În anticameră întâlnise un bătrânel firav, îmbrăcat îngrijit. Avusese o vagă bănuială că invitația șefului era legată de vizita acestuia. Nu se înșelase. Persoana ce abia ieșise din cabinetul colonelului nu era alta decât profesorul Alec Săndulescu. Venise să informeze organele în drept că în frecvența alocată radioamatorilor și-a făcut apariția un emițător suspect, „un pirat”, atâta timp cât uza de

indicativul unei persoane plecate din localitate, în concediu. Precizase în câteva rânduri că își cunoaște foarte bine colegul, după „mână” și, în mod sigur, nu acesta emisese.

Când maiorul reveni în biroul său pentru a afla părerea locotenentului Itu despre mesaj, trebui să remarce din nou seriozitatea raționamentului tânărului ofițer.

— Este vorba de un dialog corect, tovarășe maior! Îmi permit o singură observație. Cei doi corespondenți au realizat o legătură prestabilită, într-un limbaj convențional!

Zidaru își exprimă îndoiala. Locotenentul înlătură însă temerile maiorului.

— În zona noastră n-a plouat de două săptămâni, dacă vă amintiți.

Spune-mi, tinere dragă, chiar nu mi-ai fost elev? Parcă te-aș cunoaște.

— Regret, tovarășe profesor, dar am făcut școala în București!

Dialogul se purta între profesorul Săndulescu și locotenentul Itu, în modesta locuință a radioamatorului, care acceptase să-i prezinte aparatul său.

— Și eu care credeam că mi-ai fost elev și mă bucuram!

XXVII. Certitudini și nu prea...

„Hotărât lucru, bibliotecarele au ceva aparte”, gândi locotenentul privind la fetișcana ce-și unduia trupul zvelt printre rafturi. Îl străbătu o umbră de regret că nu dăduse de mult pe acolo. E drept că în ultima vreme își cumpărase atâtea cărți, încât deplasarea la bibliotecă nu mai era o problemă chiar atât de stringentă. Dar parcă la bibliotecă mergi doar pentru cărți?! Se așeză la o masă ticsită cu ziare și reviste. Scrise pe dosul unei fișe: „Sunteți amabilă să-mi acordați câteva clipe? Locotenent de securitate Stavilă Ion.” După ce satisfăcu cererile de cărți ale elevilor de liceu ce foiau în jurul ei, tânăra luă fișa din mâna ofițerului și o citi fără a i se întipări pe față surpriza.

— Buletinul dumneavoastră, vă rog! spuse ea cu o voce care-i merse locotenentului drept la inimă. Cu ce vă pot fi de folos?

Locotenentul Stavilă îi arătă o fotografie.

— Nu este cititorul nostru, dar îl cunosc! Eram de serviciu la sala colecțiilor chiar atunci... Vă pot spune și dată, dacă vă interesează! zise tânăra căutând într-un registru de evidență. Da, am găsit! A cerut colecția ziarului „Zori noi” pe anul 1949. A rămas în sala de lectură nu mai mult de cincisprezece minute, după care a plecat mulțumindu-mi.

Ofițerul ceru și el aceeași colecție. Găsi ușor ceea ce-l interesase pe individul din fotografie. Satisfăcut părăsi biblioteca cu hotărârea fermă de a reveni în zilele următoare.

La mai puțin de o oră de la audierea medicului Căsălean Tudor, maiorul reveni la birou. Îi convocă de urgență pe cei doi locotenenți. Trebuia întocmit raportul cu concluziile. A doua zi aveau loc „republicanele" și colonelul Poenaru ordonase o ședință operativă pentru orele șase dimineața.

Pentru pregătirea operațiunii, maiorul Zidaru transcrise datele misiunii „Foka" în ordinea importanței lor.

1. A fost identificat omul cu „o mie de fețe" (Tăie cuvântul om și scrise „individul").

Deci: „tractoristul" = „binefăcătorul" anonim al inginerului Adrian Arbore = șantajistul medicului pensionar Căsălean Tudor = autorul triplei tentative de asasinare a tânărului Socol Sandu = Amfi, prietenul asistentei Mariana Vitoș.

Măsuri: va fi arestat mâine. La acțiune participă subsemnatul, locotenenții Stavilă și Itu, o grupă operativă dispusă în păduricea de la capătul pistei.

2. Manta Astrid a fost arestată. A spus totul? Nu cred! Prea bate monedă pe sentimentele ei față de inginerul

Arbore!

3. Nu se cunoaște autorul accidentului în care a fost ucis Moruz, alias Johan Vogel. (A fost descoperită mărturia acestuia, depusă în containerul din Gara de Nord). Moartea lui Moruz a fost accidentală?

4. Cine este Max? Unde se află?

5. Emisiunile „pirat”, descoperite de profesorul Alec Săndulescu, au vreo legătură cu aliajul „CASCO X. 4”? (Ce spun specialiștii?).

Cumpănind îndelung întreg arsenalul de date și soluții posibile, maiorul Zidaru își dădea perfect de bine seama că „șeful” nu va fi mulțumit. Prea multe necunoscute conținea „ecuația”! Și asta în momentul în care până la... Întrerupându-și gândul, se uită la ceas. Apoi li se adresă subalternilor:

— A mai rămas puțin timp până la ridicarea cortinei. Nu aveți trac, stimați tovarăși?

Cei doi ofițeri, concentrați asupra unei prime sinteze cuprinzând datele misiunii „Foka”, își priviră superiorul.

— Încă nu, tovarășe maior! Vom avea, probabil, dar la intrarea în scenă! zise Itu.

XXVIII. Incidentul de la capătul pistei

Ziua „republicanelor”, în ciuda celor mai sceptice

previziuni meteorologice, se dovedi a fi senină. Peste noapte plouase puțin, împrospătând gazonul aeroportului. Verdele intens se alătura solemn albului imaculat al planoarelor aliniate la start.

Deși până la începerea concursului mai erau două ore, locuitorii orașului începuseră să se adune pe latura de sud a terenului de zbor. În spatele spectatorilor se înșiruiau câteva tonete cu înghețată și băuturi răcoritoare, asaltate asiduu, în acele clipe de așteptare. Pe șoseaua de acces spre aeroport, agenții de circulație dirijau atent torentul de autoturisme ce se revărsa neîncetat.

Cei care nu reușiseră dintr-un motiv sau altul să părăsească localitatea pentru a privi la fața locului spectacolul, își fixaseră posturile de observație pe terasele blocurilor, în balcoane sau pe dealul cetății, ce domina orașul dinspre nord. Până și câțiva bolnavi din spital fuseseră scoși pe terase, pentru a participa la marele spectacol al zilei. Printre ei, Socol Sandu, scăpat ca prin minune din ghearele morții. Așezat într-un șezlong, ținea în mâini un binoclu oferit cu o zi înainte de locotenentul Itu, prietenul său atât de grijuliu. Toată lumea era în așteptare. Nimeni nu bănuia că în final se va desfășura o „competiție” de o factură deosebită. Ofițerii care participau la misiunea „Foka” își ocupaseră din timp locurile în dispozitivul ordonat.

Demonstrația aviatică debută în uralele mulțimii. Evoluția participanților se desfășura normal, fără incidente. Se stabiliră câteva recorduri. În jurul orei paisprezece, crainicul aeroportului comunică ceva în legătură cu demonstrația de gală. Vocea, amplificată de difuzoare, se contopea cu ovațiile mulțimii și zumzetul motoarelor.

Maiorul Zidaru urmărea încordat un planor „Foka". Începuse rulajul tractat de avionul din față: Apăsă butonul aparatului de emisie-recepție și comunică:

— Atențiune! Obiectivul se îndreaptă spre careul șapte! Confirmați!

— Recepționat! se auzi o voce impersonală.

Planorul tractat de avion parcursese câteva sute de metri pe pistă fără ca cineva să sesizeze că nu lua înălțime. Dispăru apoi din câmpul vizual al. Spectatorilor, pierzându-se în direcția lizierei din nordul aeroportului.

Locotenentul Stavilă își pipăi buzunarul. Metalul rece avu darul să-l calmeze. Aștepta liniștit întâlnirea cu odiosul individ. În scurt timp avea să-l cunoască sub adevărata lui înfățișare. Cuplul avion-planor se apropia de el. Îl zări în carlinga avionului pe locotenentul Itu. Când zgomotul încetă, auzi o voce precipitată venind din planor.

— Ce dracu faci acolo?

Stavilă „îl văzu pe Bănacu coborând nervos din planor Ieși din carlingă și locotenentul Itu, care se îndreptă spre Bănacu cu pistolul gata de tragere. Stavilă i se adresă însă pe un ton hotărât:

— Lasă, am eu o mică afacere cu dânsul!

Se apropie de instructorul de zbor, în ochii căruia sclipi fulgerător o speranță. Când ajunse la mai puțin de doi metri, Bănacu se întoarse fulgerător și încercă să-l lovească cu piciorul. „Aha, amprenta ticălosului!”, gândi Stavilă, retrăind pentru câteva clipe busculada căreia îi căzuse atât de neașteptat victimă în timpul variantei „Omega”. Posesor al unor reflexe bine formate, evită lovitura, prinzând piciorul agresorului și răsucindu-i. Urlând de durere Bănacu se prăvăli. În secunda următoare, însă, zvâcni încolăcindu-l pe locotenent cu brațe puternice. Stavilă se afla aproape în imposibilitatea de a mai acționa. Bănacu îi strângea gâtul ca într-o menghină. Itu privea înmărmurit scena, neputând face uz de armă pentru a nu periclita viața colegului său. Regreta amarnic că fusese de acord cu „joaca” lui Stavilă. Fiindcă devenise, fără voia sa, părtaș la încălcarea ordinului. Mintea îi lucra febril în căutarea unei soluții salvatoare. Devenii pentru moment stăpân pe situație, Bănacu șuieră cu ură:

— Aruncă pistolul! Repede! Dacă nu, amicul tău dă de dracu! Clar?

Pentru a-și întări spusele, strânse mai puternic brațele în jurul gâtului lui Stavilă. Itu nu avu timp să mediteze prea mult ce atitudine să adopte. Bănacu urlă din nou, de durere însă. Ofițerul reușise să se elibereze din strânsoarea periculoasă, printr-o mișcare de judo.

Bănacu se îndreptă împleticindu-se, escortat de cei doi ofițeri, spre autoturismul „Aro”, parcat într-o poieniță.

Văzând cum arătau hainele celui arestat, maiorul Zidaru bănui ce se întâmplase. Se uită la Stavilă care îi ocoli privirea, jenat.

XXIX. Mărturisiri complete

Maiorul Zidaru scrută fața celui anchetat. Trufia afișată în prima parte a interogatorului s-a topit treptat. Bănacu Zamfir adoptă o atitudine umilă.

— Tova... domnule maior... ați știut totul de la început? întrebă el.

Timbrul vocii îi era neschimbat.

— Nu înțeleg, cetățene!

— Ați știut... acum înțeleg de ce m-ați chestionat în legătură cu termicele și toate celelalte... dar... nu mi-am închipuit că... că locotenentul acela, Itu...

— Las-o baltă, cetățene! Dacă mai ai un grăunte de bun simț, reține că indivizii de teapa ta o sfârșesc

întotdeauna al dracului de rău...

Ancheta a durat aproape o săptămână. Aidoma înecatului, ce-și caută salvarea agățându-se și de firul de pai, Bănacu încercase să deruteze organele de anchetă. Inițial a recunoscut doar că avusese intenția să părăsească fraudulos țara.

Maiorul Zidaru reciti declarația. Până la un punct coincidea cu datele culese de ofițerii care participaseră la misiunea „Foka”.

Bănacu lucrase ca instructor de zbor fără motor în mai multe școli. Era divorțat de două ori. Plătea pensie alimentară pentru doi copii minori, rezultați din ambele căsătorii. Cultiva legături cu femei de moralitate îndoielnică. Conștient că nu va putea continua așa mult timp – în calitatea lui de pedagog i se pretindea o comportare ireproșabilă – în minte îi încolțise gândul plecării din țară. Făcuse o cerere de călătorie în Occident, pe care conducerea școlii nu o avizase. Atunci își făurise un alt plan, care, după părerea lui, i-ar fi asigurat, cu riscuri minime, părăsirea ilegală a țării.

„...În cadrul «republicanelor» trebuia să verifice condițiile de zbor pe ruta prevăzută pentru proba de distanță. Prilejul l-am considerat favorabil pentru a-mi pune în aplicare planul. Ajuns deasupra teritoriului Ungariei, unde se afla unul din punctele de control al zborului, era relativ ușor să-mi dirijez aparatul spre

Austria...”

În prima sa declarație Bănacu insistase pe intenția de a fugi din România. Raționamentul său părea simplu: fusese surprins în momentul decolării; deci i se putea, imputa cel mult tentativa de părăsire frauduloasă a țării. Despre eșantionul de metal nu știa nimic! Cine-l dosise în aparat? Habar n-avea! În orice caz amprentele lui nu vor putea fi relevate. Singurul martor – Sandu Socol – a fost înlăturat. Locotenentul Stavilă nu l-a recunoscut... Itu Nicolae? Cu el a fost zi de zi, dar nu i-a dat niciun motiv de bănuială. Deci nu au probe împotriva lui în afară de tentativa de părăsire ilegală a țării.

Bănacu își îndreptă spatele, pândind prudent, cu ochi iscoditori, mimica maiorului Zidaru. Preocupat de citirea unor hârtii, ofițerul părea să nu-i observe frământarea.

În materie de anchetă Zidaru nu era adeptul sistemului „fulger”: un torent de întrebări-surpriză care să-l zăpăcească pe anchetat, cu scopul de a-l determina să comită greșeli. O fi bun sistemul, dar cu Bănacu nu era cel mai indicat. Așa că, potrivit tacticii ce și-o impusese, îl lăsă să se frământe singur. Deși erau suficiente probe împotriva lui, un singur lucru nu fusese clarificat Bănacu acționase pe cont propriu sau...? Materialele existente nu atestau niciun fel de legături cu

Manta Astrid și ceilalți complici.

Căsălean Tudor menționase în declarația lui că îi vorbise de o anume „centrală”. Pentru cine lucra Bănacu?

— Cetățene Bănacu Zamfir, în afara celor declarate mai ai ceva de adăugat?

Bănacu se foi pe scaun. Întrebarea nu-l surprinse.

— Domnule maior, rog să nu mi-o luați în nume de rău... consider... că problema mea nu este de competența dumneavoastră... adică... a securității... Este adevărat, am avut în intenție să plec din țară... recunosc... recunosc... absolut totul.

— Ce vrei să spui, domnule Bănacu?

— Domnule maior... legal... ar trebui să fiu audiat de organele de miliție!

— Și care este deosebirea, cetățene Bănacu?

— Vedeți... eu consider că... nu am comis nicio faptă împotriva securității statului!

— Mă rog... Poate ai dreptate... Nu te grăbi însă. Vei fi cu siguranță cercetat și de organele de miliție pentru tentativa de omor! Ai reținut?

Bănacu nu-și pierdu cumpătul. Dimpotrivă. Schiță un surâs ce se voia inocent.

— Din câte știu, domnule maior, asemenea acuzații trebuie și dovedite.

Maiorul nu răspunse. Se prefăcu a se adânci, din nou,

în studiul hârtiilor din fața sa. Cu un creion roșu sublinia unele rânduri din filele citite.

Așezat la o măsuță, în colțul camerei, subofițerul stenograf îl urmărea atent pe Bănacu.

Într-un târziu, maiorul înălță capul și-l fixă cu privirea pe cel anchetat.

— Cetățene Bănacu Zamfir, ești acuzat de culegere de date cu caracter secret și de tentativă de a le secate în exterior!

Bănacu nu reacționă nici de astă dată.

Maiorul apăsă pe un buton situat în partea stângă a mesei. În cameră își făcu apariția Socol Sandu. Tânărul înaintă câțiva pași, după care se opri. Îl pironi cu privirea pe Bănacu. Pentru întâia oară acesta dădu semne evidente de neliniște. Își reveni însă adoptând o mină indiferentă.

Socol declară că Bănacu i-a solicitat informații legate de preocupările inginerului Arbore Adrian. În schimbul unor așa-zise avantaje în Occident, l-a îndemnat să-și părăsească țara, nu înainte de a-i procura un eșantion din aliajul realizat de inginer. Refuzându-l, Bănacu l-a amenințat că-l va suprima.

Confruntarea a continuat, apoi, cu Vitoș Mariana, Căsălean Tudor și tânăra de la sala de lectură a bibliotecii municipale.

O scurtă proiecție de film, realizată de locotenentul

Stavilă, îl determină, în cele din urmă, pe Bănacu să facă mărturisiri complete.

Începuse preparativele pentru fuga din țară. Recunoștea că vizita maiorului Zidaru la aeroport l-a descumpănit. La un moment dat aproape renunțase la ideea plecării. De la Mariana Vitoș a aflat despre invenția unui prieten al medicului Sedan, inginerul Arbore. Atunci a prins contur un nou plan. „Dacă e să plec, să n-o fac cu mâinile goale se gândise. După ce a cules unele date, Bănacu a înțeles că invenția inginerului putea fi o mină de aur, dacă era oferită cui trebuie. Așa că s-a pus pe treabă, folosindu-se cu abilitate și de Mariana Vitoș. Fata nu știa însă în ce anume constau cercetările inventatorului. Prudent, Bănacu nu forțase lucrurile. Îi erau îndeajuns micile amănunte din viața acestuia. Află, printre altele, că Arbore manifesta o preocupare exagerată pentru sănătatea sa. Ideea sustragerii eșantionului de aliaj i-a venit mai târziu. Era preocupat de obținerea formulei aliajului. Întâmplarea îi veni în ajutor. Unul dintre elevii săi era vecin cu fostul medic psihiatru al policlinicii municipale. În pauzele de zbor elevul relata, spre hazul general, tot felul de șotii făcute excentricului vecin. „Cică a ajuns la o concluzie originală privind hipnoza! I-am oferit persoana mea ca medium. A refuzat categoric afirmând că descoperirea o aplică numai în

scopuri terapeutice. Cred că e cam țicnit, săracul!”

Bănacu tatonase discret cercul de cunoștințe ale medicului psihiatru. Ceea ce află îi sugeră detaliile planului de obținere a formulei invenției inginerului Arbore. Se cunoștea modul în care Bănacu l-a constrâns pe doctorul Căsălean. La anchetă declarase cu cinism că dacă inginerul nu s-ar fi adresat organelor de securitate, „schema lui ar fi mers de minime. Vârâsem frica în Căsălean. Complexat de boală, Arbore nu ar fi rezistat și aș fi avut formula pe bandă de casetofon, smulsă prin hipnoză de psihiatru.”

Eșuând în această direcție, Bănacu n-a renunțat totuși la planul lui. Presat de timp – mai rămăsese puțină vreme până. La „republicane” a căutat să și-l apropie pe Socol Sandu. Aflase că acesta lucra ca tehnician chiar în echipa inginerului Arbore.

În cadrul variantei „Omega”, tânărului Socol i-a fost făcut un instructaj detaliat privind modul în care să „scape” în discuțiile purtate la aeroport unele indiscreții. Printre altele, trebuia să menționeze ziua în care mostra va fi transportată pentru testare de la institut la uzină și măsurile ce urmau a fi întreprinse pentru protejarea acesteia.

Bănacu a simulat pana de tractor. Făcându-l inofensiv pe Stavilă, a sustras mostra de aliaj. Nu știa că în realitate intrase în posesia unui fals, confecționat de

inginer tot la sugestia maiorului Zidaru. Deși Stavilă n-a reușit să-l identifice pe agresor, varianta „Omega” a clarificat unele date ale misiunii „Foka”. După părerea colonelului Poenaru, cel mai important rezultat a fost acela că prin sustragerea mostrei autorul furtului nu avea să-l mai deranjeze pe autorul invenției.

Cu puțin timp înainte de a termina interogatoriul, cei doi locotenenți fură surprinși de un nou ordin al maiorului.

— Schimbați-vă ținuta! Tovarășul inginer Arbore a rezervat o masă la „Ciuleandra”. Suntem invitații săi!

— Am înțeles, tovarășe maior! răspunseră într-un glas.

XXX. Posibile „Memorii”

Consfătuirea ținuse până seara târziu. Îi spusese totuși plutonierului adjutant Negroiu să fie pregătit de plecare la orele cinci dimineața. Colonelul era obișnuit, de ani de zile, cu somnul peregrin.

Deși își propusese, îndată ce urcase în autoturism, să adoarmă, odihna continua să-l ocolească. Se scursese o oră de la plecarea din București. Zumzetul discret al motorului și legănatul abia perceptibil al banchetei îi dădeau o stare de liniște, de relaxare binefăcătoare. În capitală reîntâlnise colegi de la începutul carierei de

ofițer de securitate. Anii de activitate au zburat pe nesimțite, odată cu tinerețea, pasărea fericirii, a primei iubiri și a găsirii rostului în viață. Ce făcuse în acești ani? Multe și poate... puține. Să stai cu pieptul în calea întunericului, când milioane de oameni, ieșiți din război, încearcă să aprindă lumina la vetrele lor. E mult?! Să arunci din stupul părintesc, mare cât lungul granițelor țării, trântorii pentru ca albinele să-și poată duce viața lor pașnică de truditoare. E puțin?! Greu de răspuns, când cel care întreabă e propria ta conștiință. Îl remarcase cineva pe el în șuvoiul acela înflăcărat, mai mult entuziast decât priceput în ale meseriei? Urmase la un semn al vremii chemarea partidului. Oamenii se uită mai mult înainte și nu aruncă decât, din când în când „priviri înapoi. Important e că ei merg liniștiți, fiindcă și tu ai netezit drumul care era presărat cu piatră ascuțită. Cutele de pe fruntea colonelului se destinseră. Fața i se lumină într-un zâmbet larg.

Contrar previziunilor, luna septembrie a anului 1948 se dovedise a fi mai caldă ca de obicei. Un tânăr subțirel, ce se pierdea în costumul mult prea larg pentru constituția sa firavă, se prezentă într-o dimineață la comandantul Biroului orășenesc de securitate.

— Mă numesc Poenaru Mircea! M-a trimis partidul să lucrez la dumneavoastră. Vă rog să-mi dați de lucru!

La auzul acestor cuvinte, rostite dintr-o răsuflare căpitanul surâse. Nu era cu mult mai în vârstă decât acest băiețandru pus pe fapte mari.

— Oho! mai întâi bine-ai venit! Ne bucură hotărârea dumitale! Cât despre lucru, e berechet!

Entuziastului tânăr nu-i rămase nici măcar o zi pentru a se acomoda. Chiar în prima noapte de la prezentarea sa se dădu alarma. Li se explică din mers despre ce era vorba. Uzina electrică „Secera și ciocanul”, fostă proprietate a bancherului „Grigore și fiii”, fusese minată. Explozia distrusese sala cazanelor și câteva tronsoane de conducte. În catastrofă pieriseră câțiva oameni, din schimbul de noapte.

Clădirea uzinei mai fumega. Grupa operativă compusă din cinci subofițeri, printre care și plutonierul Mircea Poenaru, comandată de un locotenent de cel mult douăzeci și doi de ani, încercui prăvălia bancherului din piața orașului. Tânărul comandant se apropiase de ușă încercând s-o forțeze. Din locuința aflată la etajul clădirii răzbăteau zgomote de mobile târâte în grabă în fața ferestrelor. Locotenentul le strigă celor din interior:

— În numele legii...

Nu apucă să termine somația. O rafală scurtă de pistol-mitralieră îl obligă să se furișeze sub scările din beton.

— Adăpostiți-vă! le strigă el subofițerilor. Mama lor, le venim noi de hac!

Dintr-o săritură se îndepărtă de imobil, postându-se în spatele unui chioșc. În urmă gloanțele mușcau cu lăcomie caldarâmul.

Duelul se prelungi până spre dimineață, când, cel mai mic dintre fiii bancherului, terminând munițiile, hotărî să se predea. Ceilalți membri ai familiei reușiseră să fugă și se ascunseseră în pădurea Bragadin încă de la începutul ostilităților.

— Hei tovarășu cel nou, i se adresă locotenentul. Vino încoace să vezi, pe viu, cum arată dușmanul de clasă!

Nu era cazul. Poenaru știa bine cum arăta, mai ales ăsta, care-i fusese coleg de liceu.

Aproape o lună a durat urmărirea celorlalți frați Grigore. Doi au fost uciși într-o ambuscadă. Al treilea a dispărut de parcă l-ar fi înghițit pământul. Unii îl credeau mort. Alții presupuneau că fugise în străinătate.

În câteva luni, răstimp în care participase la toate acțiunile mai de amploare, Mircea Poenaru se maturizase.

Într-o dimineață îl chemă la el comandantul.

— Tovarășe sublocotenent, mâine te prezinți la Departamentul Securității Statului. Ești așteptat la camera 101! E vorba de o treabă foarte serioasă. Pe aici

lasă vorbă că te duci să te însori! Ai înțeles?

— Am înțeles, tovarășe comandant!

— Atunci, noroc, și s-auzim de bine!

Două săptămâni sublocotenentul Mircea Poenaru fusese supus unui instructaj sever. Apoi părăsi capitala.

Paralizată pentru moment de naționalizare, reacțiunea găsi suficientă energie pentru a ridica din nou capul. Capabilă de orice pentru a compromite ideea că și muncitorul poate fi proprietar, chiar dacă nu avea blazon garnisit cu aur în bancă, sabotajele, crimele, cărora le cădeau victimă activiști de partid ori ofițeri și subofițeri de securitate, se țineau lanț. Se cereau măsuri ferme, hotărâte, care necesitau multă ingeniozitate, curaj și, de ce nu... talent.

Într-o dimineață ploioasă de la începutul lui octombrie 1949, un tânăr necunoscut prin partea locului sări din trenulețul forestier care se opintea bătrânește spre vârful Măgura. Scotoci cu privirea împrejurimile și se îndreptă spre singura clădire mai arătoasă a așezării, o cabană din lemn rotund de brad, înnegrită de vreme.

Aparatul de radio de la bordul autoturismului depăna o melodie pe versuri de Mihai Eminescu. Vocea solistei avea un timbru plăcut. Plutonierul observase în

oglinda retrovizoare o tresărire pe chipul. Colonelului. Crezu de cuviință să închidă „măgăoaia”, cum obișnuia el să numească radioul, pentru a nu deranja.

— Te rog, lasă-l deschis, tovarășe Negroiu! spuse Poenaru închizând ochii din nou.

„...o cale atât de lungă...” Melodia se acorda atât de bine cu... gândurile care-i dădeau târcoale.

La o lună de la angajare, Ion Băran observă că domnul Cricoveanu, șeful punctului forestier, începuse să-i arate interes. Și nu se înșelase. Fu invitat chiar la un păhărel.

— Să știi că sunt foarte mulțumit cum lucrezi! începuse șeful.

— Fac și eu ce pot! răspunse tinerelul căruia vântul și ploile îi aspriseră vocea și pielea obrazului.

— Mă întrebam la ce-ți trebuie ție munca asta?!

— Păi e simplu! Îmi trebuie bani!

— Bani? Bine, bine, dar bani se pot câștiga și... altfel!

— Eu atâta știu, să muncesc!

— Da, dar nu ți se pare că îi cauți cam departe?

„Aha, m-au verificat, deci!” gândi tânărul. Zise cu aer nevinovat:

— Cum departe?

— Păi spuneai că ești din părțile Năsăudului!

„Asta n-am spus-o!” gândi el. Răspunse:

— Eu muncesc oriunde, numai să fiu bine plătit!

— Ai dreptate! zise Cricoveanu, ciocnindu-și paharul de al tânărului. Îl duse apoi la buze și gustă băutura. Băran îl dădu, în schimb, peste cap dintr-o mișcare, așa cum observase că fac ceilalți.

— Și-apoi mai e o chestie! Cum să vă spun eu...

Făcu o pauză, atât timp cât își umplu din nou paharul, apoi continuă:

— Am avut niște necazuri. L-am bătut pe unul! Nici nu știu cum a fost! Cred că eram beat! S-a zis că e o treabă politică la mijloc! Au venit noaptea, acasă să mă aresteze! Am fugit! Aici n-or să mă găsească în mod sigur. Numai dacă dumneavoastră...

— În privința asta fii liniștit! Pe mine mă interesează să muncești bine!

Ciocniră din nou paharele. De astă dată din inițiativa tânărului. Pentru a fi crezut, trebuia să răspundă cât mai inteligent cu putință.

— Hm, ce politică făceai dumneata de voiau să te aresteze?

— Eu unul n-am făcut niciun fel de politică! Dar așa s-a zis în sat! Aș fi lovit, cică, în organul puterii populare!

— Și n-a fost așa?!

— Știu eu? Așa o fi fost! Adevărul este că dacă milițianul nu se lega de fata mea, nu se întâmpla nimic.

Cricoveanu nu insistă vizibil să afle amănunte. Știa el cum să-l tragă de limbă pe băiețandru. Își apropie gânditor păhărelul de buze. Băran îi remarcă, dintr-o privire, dantura îngrijită. Avea un molar din aur.

— Oh! Ai lovit un milițian?! izbucni Cricoveanu admirativ.

— Da, pe ajutorul șefului de post. Dădea târcoale prin ograda fetei cu care voiam să mă însor. El a fost de vină! A scos pistolul la mine, în bodegă. I-am luat arma și l-am lovit cu ea peste scăfârlie. S-a întins cât era de lat pe podea. Asta a fost!

— Aha! Cricoveanu avea un râs bolovănos. Dar ce mâini albe, cu degete prelungi, de pianist?! Ești nostim, tinere!

Băran râse și el. Era mulțumit. În primul act al „comediei” se descurcase destul de bine.

Banda lui Arvinte teroriza întreg ținutul. Bine organizată, nu prea numeroasă, dispunând de ascunzători, depozite de alimente și muniții suficiente, își făcea apariția în cele mai neașteptate locuri. Erau fii de chiaburi, foști ofițeri sau subofițeri, legionari, criminali de război care nu mai aveau ce pierde, o adunătură pestriță fără scrupule, exersată în meșteșugul armelor. Țelul? Răzbunarea pe cei care le luaseră avuturile și privilegiile sociale, sabotarea tinerei

orânduiri sociale ce începuse să prindă viață în țară. Haita de criminali, îmbrăcată în cojoace sau în vechi uniforme ale armatei române sau germane, lovea fără milă. Le căzuseră victime țărani care lucrau pe ogorul întovărășirilor agricole sau al colectivelor, reprezentanți ai poporului în organele puterii de stat, pe care îi împușcau „pentru a servi de învățătură".

Câteva acțiuni de încercuire și lichidare a bandei au eșuat, Aveau fiecare din ei destule crime pe conștiință pentru a nu se aștepta la vreun act de clemență din partea autorităților. Luptau cu disperare. Din banda lui Arvinte făcea parte și fiul bancherului Grigore.

La consfătuirea de la București, colonelul Poenaru fusese informat că s-a dat, în sfârșit, de urma lui Liviu Grigore. Stătuse un timp în preajma lui Horia Sima. Conflictele personale, ivite între cei doi, l-au obligat să-și mute reședința din Spania. A mai fost reperat la Paris. În ultima perioadă i se pierduse urma. Se presupunea că lucrează pentru un serviciu special și că nu era străin de acțiunile întreprinse în cazul aliajului românesc „CASCO X. 4".

Într-o dimineață Cricoveanu se apropie de Ion Băran. Îi șopti confidențial:

— Am aflat că miliția din comună se interesează de

persoana dumitale!

Tânărul păstră un moment de tăcere. Apoi își exprimă îngrijorarea.

— Va trebui s-o șterg și de aici!

Cricoveanu îl privi cercetător.

— Unde vrei să pleci? Ăștia te vor găsi oriunde!

— O să mă descurc eu cumva! mai sunt destui munți în țara românească! Poate încerc să trec... granița! Au mai făcut-o și alții. Nu intru eu la apă chiar așa simplu, domnule Cricoveanu!

Celuilalt îi plăcu răspunsul tânărului.

— În acest caz aș putea să te ajut!

— De ce-ați face-o? îl întrebă Băran, privindu-l mirat.

— Uite așa, pentru bani!

— Bani? întrebă tânărul pufnind în râs. Credeți că eu am chiar atât de mulți bani ca să vă...?

— Nu pentru banii dumitale, băiete! Pentru ai mei!

Tânărul deveni deodată serios, neînțelegând unde Voia să ajungă Cricoveanu. Acesta continuă cu vocea sa guturală, dură.

— Da, pentru banii mei! Nu te mira! Eu nu sunt un calic ca voi, ăștialalți! Mi-au luat totul! Nume, bani, avere! Crezi că un om ca mine ar fi stat de florile mărului aici, să-l mănânce păduchii?! Nu, băiete! Dacă am trăi alte timpuri acum aș fi pe Riviera sau la Paris! Dar așa cum stau lucrurile, n-am încotro! Fără bani

ești... mort.

Cricoveanu se uită țintă în ochii tânărului. Observând că acesta avea o privire aprobatoare, zise:

— Uite despre ce este vorba. Mă ajuți să-mi recuperez banii și pe urmă o întindem dincolo, împreună! Aranjez eu. Ce zici?

— Dacă dumneavoastră credeți că e bine, eu...

„Mâine, 16 octombrie, orele șase dimineața va fi incendiat magazinul sătesc din Arini. Semnat: Vasilică."

„Diseară, la orele douăzeci și două, va fi atacat postul de miliție Feneș. Semnat: Vasilică."

„Doi bandiți, Ciobanu Gheorghe și Ognean Ilie se află în satul Mărtinești. Culeg date despre președintele colectivului. Semnat: Vasilică."

„În zona Munților Aluniș, la circa cinci sute de metri spre nord de stâna lui Josan, într-o văioagă, se află un depozit de muniție și alimente. Semnat: Vasilică."

Foarte exacte, informațiile transmise de Vasilică, alias Ion Băran, în realitate sublocotenentul Poenaru Mircea, au dus treptat la lichidarea bandei lui Arvinte.

După îndeplinirea cu succes a misiunii, tânărul ofițer a fost avansat la gradul de locotenent. S-a întors să lucreze la Biroul orășenesc de securitate.

Prin fața ochilor începură să alerge siluetele de sticlă,

lucind în soare, ale serelor. În câteva minute intrau în oraș. Colonelul se dezmorți prin câteva mișcări scurte ale brațelor.

Ajuns la inspectorat îi convocă pe toți ofițerii însărcinați cu rezolvarea misiunii „Foka”.

XXXI. Prezentați-vă la „Cumulus”!

— Fiecare a lucrat pe cont propriu! Nicio legătură între Manta Astrid și Bănacu Zamfir! spuse locotenentul Stavilă.

Maiorul Zidaru î. Și aprinse tr țigară cu gestul său obișnuit.

Discutau la o masă aflată pe terasa motelului „Ciuleandra”. Erau în așteptarea inginerului Arbore. În acea zi, invitatul lor de onoare.

— Numai aparent, locotenente! răspunse maiorul. Făcu o pauză. Trase adânc în piept fumul țigaretei. Continuă ca pentru sine: Da. Da, numai aparent! Cei doi au totuși ceva comun...

Nu-și termină ideea, deoarece de masa lor se apropie ospătarul.

— Sunteți chemat la telefon!

Zidaru se ridică, traversă și intră în barul motelului.

„Prezentați-vă la «Cumulus»!” rosti sec banda-robot, pusă în funcțiune de ofițerul de serviciu.

Trebuia să plece urgent. Chemă ospătarul. Achitară nota de plată. Câteva minute mai târziu goneau cu toată viteza spre inspectorat. Se dăduse alarma.

În cadrul acțiunii, grupa operativă condusă de maiorul Zidaru, alcătuită din locotenenții Itu, Stavilă și doi subofițeri, „atacă" pădurea Bragadin dinspre nord. Trecuse de orele douăzeci și trei. Dispuși în lanț, scotoceau zona într-o liniște desăvârșită.

Doctorul Emilian Sedan dorea cu orice preț să-și întâlnească în acea seară prietenul. Avea un motiv serios. O mutație însemnată urma să se petreacă în statutul său. Social. Și voia, cu orice preț, ca Adnan Arbore să-i fie părtaș la bucurie. Formă numărul de telefon al inginerului.

— Alo, Ad? la telefon Sedan! Bună, amice! Ce program ai în seara asta?

— Sunt ocupat, Sed! Te rog iartă-mă!

— La naiba, ai putea fi și tu liber pentru prietenul tău cel mai bun! Voiam să te invit la „Ciuleandra"! Am o surpriză pentru tine!

— Îți repet, Sed, nu pot! Iartă-mă, dar asta-i situația!

— Ascultă, Ad, lasă gluma! Uite, îți și spun despre ce e vorba. Mi-a sosit logodnica de la Cluj. Și am hotărât să ne căsătorim!

— Îmi pare tare rău, Sed! Astăzi nu mă simt deloc bine! Am luat o doză prea mare din medicamentul „CASCO X. 4”, recomandat de tine. Și mi-a provocat o febră teribilă.

— Alo, Ad! Ce tot vorbești...

Inginerul nu-l lăsa să termine. Închise brusc telefonul. Într-un fotoliu, un bărbat corpolent, cu părul alb, mângâia ostentativ un pistol minuscul.

— Cine era persoana? întrebă glacial.

— Un prieten, medic!

— Bine, bine...! mormăi el, îndreptându-se spre priză și scoțând ștekerul. Ca să nu fim „deranjați”! spuse accentuând cu răutate ultimul cuvânt.

Doctorul Sedan nu-și putea explica, în niciun fel, ciudata purtare a prietenului său. „Straniu, da, da, foarte straniu! auzi, medicamentul CASCO X. 4! Așa ceva nu există! Ia stai... CASCO X. 4... CASCO X. 4. Am auzit, oare bine?” Formă din nou, de mai multe ori, numărul de telefon al inginerului. În zadar. Asta mai lipsea, acum! Dacă n-o fi cumva...

În câteva minute rula, în automobil, spre locuința inginerului. Logodnica sa rămăsese nedumerită de o plecare atât de precipitată, deși îi explicase că undeva se întâmplase un lucru foarte grav. Și asta celui mai bun prieten.

Pădurea Bragadin ocupa o suprafață deloc neglijabilă. Se luase hotărârea încercuirii ei. Un cleşte de oameni înarmați se strângea neclintit. Emițătorul radio cu indicativul „YO3-XPN” fusese localizat în careul patru. La acțiune participau și câțiva membri ai gărzilor patriotice, de la uzina pilot. Printre ei, Sandu Socol, acum restabilit. Fusese selecționat să reprezinte țara la concursul internațional de planorism, ce urma să se desfășoare la Praga, unde trebuia să plece chiar a doua zi.

La volanul automobilului, Emilian Sedan străbătu în viteză distanța ce-l despărțea de locuința inginerului Arbore. Își parcă mașina în fața blocului. Luminile erau aprinse. Avu o ușoară strângere de inimă. Asta nu prevestea nimic bun. Sună de câteva ori, dar nu-i deschise nimeni. Insistă. În zadar. Își aminti că avea și el o cheie. I-o dăduse cândva Ad, nu cu mult timp în urmă, „pentru orice eventualitate”. Coborî și cotrobăi în cutia pentru acte de bord. Reveni, reușind în sfârșit să pătrundă în apartament. Aprinse lumina. Totul părea în ordine. Remarcă însă un lucru curios. Telefonul era scos din priză. Ori știa foarte bine că Ad nu avea un asemenea obicei. Sesiză apoi, vag, în încăpere un miros ciudat. Nu-i rămânea altceva de făcut decât să anunțe autoritățile. Introduse telefonul în priză și formă, fără

cea mai mică ezitare, numărul Inspectoratului de interne.

La lumina palidă a unei lanterne-licurici, maiorul Zidaru privea când și când harța și busola. Colonelul Poenaru le încredințase sectorul cel mai delicat. I se comunică prin radio că în apropierea pădurii fusese descoperit un „Mercedes”, proprietatea unui cetățean străin. În apelul către toate grupele se semnala dispariția inginerului Arbore și se ordonau măsuri pentru salvarea sa imediată. „YO3- XPN” nu mai răspunse în eter, deși goniometrele mobile pândeau în permanență frecvența pe care emisese anterior.

„Dacă Max este una și aceeași persoană cu Liviu Grigore, presupun că s-a ascuns în cabana ocolului silvic! își spuse maiorul. După datele pe care le deținem s-a emis din perimetrul cabanei!”

Colonelul Poenaru adăugase la plecarea lor în misiune că în urmă cu ani, frații Grigore fuseseră răpuși. Acolo, după ce împușcaseră doi ostași din trupele de securitate. Nu era exclus ca asasinul să fi revenit pe locurile uceniciei!

„Numai de nu i s-ar întâmpla nimic inginerului!” se frământa Zidaru, sub povara gândurilor negre ce-i dădeau târcoale.

Urmând o potecă acoperită cu frunziș și ierburi, își

dădură seama că se aflau pe drumul cel bun. Din loc în loc iarba fusese călcată, lujerii rupți...

— Atențiune! Sunt Z. 1, sunt Z. 1. Vânatul a trecut prin punctul 10, îndreptându-se probabil spre vizuina C. Aplicăm varianta „zero”. Terminat! Recepție! rosti în aparat maiorul Zidaru.

— Am înțeles! răspunse conducătorul acțiunii.

XXXII. Aventura inginerului Adrian Arbore

Autoturismul Aro în care se aflau maiorul Zidaru, inginerul Arbore, locotenenții Stavilă și Itu încheia convoiul de mașini care se înapoiau în oraș. Atmosfera era cât se poate de destinsă. Ultimul act al piesei ce-i ținuse atâta timp încordați fusese jucat cu succes. Infractorul se apărase cu îndârjire, dar reușiseră să-l captureze viu și fără pierderi. Era un rezultat care-i bucura pe toți.

— Ei, și cum spui că a fost „în captivitate”, tovarășe inginer? deschise maiorul discuția.

— Foarte interesant, tovarășe maior! Am trăit câteva ore o experiență unică în felul ei!

— Chiar așa? se prefăcu Zidaru că nu înțelege, dorind să-l determine pe inginer să povestească.

— În orice caz mi-am descoperit cu această ocazie talentul de detectiv! se lansă inginerul în conversație.

— Ce-ar fi să ne relatați și nouă cum s-au petrecut lucrurile? netezi drumul povestirii și locotenentul Stavilă.

— Nu știu în ce măsură o să vă satisfacă harul meu de povestitor! încercă Arbore să se sustragă, în glumă, curiozității celor prezenți.

— Ei, lăsați că i-am ascultat noi pe alții! glumi locotenentul Itu, făcând cu ochiul.

— Totul s-a petrecut așa cum s-a petrecut, fiindcă nu m-am învrednicit nici până azi să-mi instalez un vizor la ușă. Poate din neglijență, poate din cauza concepției mele că nu le e necesar decât locatarilor cărora le place să trăiască izolați și să nu primească decât vizite rare. Așa că am luat de bună farsa cu poștașul. Să fi fost ora opt fără un sfert, când cineva a sunat la ușă. Analizam o partidă din ultimul număr al revistei de șah. Am lăsat revista și am întrebat cine-i. De dincolo de ușă o voce a răspuns „poștașul”. Apoi a adăugat: „Aveți o telegramă, tovarășe inginer!” Nu mi-am pus, o singură clipă, problema că n-ar fi așa. Am deschis. Când colo, în hol a năvălit o matahală care numai a poștaș nu semăna. Am încercat eu să-i barez calea și să-l iau la rost. Dar parcă am avut cui vorbi! M-a îmbrâncit și mi-a șoptit printre dinți, fluturându-mi pistolul pe sub nas, să stau cuminte. Mi-am dat seama că nu glumea defel.

— Trebuia să-i faceți o fentă de jiu-jitsu, să nu se mai

adune de pe parchet! Știu doar că ați urmat niște cursuri când erați student! spuse locotenentul Stavilă.

— Ușor de zis, greu de făcut, tovarășe locotenent! Din facultate n-am mai practicat asemenea soi de luptă. Dacă nu-mi reușea figura, ce făceam? Trăgea și gata! Mi-am revenit din stupefacție, căutând să aflu o ieșire din situația în care eram. M-am gândit că indivizi care folosesc ca argument forța pot fi înfrânți făcând uz de judecată. Hotărât să apelez la o stratagemă la momentul oportun, m-am liniștit străduindu-mă să înțeleg ce voia namila aceea înarmată de la mine. A apucat să-mi spună că trebuia, la lăsarea întunericului, să-l urmez la o mașină ce ne aștepta jos și care avea să ne ducă într-un anumit loc. Tocmai atunci a sunat telefonul. Mi-a spus să ridic receptorul, dar să fiu atent ce răspund. Altfel o să am de-a face eu pistolul lui. Mă sunase doctorul Sedan, invitându-mă insistent la „Ciuleandra”. Eram invitatul lui și al logodnicei sale. M-am prefăcut bolnav și l-am rugat să mă scuze. El nu și nu. Ca să-l fac să înțeleagă că sunt într-o situație specială, i-am spus că mă simt rău din cauza medicamentului „CASCO X. 4”, recomandat chiar de el.

Un hohot de râs sănătos răsună din interiorul autoturismului.

— Nemaipomenit ai fost, tovarășe inginer! Și banditul cum a reacționat la auzul numelui „medicamentului

CASCO X. 4”? se interesă maiorul.

— N-a zis nici pâs!

— Și ce-a mai fost? grăbi o voce reluarea povestirii.

— Ce să fie? M-a lăsat să-mi rezolv în liniște problema de șah. Mă păzea, admirându-și pistolul. La căderea întunericului a scos din buzunarul interior de la piept o cutie plată din plastic, de dimensiuni reduse, un fel de spray. L-a îndreptat spre mine și a apăsat pe buton. Atât mai țin minte. Mi-am revenit abia în cabană. Probabil eră un narcotic special. Mi-a spus, încântat de răpirea fără complicații, că am coborât eu însumi până la mașină, mergând fără nicio dificultate. Și că de la automobil până la cabană tot pe propriile-mi picioare aș fi mers. Tot atunci m-a asigurat, cu cel mai oribil rânjet, că nu trebuia să-mi fie teamă, deoarece nu dorea să-mi ia viața, ci să mă folosească drept monedă de schimb, în cazul că nu ar fi reușit să părăsească țara ca simplu turist, așa cum venise. Transmisese ceva prin radio. Am fost convins că mesajul avea să fie interceptat de stațiile gonio și că, emițând din cabană, cu un aparat portabil de emisie-recepție, își trădase singur bârlogul. Mă așteptam să vă văd apărând din clipă în clipă. Îmi spusese să mă pregătesc sufletește, fiindcă după miezul nopții urma să-l însoțesc.

— Mâinile vă erau legate, tovarășe inginer? se interesă șoferul, cuprins și el de febra interesului

general cu care era urmărită relatarea.

— Bineînțeles! Încă de la sosire. Mă așezase cu spatele lipit de perete. O poziție destul de comodă. Eram curios ce o să se întâmple. La un moment dat am auzit în spatele cabanei un foșnet, ceva care aducea a pași. Bănuiam că erați dumneavoastră. M-am hotărât să uzez de un șiretlic. Mi-am zis că, dacă sunteți prin apropiere, trebuia să vă anunț cumva că suntem acolo și, în același timp, distrag atenția infractorului de la fereastră și de la ușă. Am scos un țipăt ascuțit, foarte puternic. M-am prăvălit la pământ, simulând o suferință abdominală. S-a repezit la mine. Căzuse în plasă. M-am gândit să-l lovesc, dar n-a mai fost nevoie. Cineva l-a somat în clipa următoare. Luat prin surprindere, a tras la întâmplare. Uitase de mine. Încerca să-și apere pielea.

— Ideea dumitale a fost binevenită, tovarășe inginer, altfel ar fi fost mult mai greu să ne strecurăm spre intrarea cabanei fără a fi simțiți de bandit.

Autoturismul intrase pe bulevardul principal al orașului.

— Unde vă lăsăm, tovarășe inginer? Acasă?

— Nu vă mai deranjați, tovarășe maior! Merg și pe jos!

— Dar nu-i vorba de niciun deranj, tovarășe inginer! spuse Zidaru.

Mașina ajunse pe aleea ce ducea spre blocul în care

locuia Adrian Arbore.

— Nu uitați invitația de mâine, la „Ciuleandra”! zise el.

XXXIII. Din raportul cu concluzii

Maiorul Zidaru răsfoia paginile voluminosului dosar al misiunii „Foka”, oprindu-se minute în șir asupra lor. Revenea, când era nevoie, la cele studiate anterior. O ultimă confruntare a datelor și concluziilor, apărute pe parcursul misiunii încheiate de curând, nu putea decât să certifice concluziile raportului final. Fapte și întâmplări care cu un anumit timp în urmă erau simple supoziții, deveniseră certitudini. Altele, mai ales unele dintre presus punerile inimosului locotenent Stavilă, fuseseră infirmate.

Își aprinse cu gesturi mecanice o țigară. Era cu totul absorbit de lectura paginilor pe care le avea în față, retrăind cu fiecare rând momente din cadrul misiunii, interogatorii, biografii, mărturisiri ale celor implicați în goana pentru sustragerea descoperirii inginerului Arbore. După gongul final devenise clar că acest produs al inteligenței românești fusese, în același timp, ținta a două tentative de sustragere, fără nicio legătură între ele. Pe de o parte atentase la securitatea aliajului „CASCO X. 4” grupul având-ul ca exponent principal

pe Liviu Grigore, „dispărut” fără urmă din anul 1949, fiul proprietarului Societății, „Grigore și fiii”, intrat în slujba unui serviciu de spionaj străin. Cealaltă tentativă de sustragere a aliajului aparținea lui Bănacu Zamfir, instructorul școlii de zbor fără motor.

Cum acționaseră?

La început, ofițerii însărcinați cu rezolvarea misiunii „Foka”, inclusiv colonelul Poenaru, fuseseră tentați să creadă în existența unei singure direcții de acțiune. Pe parcurs, însă, datele obținute dovediseră clar delimitarea de interese.

Zidaru se concentră asupra unei pagini din raport, confruntându-se, din când în când, cu unele file din dosarul misiunii: „Manta Astrid, de profesiune ghid O.J.T., în localitatea... necăsătorită, este recrutată de Liviu Grigore în timpul unei deplasări în străinătate. Are drept misiune pătrunderea în preajma inginerului Arbore, cercetător la Institutul... și sustragerea documentației referitoare la aliajul «CASCO X. 4» descoperit de acesta. Ca modalitate de comunicare între Manta Astrid și patronii săi se stabilește o banală corespondență cu mătușa Clara Murgeanu din străinătate. În realitate, un ingenios schimb de mesaje cifrate?

Manta Astrid, începe să lucreze la un an de la recrutarea ei de către oficina de spionaj străină.

Depășește, relativ ușor, primele momente ale noului ei rol – acela de spioană activă – și trece la acțiune. O întâmplare – sosirea logodnicei medicului Sedan Emilian, asistentă universitară ce îi fusese anterior îndrumătoare la cursurile de limbi străine, o ajută să pătrundă în anturajul inginerului, fără ca acesta să bănuiască ceva. Primul pas fusese făcut. Dându-și seama că Arbore Adrian o agreează, uzează de toate mijloacele pentru a-l cuceri și a pătrunde astfel în locuința acestuia. Are grija să îndepărteze orice suspiciune privind prezența ei asiduă în imediata apropiere a cercetătorului. Pentru a-și consolida reputația de cetățeană onestă, cu prilejul unei ieșiri cu un grup în străinătate, predă la vamă un plie, expediat de inginerul Arbore. Plicul conținea o nevinovată corespondență șahistică – una din pasiunile inginerului. A. Marița știa care e adevărul. Fapta sa nu-și atinge scopul. Ofițerii misiunii «Foka» continuă s-o aibă în atenție. În urma unei acțiuni concepute de colonelul Poenaru și maiorul Zidaru este surprinsă fotografiind documentația aliajului «CASCO X. 4». Capcana chimică a lucrat cu exactitatea prevăzută de ofițeri. Ea nu știa însă că documentația respectivă fusese «confecționată» de inginerul Arbore, la sugestia maiorului Zidaru. Tot inginerul Arbore «fabricase» și eșantionul sustras de instructorul de zbor.

Deși degetele numitei Manta Astrid au fost proba evidentă a activității ei ilicite, nu s-a trecut la reținerea sa, în scopul urmăririi și identificării complicilor eventuali și a filierei de scoatere din țară a microfilmului. S-a stabilit, astfel, că prin punctul de frontieră Stamora-Moravița intrase în țară turistul Johan Vogel, una și aceeași persoană cu transfugul român Moruz Grigore. Avea misiunea de a lua legătura cu Manta Astrid și de a executa ordinele acesteia. S-a stabilit la motelul „Ciuleandra". La puțin timp s-a hotărât să aducă la cunoștința autorităților române rolul său în această misiune de spionaj. Și-a propus, mai întâi, să-l identifice pe Max, prezentat de Astrid Manta ca fiind șeful întregii acțiuni. Pentru a preveni o eventuală sustragere a documentației invenției românești a sesizat telefonic organele Ministerului de interne.

Insistențele lui Moruz de a-l cunoaște pe Max au dat de bănuit. La ordinul lui Max, Manta Astrid, a expediat o scrisoare Inspectoratului de interne, prin care Moruz este semnalat ca posibil autor al sustragerii secretului unei invenții românești. Max îl lichidează pe Moruz, simulând un accident de automobil.

Axente Zidaru își ridică pentru o clipă privirea. Revăzu, parcă aievea, masca de seninătate sub care Liviu Grigore – fost Max – apărea la interogatoriu. „...sunt cetățean străin și nu răspund întrebărilor decât

în prezență avocatului meu!”, protestase el la început. Apoi, pus în fața probelor evidente ale faptelor sale – spionaj, crimă cu premeditare, sechestrare de persoane etc., aroganța lui pălise.

Maiorul se cufundă din nou în lectura paginilor raportului. Cine era Fernando Léopold și cum intrase el în toată această combinație?

Turist străin, sosit în România ca vizitator, fusese ales de Manta Astrid drept curier pentru transportul microfilmului în străinătate, în locul lui Moruz, scos din rol. Și aici, rolul hotărâtor l-a jucat Astrid, care și-l apropiase relativ ușor, determinându-l să scoată din România o cutiuță, conținând, după spusele ei bijuterii, destinată mătușii Clara Murgeanu, de fapt căsuța poștală a oficinei de spionaj din exterior.

. Locotenentul Stavilă, care l-a reperat în anturajul numitei Manta Astrid, a fost sesizat de un lucrător de la autoservice – Fernando Léopold îi oferise o mare sumă de bani în schimbul procurării unui banal borcan destinat lichidului de frână de la automobil. Ceea ce l-a intrigat pe lucrătorul respectiv era faptul că străinul îi ceruse să-i confecționeze recipientul respectiv dintr-un material opac.

La punctul de trecere al frontierei locotenentului Stavilă a găsit cutia cu „bijuterii” ascunsă în recipientul respectiv. În realitate, cutia conținea microfilmul

documentației „confecționate” de inginerul Arbore Adrian și fotografiată de Manta Astrid.

XXXIV. În loc de epilog

Arestarea lui Liviu Grigore, alias Joseph Renner, alias Max, a lămurit și restul necunoscutelor din „ecuația” pe care o rezolvaseră ofițerii care participaseră la misiunea „Foka”.

El o recrutase pe Astrid Manta la întâlnirea din cocheta vilă Jeannine. Tot el îl instruise pe Moruz la „Golgota”. Pentru că Moruz, alias Johan Vogel, urma să joace rolul de prim curier între Astrid Manta și vila Jeannine. Devenit incomod, Moruz a fost suprimat cu sânge rece de același Liviu Grigore, după ce anonima, semnată atât de inofensiv „un cetățean cinstit”, fusese expediată Inspectoratului de interne în scopul derutării cercetărilor.

Tot Liviu Grigore, veche „cunoștință” a colonelului Poenaru, a avut ideea ca cetățeanul străin Fernando Léopold, comis voiajor, reținut la frontieră de locotenentul Stavilă, să fie folosit ca al doilea curier.

Văzându-se încolțit, după arestarea complicei sale Astrid Manta, Liviu Grigore l-a răpit pe inginerul Adrian Arbore. În schimbul vieții acestuia voia să obțină ieșirea din țară.

La interogatoriu, în prima fază, a adoptat o atitudine cinică față de anchetatori. Nu aflase de reținerea lui Fernando Léopold. Nu știa nici că documentația fotocopiată de Astrid Manta fusese un truc bine regizat.

Aflând adevărul de la ofițerii care îl anchetau, în fața probelor evidente, Liviu Grigore a făcut. În cele din urmă, mărturisiri complete.

Intrase în România sub numele de Joseph Renner, pentru a grăbi acțiunea de sustragere a documentației aliajului „CASCO X. 4”. Tot el uzase de indicativul radioamatorului YO3-XPN, fără a bănui că fusese reperat de profesorul Alec Săndulescu.

Își informase astfel stăpânii că reușise să sustragă documentația prețioasei invenții românești.

Liviu Grigore a declarat că, pentru a se convinge de loialitatea complicei sale Astrid Manta, îi făcuse acesteia cadou un colier din aur, prevăzut cu un microemițător ce putea fi teleacționat de la o distanță, de câteva sute de metri.

Pe terasa restaurantului „Ciuleandra”, maiorul Zidaru și locotenenții Itu și Stavilă comentau ultimele evenimente, așteptând apariția inginerului Adrian Arbore și a medicului Emilian Sedan.

— Aveți dreptate, tovarășe maior! spuse locotenentul Stavilă. Cu toate că Bănacu a lucrat pe cont propriu, între el și Manta Astrid există o perfectă identitate de

vederi. Faptele lor au ca numitor comun goana după un Eldorado meschin. Asemenea indivizi periculoși nu ezită să folosească orice mijloc pentru a-și atinge scopurile lor infame...

Își întrerupseră discuția pentru că îi zăriseră. Pe cei așteptați la intrarea pe terasa restaurantului.

După ce oaspeții se așezară la masă, inginerul Arbore întrebă:

— Tovarășe Zidaru, rog să-mi fie scuzată curiozitatea, dar sunt cercetător și, ca orice om de știință, mi se pare firesc să disec firul în patru.

— Vă rog, tovarășe Arbore!

— Dacă-mi explic comportarea lui Renner și a complicilor săi, n-am înțeles, în schimb, interesul lui Bănacu pentru aliajul „CASCO X. 4”.

Maiorul Zidaru făcu un semn discret, înțeles imediat de locotenentul Itu care răspunse:

— Bănacu și-a propus să părăsească țara în mod ilegal, exploatând posibilitățile oferite de „republicane”. Înzestrat cu o îndrăzneală dementă – dovadă tentativa de asasinare a elevului Sandu Socol – și conștient de valoarea invenției dumneavoastră a trecut imediat la sustragerea eșantionului de „CASCO X. 4”, fără a ști însă că acesta nu este cel veritabil. Raționamentul lui era cât se poate de simplu. În străinătate putea găsi imediat cumpărători. Ar fi primit

pentru aliaj o sumă considerabilă.

Locotenentul Itu fu obligat să-și încheie expunerea, fiind invitat la telefon.

Reîntors după câteva minute, îi informă pe cei prezenți că planoristul român Sandu Socol a câștigat locul întâi la competiția aeronautică de la Praga. Fără voie, la auzul știrii, toți își ridicară ochii spre cerul albastru, scrutând cu privirea necuprinsul în care prietenul lor își demonstrase măiestria.

— Azi cerul mi se pare mai senin ca niciodată! spuse locotenentul Stavilă.

Redactor: V. LOGHIN
Tehnoredactor: Gh. Cucoș

Bun de tipar 22.10.1980. Apărut 1980.
Coli de tipar 8. B 200.

Comanda nr. 514
Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii”
București, Piața Scânteii nr. 1
Republica Socialistă România

Lei 4,50

COLECŢIA SFINX COLECŢIA SFINX COLECŢIA S

COLECŢIA SFINX COLECŢIA SFINX COLECŢIA S

In lumina palidă a unei lanterne-licurici, maiorul Zidaru privea cînd şi cînd harta şi busola. Colonelul Poenaru le încredinţase sectorul cel mai delicat. I se comunică prin radio că în apropierea pădurii fusese descoperit un „Mercedes", proprietatea unui cetăţean străin. În apelul către toate grupele se semnala dispariţia inginerului Arbore şi se ordonau măsuri pentru salvarea sa imediată. „YO3-XFN" nu mai răspunse în eter, deşi goniometrele mobile pîndeau în permanenţă frecvenţa pe care emisese anterior.